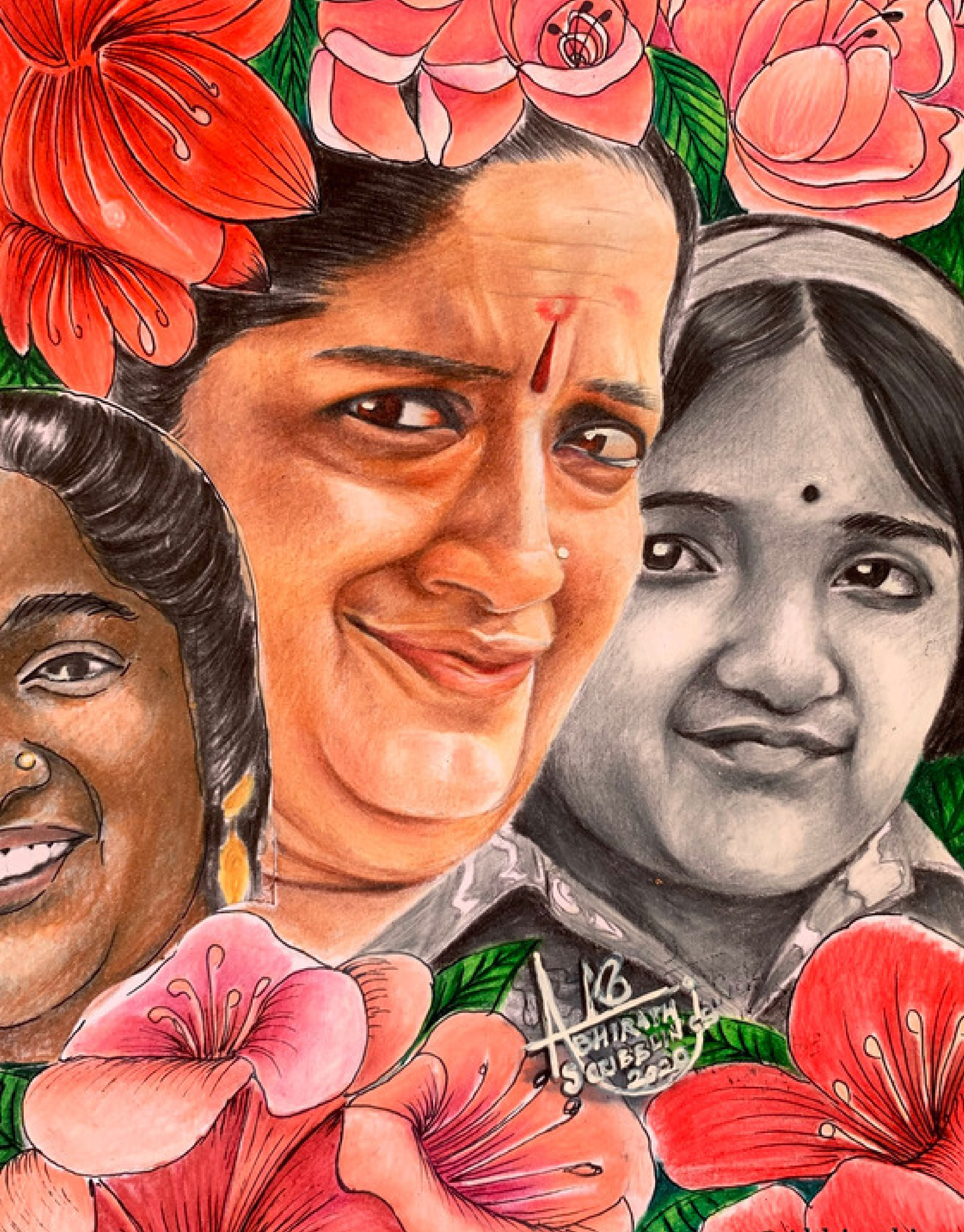

Dr Dhanya Menon

Associate Professor
Dept of English
1997-2020

EDITORIAL BOARD

EDITORS

- Patron - Dr Fr Harshajan Pazhayattil
- Chief Editor - Dr Shaijan Paul
- Staff Editor - Dr Simi Varghese
- Student Editor - Ms Gayathri Haridas
- Senior Editors - Dr Mary Paul
- Ms Jeetha Johny
- Dr Binoj Jose
- Mr Albin Shaju Paul
- Ms Shinta G Nellai
- Dr Jaya A T

SUB EDITORS

- Neethu Jolly
- Abhirami G Menon
- Anjana P. V
- Ritta Tony
- Nina Ann Mathew
- Akhila R. Krishna
- Nikhil C R

A Tribute to our beloved Teacher Dr Dhanya Menon

Let us spend a moment in prayer at the sad demise of Dr Dhanya. On April 6th at 8 pm, she left us. My sincere condolences go to her beloved husband, her only son, mother and her dear ones.

I welcome the idea of an Anthology in tribute to Dr Dhanya Menon, mainly to express: 1. Our tears concealed at her sudden death, just a year prior to her retirement; 2. Highest regard for her as one of the best Teachers of Prajyoti Niketan College and as the Award winner of the University of Calicut for the best Teacher; 3. Our loss at her demise as the best academician and disciplinarian; 4. Dr Dhanya belongs to a highly respectable and noble family and her son is already completed his Masters. Hence, we can rest assured of their future; still our concern goes for them at their loss. Many students could not go for her last rites; but their messages affirm the sublimity of her spirit that made her the 'Dhanya' in their hearts.

In many and varied ways Dr Dhanya Menon had been involved in the life of Prajyoti Niketan College; yet for the following unique contributions I propose her to your emulation:

She loved the profession of teaching and made it her noble vocation, a sacred personal call from God. In fact, teaching was a sublime vocation to touch the hearts of her students by being genuine, responsible, scholarly, caring and understanding. At Prajyoti education means formation of the whole person with character; in evidence thereof she loved her students as her own, lived for them and found meaning, joy and fulfillment. To bring out the dormant qualities of students she was quite lavish with praise; but careful not to lay it on too thick. She was one of the first to reach the College for mentoring her students with ready openness to oblige anyone in need. She was respectful, resourceful and available. Remarkable was her homing instinct that kept us homely. We always felt her very warm presence and her absence is conspicuous .

Her scientific research and the quality of publications showed her intellectual caliber. Caliber alone does not make a scientist; it is the commitment to truth, irrespective of money or fame, a sense of social responsibility to improve the conditions of the poor, and motivation to research and serve with originality, personal interest and love from which emerge nuances of truth and the ultimate truth. Dr Dhanya encapsulates in her poems and writings many of her central themes. she always encouraged divergent ideas on convergent holistic goals.To remain relevant, she would ask to re-invent ourselves within God's call, as our chosen goal/s. In any seminar or debate, she was the first to respond; manifested her smartness in the subject and her polemic acumen in the world of logical options. We are aware of their allure only to thank her with fond memories.

In the College Dr Dhanya was totally involved, always ready with a helping hand. To secure "A" Grade for the College she brought all resources into play, braved the new world of technology and spent her time and energy in an amazing gesture of loyalty, responsibility and love. So well she coordinated all the Departments, she could leap into action and write up volumes so that the NAAC could not deny the well deserved grade. A brilliant deal indeed; for she belonged to a breed of gifted professional Researchers. Her charming best was at play creating a different ambience for any and every one to take to truth. Demonstrably she lived for Prajyoti and lived out our Holistic Vision. Warmly, we cherish her final gift and in deference, we bow before her and her bereaved family.

Dr Dhanya was a teacher of substance and deserve to be eulogized as a hero of Campus discipline. She always meant the best for her students and the students maintained level with her. Our students from the very inception of Prajyoti Niketan College, had taken an oath that they would shun party-politics. Thus, at Prajyoti discipline is a tradition; but due to external pressure or 'crowd funding' that played into their hands, a few students wanted to bring in party-politics which the Teachers as a group and almost 98% of the students resisted. Taking their cue Dr Dhanya played on cue. Hers was a worthy debut; for, our Teachers had clear moral absolutes. But faster than we ever thought matters came to head and I knew that Dr Dhanya was sailing close to the wind. At Prajyoti we always encouraged the students to go beyond and fly high, but never against laws of the land. But party-politics has been prohibited in the College Campus by the Hon'ble Supreme Court and High Court. When everything failed; her soulful tears in front of the students touched them. Imagine a senior teacher shedding tears in front of her students to deter them from peril which were not oblivious to them at the moment.

We are proud to have such Teachers at Prajyoti. This and similar incidents in recent years put her in a different league. Our Staff and students in tears say: ‘A legend has passed away’; but those days will remain as frozen moments'.

Dr Dhanya suffered many anxious moments on tender hooks when her only son met with a serious road accident and uncertainty prevailed over his future for months. Her motherly tenderness and prayers have wrought miracles in his favour. God be praised for her motherhood.

True to her name, Dr Dhanya, the valiant Teacher with a mother’s heart has accompanied thousands in their journey towards a greater or Holistic growth at Prajyoti, ever since she joined in 1995. Her services lasted neatly for a quarter century and she will be remembered fondly on many fronts, We mourned and grieved as she lay lifeless; but Dr Dhanya lives on in our memory. God bless her.

FR DR HARSHAJAN PAZHAYATTIL, OFM.CAP.,
FOUNDER-MANAGER, PRAJYOTI NIKETAN COLLEGE
PUDUKAD, THRISSUR DISTRICT., KERALA

ഡോ ധന്യ മേനോൻ, എന്റെ പ്രിയ സഹപ്രവർത്തക...

പ്രജ്യോതി നികേതൻ കോളേജിന്റെ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിൽ തന്നെ ഈ കോളേജിലെ ഇംഗ്ലീഷ് വിഭാഗത്തിൽ അദ്ധ്യാപികയായി ഡോ ധന്യ മേനോൻ 1997 ആഗസ്റ്റ് ഇരുപത്തിയാറാം തീയതി സർവീസിൽ പ്രവേശിച്ചു. ആരംഭകാലം മുതൽ മരണം വരെയുള്ള നാളുകളിൽ ധന്യയുമായുള്ള സൗഹൃദം എന്നും നിലനിർത്തിയിരുന്നു. ഞാൻ പരിചയപ്പെട്ട ധന്യ ഒരു മാതൃകാ അധ്യാപികയും സംഘാടകയും സർവോപരി ഒരു നല്ല കലാകാരി കൂടിയായിരുന്നു.

ഡോ. ധന്യയെകുറിച്ചോർക്കുമ്പോൾ ഈ കോളേജിലുള്ളവരും ധന്യയുടെ പരിചിത വലയത്തിലുള്ളവരും വാചലരാവും എന്നതിലെനിക്ക് സംശയമില്ല. വാക്കുകൾക്കൊണ്ട് വർണങ്ങൾ ചമച്ച് ആരുടെയും ഹൃദയത്തിൽ സ്ഥാനം പിടിക്കാൻ ഡോ. ധന്യക്ക് പ്രത്യേക കഴിവുണ്ട്. എപ്പോഴും ചിരിച്ചും മറ്റുള്ളവരെ ചിരിപ്പിച്ചും ഇരിക്കുന്ന ധന്യയുടെ മുഖമാണ് ഇന്നും ഓർമയിൽ തെളിയുന്നത്. ഫാ. കുരിശ്ശേരിയുടെ കീഴിൽ ഞങ്ങൾ 15 വർഷത്തോളം പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനുശേഷം ഞാൻ പ്രിൻസിപ്പാളായി ചാർജ് എടുത്തപ്പോഴും ധന്യ എന്റെ ഉത്തമ സുഹൃത്തായിരുന്നു. ഏല്പിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ കൃത്യതയോടും വ്യക്തതയോടും ഏറ്റെടുത്ത് നിർവഹിക്കുന്ന മഹനീയ വ്യക്തിത്വത്തിന് ഉടമയായിരുന്നു. എന്ത് കാര്യത്തിലും ധന്യയുടെ ഒരു കയ്യൊപ്പ് ഉണ്ടായിരിക്കും. ഇത്ര ശുഭാപ്തി വിശ്വാസമുള്ളൊരു അധ്യാപികയെ അല്ലെങ്കിൽ വ്യക്തിയെ ജീവിതത്തിൽ കണ്ടുമുട്ടുക പ്രയാസമാണ്. ധന്യ ഒരു പ്രശ്നത്തോടും ഉത്തരവാദിത്തത്തോടും ഒരിക്കലും മുഖം തിരിക്കുകയോ പിന്മാറുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. ധന്യയുടേതായ രീതിയിൽ എല്ലാ കാര്യങ്ങളും ഏറ്റവും മനോഹരമായ രീതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള ധന്യയുടെ നൈപുണ്യം പ്രശംസനീയമായിരുന്നു.

ഒരു അദ്ധ്യാപിക എന്ന നിലയിൽ തന്റെ വിദ്യാർത്ഥികളോട് സ്നേഹവും കരുതലും എന്നും ധന്യയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നു. എല്ലാറ്റിലുമുപരി നല്ലൊരു മകളും ഭാര്യയും അമ്മയും കൂടിയായിരുന്നു അവർ. ജീവിതത്തിലുണ്ടായ പ്രതിസന്ധികളിലൊന്നും

തളരാതെ, പതറാത്ത മനസുമായി ഏവർക്കും ധൈര്യം പകർന്നത് ധന്യയായിരുന്നു. ധന്യയുടെ അമ്മയുടെയും ഭർത്താവിന്റെയും മകന്റെയും ദുഃഖത്തിൽ ഞാനും എന്റെ പ്രജ്യോതി കുടുംബവും പങ്കുചേരുന്നു. ധന്യക്ക് മരണമില്ല. ധന്യയുടെ ഓർമകളാൽ ഈ പ്രജ്യോതി എന്നും നിറയും. ഓർമകളെ.. നിങ്ങൾക്ക് മരണമില്ലല്ലോ..

ധന്യയെ ഹോസ്പിറ്റലിൽ കാണുന്നവരോടെല്ലാം ആവശ്യപെട്ടിരുന്നതും പരിഭവം പറഞ്ഞിരുന്നതും കോളേജിലേക്ക് വരണം എന്നുതന്നെയാണ്. ഞാനടക്കമുള്ള അദ്ധ്യാപകരും, വിദ്യാർത്ഥികളും ആഗ്രഹിച്ചതും അതുതന്നെയായിരുന്നു. എത്രയും പെട്ടെന്ന് പഴയ ധന്യയായി, തമാശകൾ പറയുന്ന ചിരിപ്പിക്കുന്ന ധന്യയായി തിരിച്ചു വരണം എന്ന് കോളേജിൽ ഊർജ്ജ്വസ്വലയായി നടക്കുന്ന, കോളേജിന്റെ പേര് ഉയരങ്ങളിലേക്കെത്തിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ ധന്യ തിരിച്ചു വരണം എന്ന്.
അക്രെഡിറ്റേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും ഡോ. ധന്യ ആയിരുന്നു നേതൃത്വനിരയിൽ.. നാക് കോർഡിനേറ്റർ ആയി രാത്രിയെന്നോ പകലെന്നോ കൽപ്പിക്കാതെ ധന്യ കയ്യും മെയ്യും മറന്നു റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കി ആദ്യം ബി പ്ലസും രണ്ടാമത്തെ അക്രെഡിറ്റേഷനിൽ എ ഗ്രേഡും കരസ്ഥമാക്കാൻ എല്ലാ സഹായങ്ങളും നൽകി. ധന്യയുടെ നിസ്വാർത്ഥ സേവനത്തിനു ഈ നിമിഷത്തിൽ നന്ദിയോടെ ആദരവ് അർപ്പിക്കുന്നു. IQAC കോർഡിനേറ്റർ പദവിയിലിരിക്കെയാണ് ധന്യയുടെ ആകസ്മികമായ മരണം സംഭവിക്കുന്നത്. ഡോ ധന്യ കോളേജിൽ എത്രയോ പദവികൾ അലങ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. NAAC IQAC കോർഡിനേറ്റർ, ഫൈൻ ആർട്ട്സ് കോർഡിനേറ്റർ, മ്യൂസിക് ക്ലബ് അങ്ങനെ നിരവധി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ചുക്കാൻ പിടിച്ചത് ഡോ ധന്യയായിരുന്നു.
ധന്യ എല്ലാവരെയും, എല്ലാവരും ധന്യയേയും സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. പുഞ്ചിരിക്കുന്ന മുഖത്തോടുകൂടിയെ ധന്യയെ എല്ലാവരും ഓർക്കുന്നുള്ളൂ.. വിദ്യാർത്ഥികൾ മാത്രമല്ല പ്രജ്യോതി കുടുംബത്തിലെ അദ്ധ്യാപകരും ധന്യയെ എത്രമാത്രം സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. അവരുടെ മനസിലും ധന്യ ജീവിക്കുന്നു. ധന്യ അവസാന നിമിഷം വരെ എന്റെ കോളേജിലേക്കെത്തണമെന്ന് ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ധന്യയുടെ ജീവിതവും സന്തോഷവും കോളേജ് ആയിരുന്നു. അതിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങൾ എത്രയോ നാം കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ മനസ്സിൽ ധന്യക്ക് മരണമില്ല. ഒരു അദ്ധ്യാപിക എങ്ങനെയാണു തന്റെ വിദ്യാർത്ഥികളോട് പെരുമാറുന്നത് എന്ന് തന്റെ പ്രവൃത്തികളിലൂടെ ധന്യ മനസിലാക്കിത്തന്നു. കുട്ടികളുടെ കലാപരമായ കഴിവുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ അവരോടൊപ്പം നിന്നു. മത്സരങ്ങളിൽ പങ്കെടുപ്പിച്ച് സമ്മാനങ്ങൾ നേടിക്കൊടുത്തു.

ധന്യയെ കുറിച്ച് ഓർക്കുമ്പോൾ ഏറ്റവും പ്രധാനമായി പറയേണ്ടത് നാക് അക്രെഡിറ്റേഷൻ സന്ദർഭത്തെ കുറിച്ചാണ്.
ഒരു മരണത്തിനും ധന്യയെ ഞങ്ങളിൽ നിന്ന് അടർത്തി മാറ്റാൻ കഴിയില്ലെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു. ധന്യയ്ക്ക് ലഭിച്ച നിരവധി അംഗീകാരങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾ എന്നും അഭിമാനിച്ചിരുന്നു. അബ്ദുൾ കലാം ലൈഫ് ടൈം അച്ചീവ്മെന്റ് അവാർഡ് തുടങ്ങി നിരവധി പുരസ്കാരങ്ങൾ ധന്യയെ തേടിയെത്തിയിട്ടുണ്ട്. നിരവധി പുസ്തകങ്ങളും ലേഖനങ്ങളും എഴുതിയിരുന്നു. വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതിൽ ധന്യ പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്ന പ്രാഭവം പ്രശംസനീയമാണ്. ധന്യ പല വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലും പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കാലിക്കറ്റ് സർവകലാശാലയിലെ റിസർച്ച് ഗൈഡ് ആയിരുന്നു. ധന്യയുടെ ദീപ്ത സ്മരണയ്ക്ക് മുന്നിൽ കൂപ്പുകൈ..

ഡോ ഷൈജൻ പോൾ
പ്രിൻസിപ്പൽ

AU REVOIR DHANYA

DR MARY PAUL
HEAD, DEPT OF ENGLISH
PRAJYOTI NIKETAN COLLEGE

Strange are the ways of life, and as I sit down to write this, my mind keeps wandering through a myriad of memories. What should I write? What can I write? How will I write? Never, in my wildest dreams have I ever thought that I will have to write something like this. The thought of writing this always puts me in a state of numbness and I have kept putting this off for some time now. I don't think that even now, I have been able to process, to visualize and to fully comprehend Dhanya's absence. The unexpectedness of it was the most shocking factor. Being a buoyant, lively person who had never shied away from the hurdles in life, I firmly believed that she would find ways to rise above the circumstances. I remember how we talked about death once – the inimitable style in which she told me about how she would like to pass away. We met in 1997. I had been teaching at Sacred Heart College, Chalakudy, when I got the job in Prajyoti Niketan College. Chalk and cheese – that would be an apt description of both of us. Looking back, I marvel at the wisdom of the Almighty in sending both of us to the department together. We complemented each other in so many ways.

Dhanya, I have always admired the way you used to work. Your professional acumen stood out, and contributed a lion's share in raising the quality of teaching. I can sincerely say that I have learned a lot from you. Your meticulous style of teaching, your

sharp sense of discernment which enabled you to assess students appropriately, your skill in moulding the subject matter into soft, palatable balls fit for the students (your notes will pass on to future generations), the verve and energy you packed into each class, spiced with moments of humour and irony, the seriousness that you gave to your work that made the students respect you – I remember everything. You pursued this passion till the end and you were the first registered guide in the department. All of us in the department have admired the ease and elegance with which you conducted yourself in the workplace.

Dhanya, your presence in your absence is tangible. The charisma that you radiated everywhere was a happy blend of an interest in many things, coupled with the enthusiasm and vitality with which you expressed them. People, music, cooking, politics, books, your translation work – all these and many others endowed your life with bright hues. The joy with which you sang songs and compelled students to sing songs, the genuine interest in students, the tasty dishes that you made and often shared with us, the active participation in everything happening around – everything rolled and bounced off each other making you the beautiful person you were. It was always a pleasure to look at you early in the morning. Your immaculate way of presenting yourself has inspired countless of students. You lit up the department with your jokes, your brilliant ideas and the joie de vivre you radiated everywhere. There will never be another person like you, Dhanya.
With love, respect and gratitude we, the staff, students and alumni of the department of English pay obeisance to you. May the Lord keep you in His tender care. This is not the end. It is the beginning of what you taught us, how you inspired us by your life. Au revoir, Dhanya.

A WOMAN OF GRIT AND GLAMOUR

DR SIMI VARGHESE
STAFF EDITOR

A teacher and a mentor with impeccable credentials…….The guru who initiates the 'harisree of love' in the minds of students with her magic wand of language, humour, felicity of expressions and choice of words. Here is a born teacher who effortlessly handles each class with her unique blend of scholarship and didactism.

A PHENOMENON THAT OCCURS ONCE IN A LIFE TIME……

Dr Dhanya Menon…….the name synonymous with perfection. Her 'Midas touch' transforms the ordinary into the extraordinaire and the mediocre into the sublime – be it a student, subject or event. Having taken Prajyoti Niketan to greater glory during the two cycles of NAAC Accreditation, she had set quality benchmarks for the college in her capacity as IQAC Co-ordinator. Truly, a trend setter in her field of expertise – the articulator who doesn't settle for anything less than pristine perfection.

A translator par excellence, a musician of a different genus and a phonetician of a rare stature, all programmes at Prajyoti emanates an aesthetic flavor and fervor when Dr Dhanya anchors it. Her pronunciation of English and Malayalam words without affectations of any kind keep everyone enticed to her persona.
There is no one in Prajyoti who haven't relished the 'little, nameless, acts of kindness and love' of Dhanya miss. "Today I will buy for you something unique..." and in the evening we were in the Aryaas munching on that special masala dosa. Finally, I was back home with a parcel gifted by Dhanya miss for my son too in the bargain. Most of us have such touching tales to narrate.
A great loss for Prajyoti and the void created in the Dept of English is unfathomable. We believe that she had been on a divine trip for a much profound assignment. The beautiful star that shines brightly above the Prajyotian skies is none other than our beloved Dhanya miss. She can't orphan us and leave us all in the lurch, depressed and demotivated. She can only bless us with that energetic smile from above……and we can only love her for ever….

MY MIND WENT BLANK

....

....

Dear Dhanyamma!

I will keep on remembering you forever.

....

....

Gayathri Haridas
Student Editor

The void which you have left me with will forever remain so. Our family members, your colleagues and even a few of your students have told me straight up that I was the center of your universe, which I knew was the case even without them having to tell me. You were my angel too, but with your passing on, I'm left in a deep abyss of doubt. Was I a good son? Was the one month that destiny allowed me to look after you, enough to balance the sheer amount of undivided love and care you bestowed upon me over the 25 years of my current age? Are you proud of the man I've turned out to be? Have I managed to imbibe every grain of knowledge and the values that you've tried to imprint upon my spirit? Although these questions linger in my mind with a uniform backdrop of boundless emptiness, I just hope and pray that your answer to each of these questions is a 'yes'. Thank you Amma for bringing me into this world, raising me and taking care of me like nobody else ever would. Being labelled as the son of a strong lady, a teacher who touched the lives of all her students, and an in-and-out humanitarian is something I'll cherish as long as my body and soul remain as one. You will always continue to live within me, and I'm sure you're somewhere up there, watching, guiding me through some channel of supreme divinity. I love you.

Bharath Menon
Son of Dr Dhanya Menon

Mr Sanjay Menon
Best Half

DHANYAMMA

You were a beautiful face, with a name,
A beautiful smile, when in pain,
I still call out to you, but there's no reply,
I will always feel your presence,
As if you've never left my side.

Echoes and memories from our past follow me around,
Sometimes I hear your voice, now there's not a sound,
With all humility, I must admit,
That you were always **'MY HERO',**
And a friend to those in need for knowledge and guidance.

Passionate, sincere, hardworking for an ideal cause,
Your college, your 'children' and colleagues were all dear to your heart,
Daytime seems shorter, while nights in dark shades linger on,
And when dreams turn into nightmares, you realise the one you love has gone.

Your love and presence will never fade,
It will always be a sunshine for us to face,
Though you're far away, your spirit and memories will never die,
As you'll always live in our hearts, for us to shine.

A BLESSED FRIENDSHIP

DR P. RADHIKA
RTD HOD, FATIMA MATA NATIONAL COLLEGE, KOLLAM

She was vivacious, easy-going and full of joie d' vivre. Brightly and tastefully dressed, full of jokes – innocent as well as risqué, bursting with anecdotes, musically talented, always on the move . . . Dhanya and I couldn't be more different!

We met for the first time at the research room of the Institute of English, University of Kerala, Thiruvananthapuram, among a horde of fellow-M. Phil. applicants. She was so horrified at the prospect of sharing a forced camaraderie with a classmate like me that she even decided to quit if both of us got selected to the year-long programme! But close friends, we were destined to be . . . Later we would often laugh over the anxious thoughts she had entertained, way back in 1989.

Dhanya and I were just a few months into our M. Phil. course when I happened to tell her about my cousin's upcoming wedding.

Having no faith in my sense of colour or fashion, she decided to take me into a textile shop. "Listen to me carefully, Radhika! Buy this silk sari and get the blouse stitched well. Wear it in style. And get someone else to carry your baby at the function. Pretend that she's not yours for the day. Kids tend to drool on your clothes, you know. Besides, they twist and turn, and cause ungainly creases . . ." When I looked at her with incredulity, I could see a mischievous twinkle in her eyes:

Dhanya's ability to warm up to people instantaneously, be on back-slapping terms with them, crack jokes and laugh at others as well as herself, and laugh with them were qualities I admired her for. Even crusty-looking and pompous seniors melted, and became her friends.

Even during the stress-inducing schedules of our course, Dhanya and I had our moments of joy, jokes and mutual ribbing. Like the rest of our classmates, we hated to be at the receiving end of the HoD, Dr Ayyappa Paniker's wrath but we could not avoid it totally either because meeting the expectations of that unsurpassable genius was a tall order. One day, not having submitted a project he had assigned me, I fervently prayed he would be on leave. The heavens seemed to take pity and grant my wish. But just as we stepped out of the Institute of English in the afternoon, whom should we see other than Paniker sir alighting from an autorickshaw. In sheer panic, I muttered, "Dhanya, if only you were taller, I could hide behind you!" Immediately, an unsympathetically loud guffaw erupted out of her. "It's not every day that an Amazon envies my petite frame! Today, I really need to celebrate!"

And wasn't she a great one for celebration! But none of this love for fun distracted her from the job at hand. There was perhaps no one in our batch who had a finer focus, worked harder, honoured deadlines more meticulously or produced better quality projects. And this helped her achieve her ambition – a Ph. D. degree under Paniker sir.

My happiest memories of those times revolve around our joint trips to Madras, Mysore and Hyderabad for our research work. Her cheer was so infectious and her ability to see the ridiculous side of life so effortless that I could ride through each of those fortnight- and month-long sessions away from my family without suffering too much of home-sickness. On our first day at a library in Mysore, we stepped out to have lunch. As I wrinkled my nose at the options available, Dhanya said, "Don't be snooty, girl!" However, on my insistence, we went to the better-looking eatery. I understood what she meant only later when we examined our finances. So the next day, as we stood in front of the same row of restaurants, she asked, "Your choice, princess?" Chastened, I queried, "Which looks cheaper, Dhanya?" Her laughter rang out loud and clear, startling the passers-by.

My fun-filled, Dhanya-filled academic life at the Institute of English lasted only four years. We parted company when Dhanya completed her research in record time, submitted her thesis, and left Thiruvananthapuram in December 1993. Life led us through different paths but we met as frequently as we could, and kept in touch over phone. The warmth never faded, the mutual affection never suffered a dent, the cheerful conversations never stopped until . . .

In the portrait gallery of my mind, Dhanya is and will always remain as she was when I met her first – a lovely girl in her early 20s, with long, braided hair reaching up to her waist, in a beautiful sari and matching accessories, a hearty smile lighting up her face. All I can say is:

"Good night sweet princess.
And flights of angels sing thee to thy rest!"

SMILE WROUGHT IN PAIN

Dr B Hariharan
Professor and Head,
Institute of English,
University of Kerala

April did become the cruelest month as you were whisked away. It was no farewell. I remind myself again that arrivals and departures are always unexpected. The unexpected is always surprising; it gifts the agony of a lifetime. I never thought, I will one day sit down to write this for you, Dhanya. It was never meant to be so. I had imagined you growing old transforming yourself completely into the grace, grit, and charm of your mother. What remains now is not what I imagined for myself. I have to learn to fill in an absence and that is quite terrifying. It is terrifying not because I went out to seek to know for whom the bell tolled. There was no bell that tolled; no indication whatsoever. It is terrifying to reminisce as that will become one more story among many stories and that is another kind of sorrow. For some reason I recall Shelley and the elegy he wrote when Keats passed away. I know that Shelley was one of your favourite poets among others. This is no elegy. If you were around, I am sure you would have forwarded to me Prof Ayyappa Paniker's "Pookkathirikkan Enikkavathile" for Vishu. And you left without seeing the flowers bloom. I never thought one day I will sit down to write this for you, Dhanya. I don't want to tell any story. From the time we met thirty years ago while doing research, or the many times I visited your house, or had food with everyone there, your wedding, when we became colleagues, your father's abrupt departure (yes that ,was also unexpected), the last time I met you at the alumni meet and visited your family, we shared a friendship that words cannot describe. I never know when you became my sister. There is only the memory of a smile. For me it is wrought now in pain.

ധന്യമായ ഓർമ്മകൾ

ഡോ വർഗീസ് പോൾ
മുൻ മേധാവി
മനഃശാസ്ത്ര വകുപ്പ്
പ്രജ്യോതി നികേതൻ കോളേജ്

എന്റെ ജീവിതത്തിൽ സ്വന്തത്തെപ്രതി കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞതു മൂന്നുപേരുടെ നഷ്ടത്തിലാണ്, എന്റെ അമ്മയുടെയും അച്ഛന്റെയും വിയോഗത്തിലും ഇപ്പോൾ എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ധന്യയുടെ വേർപാടിലും. കലാലയത്തിലേക്കു ആദ്യമെത്തുന്നവരായിരുന്നു ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും. രാവിലെ 8.45 നു തുടങ്ങുന്നു ഞങ്ങളുടെ സൗഹൃദസംഭാഷണങ്ങൾ. അവസാനമായി എന്നോട് ധന്യ ആവശ്യപ്പെട്ടത് അടുത്തക്കാലത്ത് ഹിന്ദു ദിനപത്രത്തിൽ വന്ന ഒരു ലേഖനത്തെ കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായം ആയിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യത്തിൽ പ്രാവീണ്യം നേടിയ ധന്യയോട് ഇംഗ്ലീഷ് അറിയാത്ത ഞാൻ എന്തു മറുപടി തരാനാണ് എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ ധന്യ പറഞ്ഞതു, "മാഷേ മാഷിന്റെ അഭിപ്രായത്തിനും വിലയുണ്ട് കാരണം ഞാൻ ആരാധിക്കുന്ന വ്യക്തിത്വത്തിനുടമയാണ് മാഷ്" എന്നാണ്.

കുട്ടികൾക്ക് എന്നും പ്രിയങ്കരിയായ ഇംഗ്ലീഷ് അദ്ധ്യാപിക, ഉച്ചാരണശുദ്ധിയുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയുടെ ഉറവിടം, സഹപ്രവർത്തകരുടെ സ്നേഹിത, ഭരതിന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട അമ്മ അങ്ങനെ എത്ര വിശേഷണങ്ങൾ കൊടുത്താലും തികയാതെ വരുന്ന വ്യക്തിത്വത്തിന് ഉടമ. ഇപ്പോഴും ധന്യയുടെ വിയോഗം എനിക്കു വിശ്വസിക്കാനാവുന്നില്ല എന്നതാണ് യാഥാർഥ്യം . ദീപ്തമായ ആ ഓർമ്മകൾക്ക് മുന്നിൽ ശിരസ്സുനമിച്ചുകൊണ്ടു ധന്യയുടെ ആത്മാവിന് നിത്യശാന്തി നേരുന്നു

എത്ര ദീപ്തമായിരുന്നു ആ കണ്ണുകൾ....

എത്ര ദീപ്തമായിരുന്നു ആ കണ്ണുകൾ .....ചൈതന്യം നിറഞ്ഞ മുഖം......വിദുഷിയും സഹൃദയയുമായിരുന്ന ആ അദ്ധ്യാപിക ഏവരുടെയും ആദരവ് ഏറ്റുവാങ്ങിയിരുന്നു.... നൃത്തത്തിനോടുള്ള അഭിനിവേശം അവരെ സൗന്ദര്യ ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ആഴങ്ങളിലേക്കിറങ്ങാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു.....ഭാഷയും കലയും ഭാഷാശാസ്ത്രവും സൗന്ദര്യശാസ്ത്രവും സമന്വയിപ്പിച്ച് അന്തർദേശീയ സെമിനാറുകളിൽ തിളങ്ങി നിന്ന പ്രതിഭ ...അദ്ധ്യാപനത്തിന്റെയും ഗവേഷണത്തിന്റെയും പുത്തൻ സരണികളിൽ തല്പരയായിരുന്ന ധന്യടീച്ചറുടെ വേർപാട് ഏറെ വേദനാജനകം....ഇന്നലെ അവരുടെ വീട്ടിൽ പോയി ....കോ ഭീഷണിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ അധികം ആളുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല...ഭർത്താവ്, മകൻ, മകന്റെ രണ്ട് കൂട്ടുകാർ, ദുഖത്തിന്റെ പര്യായം പോലെ അമ്മ, കൗൺസിലർ സുകുമാറേട്ടൻ, അയൽവാസി സന്ധ്യ .....ക്വാറന്റെനെൻ നിയമങ്ങൾ ലംഘിച്ച് ആ അമ്മയുടെ കയ്യിൽ പിടിച്ച് പോയി........അവർക്ക് എല്ലാമായിരുന്നു, ആ മകൾ ....എനിക്കറിയാം. കഴിഞ്ഞ വർഷം ടീച്ചറുടെ മകന് വലിയ ദുരനുഭവങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോകേണ്ട സാഹചര്യമുണ്ടായപ്പോൾ, അർപ്പിതമായ പരിചരണത്തിലൂടെ ജീവിതത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു കൊണ്ട് വന്ന അവന്റെ സ്നേഹസ്വരൂപിണിയാണ് യാത്രയായത്.........അവിശ്വസനീയമായ ഈ വേർപാട് അവനെ തളർത്താതിരിക്കട്ടെ.....ആത്മബോധവും ഔചിത്യബോധവും ഉണ്ടായിരുന്ന, അറിവിന്റെഇരുത്തമുണ്ടായിരുന്ന പ്രഗത്ഭയായ ആ അദ്ധ്യാപികക്ക് ആദരാഞ്ജലികൾ ....

Prof R Bindu
Former Mayor of Thrissur

NOT ABOUT YOU, DHANYA... ABOUT ME

DR BETSY PAUL
ASSOCIATE PROFESSOR
ST ALOYSIUS COLLEGE
ELTHURUTH

Egoistical as I am, I refuse to indulge in one more panegyric about you. Everyone is doing that. The phone calls haven't stopped even now. Just mere acquaintances of yours call, thinking I too might be an acquaintance. People keep calling asking of you.That is, even to me. I was not your public friend, and you were not one with whom I was seen hanging around.

Ours was a more discrete sort of friendship, one that bonded each other with care and concern without the formalities of expression. Every time we met after our college days the flow of conversation wound us together, as though bound in an unbroken string.

You were in my school, but I don't remember you there. At St. Mary's you were just a senior. Vimala saw us fighting, as student leaders of the junior and senior batches. I still remember us standing in Dr. Sr. Cleopatra's room, you with Jyothi and Honey, and Nicy and me on the other side; All red faced-glare eyed nineteen-twenty year olds.

And, Sr. Cleopatra, with her ever indulgent look and twinkle in her eye, trying to make us see reason.

Oh. I miss Sister too now. Her limitless kindness and overflowing care. And Nicy, my sweet sensible friend, with her impeccable sense of style and unerring insights on the right course of action- no more here on earth.

Why did you just send me those hugs, Lakshmi, just when I was thinking of you. I answered with smileys alone, because the lump in my throat obstructed even those words that yearned to flow through my fingers.

That's why I said, Dhanya, it's not about you. It's about me, and all the people I miss on this earth. And, I miss even me. The me of that past time, that nineteen year old who believed in her ability to bring in change, bring in positive change.

Time drives us relentlessly and cruelly from its empire of moments, but, I, I cheat. I have stolen as many treasures as I could and kept them hidden in my memory.

In February, some three-four days before you had your stroke, Dhanya, I had met Dr. Fr. Pellissery, our former Principal. A kind soul for whom I have the highest regard. He asked me about you. I just gave a one sentence answer. I had a send off function to cater to, and any reference to you might have required a little bit more time, which I thought I didn't have at that moment, and so, deferred the pleasure, and, now, will never get another chance.

And, thus I missed that wonderful opportunity to see the expression on his face when he was informed that you were a research guide at Aloysius.

I have now mustered the courage to open WhatsApp. Your forwards, Dhanya. In the evening, the day before you had the stroke, you had sent a video with a message. It was about the essence of teaching. "...Teacher is not an information giver...but...a transformation maker".

No wonder your students rave about you and are distraught at your untimely departure.

IN MEMORIUM

The first thing I remember of our dear Dhanya Miss was the sparkle in her eyes, of warmth, affection and intelligence. She smiled and everyone would automatically smile back at her. She had that childlike innocence and genuine warmth that one could never be immune to. Her classes were exceptional and interesting; even though the after-lunch timing of the class could have lulled us to sleep, we never did. With her impeccable accent and vivaciousness, she made all of us listen interestedly to what she taught. She opened for us, vistas and distant lands through her classes. Dhanya Miss, showed us different perspectives and foreign cultures through the literary works that she taught us. She also taught us to have an opinion on it and that all kinds of opinions were welcome. There was no judgement in our class when she gave us the courage to speak up and whenever we did that, she welcomed it. She took an active interest in sending us to inter college fests and other competitions. Her encouragement and support were always unconditional. I think, I speak for all of us, who had the opportunity to do so, that it has made such a positive impact in our later lives. Our class, like every other class, comprises all kinds of people who have strong opinions and voices. We have our differences in many things and also agree on many.

We are united in our collective grief and shock after we came to know about our teacher’s untimely demise. Many of us had a hard time processing it and others who have gone through similar life situations understand that it is always the good ones who go first. If we feel so cheated by fate for depriving us of such a wonderful human being, we cannot begin to fathom the grief of her family. Her legacy lives on through the hundreds of students, whose lives she had touched.Au Revoir Dearest Teacher, till we meet again on the distant shores.Roopa Culas, Psychology Class, 4th Batch

Roopa Culas - Psychology Class, 4th Batch

A FRIEND, A PHILOSOPHER, A GUIDE, AN INSPIRER...

അഞ്ജനക്കണ്ണെഴുതി
ആലിലത്താലി ചാർത്തിഅറപ്പുര
വാതിലിൽ ഞാൻ
കാത്തിരുന്നുമണവാളൻ എത്തും
നേരംകുടുമയിൽ
ചൂടാനൊരുകുടമുല്ല മലർമാല
കോർത്തിരുന്നു ....

A serenading music chanted by Dr Dhanya Menon recurrently echoes in my mind for the last twenty-three years and it persists on ...Dr Dhanya Menon was an inspiration. She was much more than a teacher- a friend in need, indeed. Teachers, during my school years, were the most averted people; a set of people for me, to be approached for nothing but very restraint. They were ostracised as enemies, except a few. But the learning years in Prajyothi was a period of transformation and my real inspiration was the amazing set of teachers in the college. Dr Dhanya Menon is (I believe she is present around us with her wit, humour and never I would use 'was' in my entire writing) one among the very few whom, like Rev. Fr. Francis Kurissery C.M.I, Dr Sr. Sophy Pereppadan SABS etc. were the reason for the change within me. During the final year classes, she used to say that many of us would be teachers. I could never welcome this idea of becoming one as explicated earlier. But finally, I became a teacher. For the 18 years of my teaching experience, I owe to Dr Dhanya Menon and her words, though appalling then, is the reality today. Words can't recount her; speech can't expound her. She is much above the words and speeches. No words to delineate the loss but if it is Nature's Holy Plan, let it go as it is ... giving each of us a stint to ponder and to brood over...I beheld her in the coffin but it's not there; I saw her smiling face, energetic, enthusiastic, vibrant as a full moon, a cooling covert- comforts, consoles all when and where they are in need, indeed. I don't say she is dead. She is living and will live until all her students are alive.... Until her mellifluous voice reverberates in my ears...

"അഞ്ജനക്കണ്ണെഴുതി ആലിലത്താലി ചാർത്തിഅറപ്പുര വാതിലിൽ ഞാൻ കാത്തിരുന്നു ..."Will be waiting for all........................ to be as one 'Universal Soul' at the shore of Sarayu.

Mr Antony Kallukaran
MA, B. Ed. (1997-2000 English Batch)

യാത്ര പറയാതെ......

MS SHINTA G NELLAYI
DEPT OF MALAYALAM
PRAJYOTI NIKETAN COLLEGE

ധന്യ മിസ്സേ....
ചിലർ അങ്ങനെയാണ്... ചിരിച്ചും ചിരിപ്പിച്ചും നമ്മുടെ ഇടയിലേക്ക് കയറി വരും.. കരയിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ഒന്നും മിണ്ടാതെ കടന്നു പോകും.. എത്ര പെട്ടെന്നാണ് ഒരുപാട് പേരെ ഒരുമിച്ച് ഇരുട്ടിലാഴ്ത്തികൊണ്ട് സങ്കടക്കടലിൽ മുക്കി കൊണ്ട് മിസേ.. നിങ്ങൾ യാത്ര പോലും പറയാതെ കടന്നു പോയത്. മിസില്ലാതെ എങ്ങനെയാണ് ഞങ്ങൾ ഇനി ചിരിച്ച് കളിച്ച് കോളേജിന്റെ പടിവാതിൽ ചവിട്ടുക? എന്നും രാവിലെ 8.30 ന് തന്നെ എല്ലാരും വരുന്നതിനു മുമ്പ് തന്നെ കോളേജിലെത്തണമെന്ന് മിസിന് നിർബന്ധമായിരുന്നില്ലേ? അപ്പോഴല്ലേ നമ്മൾ കൂടുതൽ സംസാരിക്കാറ്... വരാപ്പുഴയിൽ നിന്നുള്ള വണ്ടിയും ആ സമയത്തെത്തുമ്പോൾ മിസേ മിസ് പറഞ്ഞ ഡയലോഗും കേട്ടുകൊണ്ടല്ലേ എന്റെ ഒരു ദിവസം തുടങ്ങാറ്.. ' തന്നെ സമ്മതിക്കണം.. ഇത്ര ദൂരം മെയ്ക്കപ്പ് ഇട്ടു വരുന്നതിന് ' എന്ന് എന്നും എന്നോട് കളി പറയാറില്ലേ.. കോളേജിലെ ശക്തമായ സാന്നിദ്ധ്യം ആയ മിസേ നിങ്ങളില്ലാതെ ഇനി ഞങ്ങൾക്ക് എന്ത് ആഘോഷം..?? ഇപ്പോ ഞങ്ങളുടെ ഉള്ളിലെ വിങ്ങൽ ഒന്നുമറിയാതെ മിസേ എവിടെ പോയാണ് ഒളിച്ചിരിക്കുന്നത്

മിനിഞ്ഞാന്ന് രാത്രി സുസ്മി വിളിക്കുമ്പോൾ പ്രതീക്ഷിച്ച തേയില്ലല്ലോ മിസേ.... നിങ്ങൾ പോയ വാർത്തയാണ് അവൾ പറയാൻ പോകുന്നതെന്ന്... അവളുടെ ഫോൺ കയ്യിലെടുത്തപ്പോൾ ഞെട്ടിത്തെറിച്ചതും പിന്നെ ആർത്തലച്ചതും പിന്നെ തേങ്ങലായി ഉറക്കമില്ലാതലഞ്ഞതും ഞാൻ മാത്രമാവില്ലല്ലോ മിസേ... ഞങ്ങളാരും അന്ന് ഉറങ്ങിയില്ല.. എങ്ങനെ ഞങ്ങൾക്ക് ഉറങ്ങാനാവും?? ഇപ്പോഴും ഞങ്ങളാരും വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ല മിസേ... ഒരുമിച്ചുണ്ടായിരുന്ന അഞ്ച് പേർ പടിയിറങ്ങി പോവുന്നതിന്റെ പരിഭവത്തിലിരിക്കുന്ന ഞങ്ങളെ തീരാ കണ്ണീരിലേക്ക് എന്തിനാണ് മിസേ തള്ളിവിട്ടത്...??
വരും കാലങ്ങളിലെ കോളേജിലെ എത്രയെത്ര ജോലികളാണ് മിസേ പാതി വഴിയിൽ ഉപേക്ഷിച്ചു പോയത്.. നാക്കിന് സിമി മിസിന് കാര്യങ്ങൾ പറഞ്ഞു കൊടുക്കണ്ടേ?.. കോൺവെക്കേഷനു നമുക്ക് ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളത്തിലും ആ മധുര ലളിതമായ ശബ്ദ സൗഭഗം കൊണ്ട് ഞങ്ങളെ കോരിത്തരിപ്പിക്കണ്ടേ? മിസ്സ്റ്റേജിൽ നിറഞ്ഞു നിൽക്കുമ്പോൾ ആ മുക്കുത്തിക്കല്ലിൽ നിന്നും വരുന്ന തിളക്കത്തെ അങ്ങ് പുറകിലിരുന്ന് ഞങ്ങൾ എത്രയോ വട്ടം ആസ്വദിച്ചിട്ടുണ്ട്..ധന്യയുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്ക് എല്ലാത്തിനും ധൈര്യമാണെന്നു പറയുന്ന സോണിയ മിസിനെ എന്തേ തനിച്ചാക്കി പോയി? സന്ധ്യ മിസിനു നൃത്തം ചെയ്യാൻ വേണ്ടി ഇനിയുമിനിയും പാടേണ്ടേ? ജോജു സാറിന്റെയൊപ്പം അല്ലിയാമ്പൽ കടവിൽ അന്ന് അരയ്ക്കു വെള്ളം പാടിയപ്പോൾ ധന്യക്കാണെങ്കിൽ അരക്കൊപ്പമല്ല നെഞ്ചൊപ്പം വെള്ളം വരും എന്ന് പറഞ്ഞ് നമുക്ക് ആർത്ത് ചിരിക്കണ്ടേ?

മിസ് ഇല്ലാത്ത ഇംഗ്ലീഷ് dept... മേരിമിസും ജീത മിസും സിമി മിസും ബിനോജ് സാറും ആൽബിനും റോസും.. ഇനി അവിടെ പൊട്ടിച്ചിരികൾ ഉണ്ടാകുമോ? കളി ചിരികൾ ഉയരുമോ? ഓരോ പ്രാവശ്യവും ജീത മിസ് മിസിന്റെ ആരോഗ്യസ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുന്നു എന്ന് പറയുമ്പോഴും ഞങ്ങളെന്തുമാത്രം ആശ്വസിച്ചിരുന്നു. അവസാനം സി മി മിസ് അയച്ച മെസേജും കൂടി കണ്ടപ്പോൾ മിസേ മിസ് ഇപ്പോ തന്നെ പ്രജ്യോതിയുടെ പടിവാതിൽക്കൽ എത്തുമെന്ന് ഞങ്ങൾ മോഹിച്ചിരുന്നു.icuയിൽ കിടന്നും കോളേജിലേക്ക് വരുന്നതിനെ കുറിച്ചല്ലേ മിസേ മിസ് പറഞ്ഞത്. എന്നിട്ടും എന്തേ ഞങ്ങളെ പറ്റിച്ചു.. വെറുതെ ആശിപ്പിച്ചു.. മിസില്ലാത്ത ഫൈൻ ആർട്സ് ഉണ്ടോ മിസേ.. Eng dept ന്റെ ഗ്രൂപ്പ് സോങ്ങ് പാടിക്കഴിഞ്ഞാൽ എണീറ്റ് അവരെ അഭിനന്ദിക്കാൻ പോകുന്ന ആ പോക്കുണ്ടല്ലോ... ഞങ്ങൾ അത് എങ്ങനെ മറക്കും?
ഷൈജൻ സാറേ.. നമ്മുടെ ധന്യ പോയി എന്ന് മെസേജ് ടൈപ്പ് ചെയ്തപ്പോ സാറിന്റെ കൈ എത്രമേൽ വിറച്ചു കാണും... മിലുമി സേ... സുകന്യേ.. ധന്യ മിസിന്റെ കൂടെ ഇനിയും പാടണ്ടേ? നൈസ് മിസേ... സൗമ്യേ... എങ്ങനെ മറക്കും നമ്മൾ മിസിനെ.. ജയ മിസേ.. അവസാനമായി മിസിനെ വീട്ടിൽ കൊണ്ടാക്കിയത് ഈ ജന്മം മറക്കുമോ?? എല്ലാരും കരയുകയാണ് മിസേ... പോൾ ചാക്കോ സാറേ... സാറിനെ മിസിന് എന്തിഷ്ടമായിരുന്നു.. നിങ്ങൾ കോളേജിൽ നിന്നും പടിയിറങ്ങുന്നത് മിസിന് ഇഷ്ടമായിക്കാണില്ല.. എപ്പോഴും കോളേജിന്റെ തുടക്കം മുതലുള്ളവരെ കുറിച്ച് എന്തോരം കാര്യങ്ങളാ മിസ് പറയാറ്.. വി.പി സാർ, മോൻസി സാർ പോളിസാർ, ഷൈജൻ സാർ, ബിനു സാർ, സോണിയ മിസ്, സന്ധ്യ മിസ്, സീന മിസ്, സി. സോഫി, മേരി മിസ്, സിമി മിസ്.... മിസിന്റെ വർത്തമാനങ്ങളിൽ നിങ്ങൾ വന്നും പോയുമിരുന്നു.. എത്ര സരസമായാണ് മിസേ മിസ് സംസാരിക്കുന്നത്... മിസിന്റെ സെൻസ് ഓഫ് ഹ്യൂമർ അപാരമാണെന്ന് സമ്മതിക്കാത്തവരുണ്ടോ മിസേ..ഒരിക്കൽ പരിചയപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ ഓർക്കാത്തവരുണ്ടോ?
ഉമേ.. ഉമയ്ക്കല്ലേ മിസേ മിസ് അവസാനമായി തിസീസ് തിരുത്തിക്കൊടുത്തത്.. എന്തെല്ലാം ഓർമകളാണല്ലേ ഉമേ നമുക്ക്.. ഓഡിറ്റോറിയത്തിൽ പോകുമ്പോൾ നമ്മുടെ dept ലേക്ക് മിസ് വന്ന് എന്തോരം തമാശകളാണല്ലേജിബീഷ് സാറേ മിസ് പറയാറ്.. ജോസഫ് സാറേ സാറിന്റെ കാറിൽ നിന്നല്ലേ മിസ് അവസാനമായി ഇറങ്ങി പോയത്.. ഷിജിയും മിഥുവും ഇറങ്ങി പോകുമ്പോൾ പറഞ്ഞതല്ലേ മിസി നോട് ഇനി നിങ്ങൾ കമ്പനി അടിച്ചു പൊയ്ക്കോളാൻ.. ബിനോജ് സാറേ നമ്മൾ കാറിൽ ഇറങ്ങുമ്പോഴല്ലേ മിസ് കുട ചൂടി ജീത മിസിന്റ കൂടെ മന്ദം മന്ദം നടന്നു വന്ന് ജോസഫ് സാറിന്റെ കാർ കാത്ത് നിൽക്കാറ്.. റിൻസി മിസേ. ദീപ്തി നിങ്ങളുടെ ഇനിയുള്ള വർക്കുകൾക്ക് കൂട്ടായി മിസിന്റെ അനുഗ്രഹം ഉണ്ടാകും..ടോണി, ജെറി ലിജോ മേരി ഹിമ നമുക്കൊക്കെ മിസിനെ മറക്കാനാവോ?
എല്ലാരേംഇത്രേം സ്വാധിനിച്ചിട്ട് മിസേ മിസെന്താണ് ഇങ്ങനെ പെട്ടെന്ന് ഓടി മറഞ്ഞത്. ഒട്ടും ശരിയായില്ല മിസേ... ഒന്നു കാണാനുള്ള ഭാഗ്യം കൂടി കിട്ടിയില്ലല്ലോ മിസേ.. എത്ര പേരാണ് മിസേ എന്നെ വിളിച്ചു കരഞ്ഞത്... പണ്ട് പഠിച്ചവർ തൊട്ട് കൂടെ പഠിപ്പിച്ചു പോയവർ ഒക്കെ വിളിച്ചൂട്ടാ മിസേ.. എല്ലാർക്കും പരിഭവമാണ് ഇത്ര പെട്ടെന്ന് പോയതിനും കാണാൻ പറ്റാത്തതിലും.. എന്നാലും മിസേ ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. വിശ്വസിക്കാൻ പറ്റില്ല.. മിസ് പഠിപ്പിച്ചവരിലൂടെ ഞങ്ങളിലൂടെ എന്നും ധന്യ മിസ് ജീവിക്കും....
ഹാ.. സഫലമീ യാത്ര.......

ഓർമ്മക്കുറിപ്പ്

MS RINCY T A
ASST PROFESSOR
PRAJYOTI NIKETAN COLLEGE, PUDUKAD

ഒരു മൂല്യനിർണ്ണയ ക്യാമ്പിലേക്കുള്ള യാത്ര. സീന മിസ്സിന്റെ കാറിൽ ആ കോളേജിലേക്ക് കടക്കുമ്പോളാണ് ഞങ്ങളോർത്തത് ഇംഗ്ലീഷ് ടീച്ചേഴ്സിന്റെ ക്യാമ്പും ഇവിടെ ആണല്ലോ എന്ന്. വണ്ടി ഒരു വഴിയിലേക്ക് തിരിഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങൾ മേരി മിസ്സിനെ കണ്ടു. മിസ്സിനോട് കാറിൽ ഇരുന്നു തന്നെ സ്നേഹസംഭാഷണം നടത്തി കാർ മുന്നോട്ടെടുത്തപ്പോൾ ധന്യ മിസ്സിനെ കണ്ടു. ജനൽ കമ്പികൾക്കിടയിൽ കണ്ട ആ മുഖം ഇന്നും എന്റെ ഓർമയിലുണ്ട്. മിസ്സുമായുള്ള 21 വർഷത്തെ പരിചയത്തിനിടയിൽ ഞാൻ ഒരിക്കലും ഇത്രയും ടെൻഷനിൽ മിസ്സിന്റെ മുഖം കണ്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. എന്തോ മനസ്സുടക്കി. സീന മിസ്സിനോട് പറയുകയും ചെയ്തു എന്തെ ധന്യ മിസ്സിന് ഇത്രേ ടെൻഷൻ എന്ന്. അന്ന് ഒരു വ്യാഴാഴ്ച. തൊട്ടടുത്ത ശനിയാഴ്ച ചെറിയ മോളെ ഡോക്ടറെ കാണിക്കാൻ അമലയിലേക്കൊരു യാത്ര. ഡോക്ടറെ കാത്തു ആശുപത്രിയുടെ ഇടനാഴിയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ പ്രജ്യോതിയുടെ മുൻ പ്രിൻസിപ്പൽ കുരിശ്ശേരി അച്ചൻ നടന്നു പോകുന്നു. അച്ചാഎന്ന് വിളിച്ചു ഓടിച്ചെന്നു. കുശലം അനേഷിച്ച്ച് കഴിഞ്ഞ് നടന്ന അച്ചൻ പെട്ടെന്ന് തിരിഞ്ഞു നിന്ന് പറഞ്ഞു.

ധന്യ ഇവിടെ ഉണ്ട്. ഭരതിനു വയ്യാതെ അഡ്മിറ്റെഡ് ആണ് എന്നു. പെട്ടെന്ന് ഞാൻ കണ്ട ടെൻഷൻ നിറഞ്ഞ മുഖം ഓർമ വന്നു. എന്ത് പറ്റി അച്ഛാ എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ രണ്ടു വർഷം മുൻപത്തെ ആക്സിഡന്റിന്റെ കുറച്ച്ച് ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ എന്നാണ് അച്ചൻ പറഞ്ഞത്. ഞാൻ ഒന്നും അറിഞ്ഞില്ലല്ലോ എന്നു മനസ്സിൽ ഓർക്കാൻ അച്ചൻ സമയം തന്നില്ലെങ്കിലും, ഇന്ന ഭാഗത്തു ഇന്ന റൂമിൽ എന്നു പറഞ്ഞിട്ടാണ് അച്ചൻ പോയത്. ഞാൻ അവിടെ പോകണമെന്ന് അച്ചനെന്തൊ നിർബന്ധം ഉണ്ടായിരുന്ന പോലെ തോന്നി. കുറച്ചു നേരം കൂടി കാത്തിരുന്നു മോളെ ഡോക്ടറെ കാണിച്ചു പുറത്തു കടക്കുമ്പോൾ എനിക്കറിയാമായിരുന്നു മോൾക്ക് വിശക്കുന്നുണ്ടാവും എന്ന്. പക്ഷെ ധന്യ മിസ്സിന്റെ മുഖം മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്നതു കൊണ്ട് ഞാൻ നടന്നത് ആ റൂമിലേക്ക് ആയിരുന്നു. ഒരൽപ്പം ആശങ്കയോടെയാണ് ഞാൻ അവിടേക്കു കടന്നു ചെന്നത്. മിസ്സിന്റെ മോനു വയ്യാന്നു ഞാൻ കേൾക്കാത്തതു കൊണ്ടോ, മിസ്സ് ആരെയും അറിയിക്കാത്തതു കൊണ്ടോ എന്നറിയില്ല മിസ്സിന് ഇഷ്ടപെടാതെ വരുമോ എന്നൊരു ആശങ്ക.

എങ്കിലും മുറി അന്വേഷിച്ചു ചെന്ന് വാതിലിൽ മുട്ടി. മിസ്സ് നല്ല ഉറക്കത്തിലായിരുന്നു. ചാടി എണീറ്റു എന്നെ സ്വീകരിച്ചു ഇരുത്തുമ്പോൾ മുഖത്ത് പതിവ് പുഞ്ചിരി. ഒരാശ്വാസം ആയി എനിക്ക്. പിന്നീടങ്ങോട്ടു പറഞ്ഞതു മുഴുവൻ ഭരതിനെയും അമല ആശുപത്രിയെയും കുറിച്ച് ആയിരുന്നു. ഒരു ചെറിയ ഫുഡ് പോയ്സനും അതിനെ തുടർന്നുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുകളും ആയിരുന്നു ഭരതിന്. പക്ഷെ രാത്രിയിലെ ഉറക്കമില്ലാമില്ലായ്മയും ടെൻഷനും മിസ്സിനെ ക്ഷീണിപ്പിച്ചിരുന്നതായ് തോന്നി. ഭാഷ എന്നിട്ടും സ്വതസിദ്ധമായിരുന്നു, എന്നോടും മോളോടും കാണിച്ച വാത്സല്യവും. എന്തിനെയും, കുറച്ച് അതിശയോക്തി കലർത്തി, കുറച്ചു എനർജി കൂട്ടി അവതരിപ്പിക്കുന്നത് മിസ്സിന്റെ ശീലം ആണല്ലോ. മോൾക്ക് കൊടുക്കാൻ രണ്ടു ബിസ്ക്കറ്റ് എടുത്തു മിസ്സ് കൊടുത്തത് ഇങ്ങനെ ഒരു ബിസ്ക്കറ്റ് മോളിന്നു വരെ കഴിച്ചിട്ട് ഉണ്ടാവില്ല എന്നു പറഞ്ഞാണ്. അങ്ങനെ ഒരു ബിസ്ക്കറ്റ് ഞാൻ വാങ്ങിച്ചു കൊടുക്കില്ല എന്നു ഓർത്തിട്ടാണോ എന്നറിയില്ല, ആ ബിസ്ക്കറ്റിന്റെ ഉള്ളിലെ ജെംസ് മുഴുവൻ തുറന്ന് മോളെ കാണിച്ചു കൊടുത്തു, അമ്മക്ക് ഒന്ന് പോലും കൊടുക്കില്ല, എന്ന് പറഞ്ഞു എനിക്ക് തരാതെ അത് മോളെ കൊണ്ട് കഴിപ്പിക്കുമ്പോൾ ഒരമ്മയുടെ സ്നേഹം ഉണ്ടായിരുന്നു മുഖത്ത്. രണ്ടു ദിവസം ഭരതിനു ഒന്നും കൊടുക്കാൻ കഴിയാതെ ഇരുന്നപ്പോൾ ആ മനസ്സ് നീറിയിട്ടുണ്ടാകാം. ഒരു 20-25 മിനുട്ട് സംസാരിച്ചിരുന്നു മോളു വാശി പിടിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പൊ മിസ്സിനോടും സാറിനോടും ഭരതിനോടും യാത്ര പറഞ്ഞിറങ്ങി തൊട്ടടുത്ത തിങ്കളാഴ്ച കോളേജ് വിട്ടു എന്റെ സ്കൂട്ടർ എടുത്തു വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങുമ്പോൾ സൈക്കോളജി ബ്ലോക്കിന് മുന്നിലെ ഗേറ്റിൽ മിസ്സുണ്ടായിരുന്നു. വണ്ടി നിർത്തി ഭരത്തിനു സുഖമായോ മിസ്സേ എന്നന്വേഷിച്ചപ്പോ, 'ഓ കോളേജിൽ പോയി തുടങ്ങി' എന്നു മറുപടി. മിസ്സ് ഭക്ഷണമൊക്കെ ഭരത്തിനു കൊടുക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു എന്റെ ശൈലിയിൽ ഞാൻ ചോദിച്ചപ്പോ, ഭക്ഷണപ്രിയനായ ഭരതിനെ കുറിച്ചുള്ള മിസ്സിന്റെ വർണ്ണനകൾക്കൊപ്പിച്ചുള്ള ഒരു മറുപടിയും തന്നു എനിക്ക്. അന്നായിരുന്നു ഞാൻ മിസ്സിനെ അവസാനമായി കണ്ടത്. മൂന്ന് ആഴ്ചയുടെ ആശുപത്രി വാസത്തിനു ശേഷം അസുഖം ഭേദമായി മിസ്സ് വീട്ടിൽ വന്നെന്നറിഞ്ഞു. മിസ്സിനയച്ച ഒരു പേർസണൽ മെസ്സേജിൽ രണ്ടു നീല ടിക്ക് കണ്ടപ്പോൾ അക്ഷരാർത്തത്തിൽ മനസ്സ് സന്തോഷിക്കയായിരുന്നു. മറുപടി ഒന്നും കിട്ടിയില്ലെങ്കിലും ഒരു പരിഭവവും തോന്നിയില്ല. പിന്നീടെപ്പോഴോ ഏതോ ഒരു ഗ്രൂപ്പിൽ മിസ്സിന്റേതായ ഒരു ഡെലീറ്റഡ് മെസ്സേജ് കണ്ടപ്പോൾ ആരൊക്കെയോ അന്വേഷിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു മിസ്സിനോട്. പക്ഷെ ധൈര്യശാലിയായ മിസ്സ് എന്തെ മറുപടി അയക്കാത്തെ എന്നത് മനസ്സിൽ ഒരു ചോദ്യചിഹ്നമായിരുന്നു. ആ ചോദ്യത്തിനൊരുത്തരം തന്നത് മിസ്സിന്റെ മൃതശരീരത്തിനരികെ നിന്ന് കൊണ്ട്

മിസ്സിന്റെ അമ്മയായിരുന്നു. അമ്മ പറഞ്ഞു തുടങ്ങിയപ്പോ മിസ്സിന്റെ മരണത്തിന് ഒരു മൂന്നോ നാലോ ദിവസം മുൻപ് സിമി മിസ്സ് ഗ്രൂപ്പിലിട്ട ഒരു വോയിസ് മെസ്സേജ് ഓർമ വന്നു. അന്ന് സിമി മിസ്സ്, ധന്യ മിസ്സിനെ വിളിച്ചിരുന്നു. ധന്യ മിസ്സ് ഫോൺ എടുക്കാൻ സമ്മതിച്ചില്ല. സിമി മിസ്സ് ആയതു കൊണ്ടല്ല. ധന്യ മിസ്സിന് സംസാരിക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടായതു കൊണ്ടുമല്ല. സിമി മിസ്സിനോട് ഫോണിൽ സംസാരിച്ചു കഴിഞ്ഞു അമ്മ, ധന്യ മിസ്സിനോട് എന്തെ ഫോൺ എടുക്കാഞ്ഞേ എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ മിസ്സ് പറഞ്ഞത്രേ 'ജൂണിൽ കോളേജിൽ പോയി എന്റെ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കാതെ ഞാൻ ഇനി ആരോടും സംസാരിക്കുന്നില്ല' എന്ന്. അധ്യയനം ഒരു തപസ്യയാക്കിയ , സ്വന്തം വിദ്യാർത്ഥികളെ സ്വന്തം മക്കളെ പോലെ കരുതിയ, തന്റെ കയ്യിലുള്ള പുസ്തകത്തിലെ കഥാപാത്രങ്ങളെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മുന്നിൽ അഭിനയിച്ചു കാണിച്ച, അക്ഷര ശുദ്ധിയുടെ പര്യായമായ, ആ ഇച്ചാശക്തിയിൽ നിന്നും വന്ന ധീരമായ വാക്കുകൾ. പക്ഷെ....... ഇതിപ്പോ സന്ധ്യ മിസ്സ് ഫേസ്ബുക്കിൽ കുറിച്ച പോലെ 'ഇവിടെ ആരോ ആരെയോ പറ്റിച്ചിരിക്കുന്നു'....പറയാനൊന്നു മാത്രം.....മരണമേ നീ ലജ്ജിച്ചു തല താഴ്ത്തുക.. ഓർമ്മകൾ ഒരിക്കലും മരിക്കുന്നില്ല......

Rest In Peace, Teacher! I will always cherish our talks and will remind myself of all the positives that you have imbibed in me. You will always be missed by all your students for not just being a teacher but a mentor and a dear friend. That positive and smiling face will stay in my memories for sure...Goodbye, Teacher, A proud student and friend.

UNNI MUKUNDAN

The moment I said "I don't know anything"

SHAIMA R THOMAS
BSC PSYCHOLOGY (BATCH1999 – 2002)

The Corona virus had taken up all the time or rather, given all the time for thinking; who we are, where we are and where we came from. When I got the call from a friend about Dhanyamma's death, I felt as if I was dreaming. There are some people in everyone's life who make us feel that they are immortal and won't leave us. For a few seconds, I could not express anything...a complete absence of emotion and feeling, even though I continued replying to my friend's queries. Later from our Whatsapp group of BSc Psychology, I came to know more details of the tragedy. I remember a programme on stage that happened during the initial days of my college. That was when I saw a short, elegant lady accompanied by two girls, appeared from nowhere and asked me to help with an act on the stage. Mesmerized by her sweet request, my friend and I said, " YES". Later on I came to know that she was an English teacher; "Dhanya miss", they called her. I realized then that a teacher can be so polite and can even request her students to do something...She was someone who taught me how to be a good student and a good teacher. I have heard that the lectures in college, especially the drama classes, would be the worst and boring. Fortunately

those classes were taken care of by Dhanya ma'am and soon it became one of my favorite classes. She gave life to all the historic characters in our classroom through her fantastic expressions and her lovely voice. I was able to see Caesar, Brutus, Cleopatra coming to life in my class. She took the classes so passionately that our hearts used to absorb the actual feelings from her. In such a class, one could not even think of getting bored!

I had never been a bright or active student nor once had I visited my teachers after college. I had always been very shy.. Still even after 18 years, I have never forgotten the pain of Caesar when he was stabbed from behind by Brutus. The cry of the Great King " Et tu, Brute? " has always remained in my ears all this long. Dear Dhanya miss, you taught me that stabbing a person from behind when he trusted you the most was the worst disaster one could ever have in their life. And the person who stabbed you will never live peacefully then. He will carry the pain of unforgiven guilt until his death.... You were not just an English teacher for us, you were one of those rare teachers who wanted to make their students better human beings. You taught us how a student should act when they keep on achieving knowledge. I still yearn for your words of wisdom. You once said that, when we finish the 10 grade we may feel " I know everything". When the higher secondary is over you say, " I know most of the things, but a little I don't know", By graduation you say "half I know the other half I don't know" and by post graduation it becomes " Most of the things I don't know, only a little I know". In the end when you complete the Doctorate you say it clear and loud .. "I don't know anything"? Dear teacher, even if you are not with me anymore, I know that you lead my way to success and will always be there for me. Thank you ma'am, for everything.

For a Millennium

RITTA TONY
IIIRD BA ENGLISH

The sky is blue and in minutes
The orange hue engulfed it completely
In between the thriving cock
That demanded my attention,
I noticed the Maple like leaf
Of the wildest grass
That was over the Lupika tree.

It was swinging between
The loose ends of the vein
Holding it from its body.
The Rain poured effortlessly
And everyone shut themselves inside.
Darkness sang it's malady of grief
Shattering the lake came the waves,
Drooping the lilacs by its side,
Showcased the departure of a lovely soul.

Tender in heart,
Withdrawing in her early fifties,
The most admired teacher
Took her final vow.
The mourning took away
The fallacy of millions
With the tired teary eyes,
The magic of redemption took place.

The bursting memorious moments
Were pushed to the locker named the Past,
And reminiscing the days,
Gave a deeper meaning to her existence.

As she left with her goal accomplished -Touching every heart,
Moulding letters to sparkle
She left to the magic of sleeping.

And I wish her the sweetest dreams
In her long journey.
Adorn the attire of dreams
And come to us,
To correct the follies of our unattempted life

(In Loving memory of Dr Dhanya Menon.)

Albin Antony

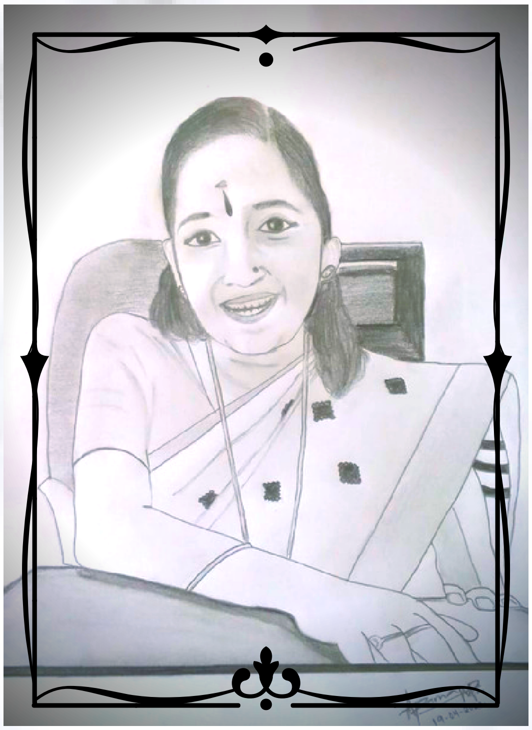

A Portrait that remains forever.

ഓർമ്മയിൽ തെളിയുന്ന നക്ഷത്രം

ANIL PB, B.SC COMPUTER SCIENCE, BATCH: 1996-99

ജീവിതവഴികളിൽ "വേർപാട്" എന്ന അവസ്ഥ കുട്ടിക്കാലം മുതൽ നമ്മൾ എല്ലാവരും അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന ഒന്നാണ്. സ്കൂൾ ജീവിതത്തിൽ ഇടക്കുവെച്ചും കോളേജിൽ ചേരുമ്പോൾ സ്കൂളിലെ പല സുഹൃത്തുക്കളുടെയും വേർപാട്, ക്യാമ്പസ്സ് ജീവിതം കഴിയുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന ഉറ്റവരുടെ വേർപാട്, ജോലി കിട്ടുമ്പോഴും വിവാഹം കഴിക്കുമ്പോഴും ഇരുമിഴികളെപ്പോലെ നമ്മുടെ കൂടെത്തന്നെയുണ്ടായിരുന്ന മാതാപിതാക്കളുടെ വേർപാട്, പിന്നീട് ജീവിതമധ്യേ ഒറ്റപ്പെടുത്തലുകൾ സമ്മാനിക്കുന്ന സ്വന്തം കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ വേർപാട്, അങ്ങനെയങ്ങനെ പോകുന്നു. വേർപാടുകൾ നമുക്ക് ദു:ഖം സമ്മാനിക്കുന്നുവെങ്കിലും, ആ വേർപിരിയലുകൾക്കെല്ലാം നീതിപൂർവ്വമായ ഒരു കാരണമുണ്ടാകാം, അതിന്റെ പിന്നിൽ ജീവിതയാത്രയുടെ തുടർച്ചയുണ്ടാകാം, പ്രത്യാശയുണ്ടാകാം, പ്രതീക്ഷയുണ്ടാകാം.

പക്ഷേ, "രംഗബോധമില്ലാത്ത കോമാളി" എന്ന് പഴന വിശേഷണം അലങ്കരിക്കുന്ന മരണമെന്ന വേർപാട്, കൂടെയുള്ള സ്നേഹിതർക്കും വീട്ടുകാർക്കും സമൂഹത്തിനുമെല്ലാം ദുഃഖം നൽകികൊണ്ട് യാഥാർത്ഥ്യത്തെ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് മുന്നോട്ടുപോകുമ്പോഴും, നമ്മുടെ ജീവിതത്തിലുണ്ടാകുന്ന ചില വേർപാടുകൾ അവരുടെ ഓർമ്മകളിലേക്കുള്ള യാത്രയാണ് നമുക്ക് സമ്മാനിക്കുന്നത്. ഒരു വ്യക്തിക്ക് നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ എത്രമാത്രം മാറ്റങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നതിന്റെ തെളിവാണ് ഓർമ്മയുടെ നീർച്ചാലുകളിലൂടെയുള്ള മനസ്സിന്റെ സഞ്ചാരം.

പഠിപ്പുകഴിഞ്ഞ് കലാലയം വിട്ട് പുതിയ മേച്ചിൽപ്പുറങ്ങൾ തേടിയകലുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയും, പുതിയ കുട്ടികളെ സ്വന്തം ക്ലാസ്സിൽ സ്നേഹത്തോടെ വരവേൽക്കുന്ന അധ്യാപികയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം, ഭാവിജീവിതത്തിലും കാത്തു സൂക്ഷിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അതിന് കാരണം, ഗുരുവിന്റെ വ്യക്തിപ്രഭാവവും സ്വഭാവ സവിശേഷതയും നന്മയുമാണെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു.

അല്ലാതെ, സ്വന്തം വിഷയങ്ങളിലുള്ള പ്രാവിണ്യം ഒന്നുകൊണ്ടല്ല ആ ബന്ധത്തിന്റെ അദൃശ്യസാന്നിദ്ധ്യം ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയുടെ മനസ്സിൽ തങ്ങിനിൽക്കുന്നത്. ഒരു അധ്യാപിക വ്യത്യസ്തമാകുന്നതും ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നതും മാതൃകയാകുന്നതും ഇങ്ങനെയാണ്.

ഞാൻ പഠിച്ചത് പ്രജ്യോതി നികേതന്റെ രണ്ടാം ബാച്ചിലാണ് (1996-99). കംപ്യൂട്ടർ സയൻസായിരുന്നു വിഷയം. ഞങ്ങൾക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് പഠിപ്പിച്ചത് അന്നത്തെ പ്രിൻസിപ്പലായിരുന്ന ബഹുമാനപ്പെട്ട ഫാദർ ഫ്രാൻസിസ് കുരിശ്ശേരിയായിരുന്നു. അതു കൊണ്ടു തന്നെ, മൂന്നുവർഷത്തെ കലാലയജീവിതത്തിൽ ഡോ.ധന്യ എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് അധ്യാപികയെ അക്കാദമിക ആവശ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കണ്ടുമുട്ടേണ്ട അവസരം വന്നില്ല. യോഗവുമുണ്ടായില്ല. എങ്കിലും, ഇവിടെയാണ് പ്രജ്യോതി നികേതൻ എന്ന കോളേജിന്റെ സവിശേഷതയും അനന്യതയും എടുത്തു പറയേണ്ടത്. 250-ൽ താഴെ വിദ്യാർത്ഥികൾ മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്ന ആ കാലഘട്ടത്തിൽ, ഞങ്ങൾ ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയും മറ്റു ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളിലെ അധ്യാപകരോടും കോളേജ് സ്റ്റാഫിനോടുമുള്ള അടുപ്പവും പരിചയവും സ്നേഹവുമെല്ലാം നിലനിർത്തിയിരുന്നു. ഒരു "ഗുഡ് മോർണിങ്ങ്" എങ്കിലും പരസ്പരം ആശംസിക്കാത്ത ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയും ടീച്ചറും സ്റ്റാഫും അന്നത്തെ പ്രജ്യോതി കുടുംബത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്ന് എനിക്ക് ഏറെ അഭിമാനത്തോടെ പറയാൻ കഴിയും.

ഡോ.ധന്യ എന്ന അധ്യാപികയുടെ ഓർമ്മകൾ പങ്കുവെക്കുന്ന നന്മനിറഞ്ഞ സന്ദർഭത്തിൽ, അവരുടെ വിദ്യാർത്ഥിയാകാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായില്ലെങ്കിലും പലപ്പോഴായി സ്റ്റാഫ് റൂമിൽ പോകുമ്പോൾ, ഞങ്ങൾക്ക് നൽകാറുള്ള സ്നേഹവും കരുതലുമെല്ലാം ഇപ്പോൾ ഓർത്തു പോകുന്നു. ഇതു കൂടാതെ, എന്റെ ഓർമ്മ ശരിയാണെങ്കിൽ, ഒരിക്കൽ ധന്യ മിസ്സിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഞങ്ങൾ കുറച്ചു വിദ്യാർത്ഥികൾ അംഗങ്ങളായ “ക്യാമ്പസ്സ് വോയ്സ് (campus voice)" എന്ന ചെറിയൊരു കൂട്ടായ്മ തുടങ്ങിയിരുന്നു. അതിന്റെ ലക്ഷ്യം, നല്ല പ്രസംഗകരെയും ഗായകരെയും വളർത്തിയെടുക്കുക എന്നതായിരുന്നു. അതിന്റെ ഭാഗമായി പലതവണ മിസ്സുമായി ഒത്തുകൂടാനും "സംഗീത അധ്യാപിക" എന്ന ധന്യമിസ്സിന്റെ അറിവുകൾക്ക് പാത്രമാകാനുമുള്ള ഭാഗ്യമെനിക്കു കിട്ടി. രണ്ടാംവർഷ "ഫൈൻ ആർട്ട്സ് ഡേ'-ൽ പാട്ടുപാടിയത് ഇഷ്ടമായതിന്റെ പേരിലാണെന്ന് തോന്നുന്നു, പിന്നീടൊരിക്കൽ തൃശ്ശൂർ C.M. S. സ്കൂളിൽ വെച്ച്, അന്നുണ്ടായിരുന്ന ഏതോ ഒരു ഓർക്കസ്ട്ര ട്രൂപ്പിലേക്ക് ഗായകരെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന മത്സരത്തിലേക്ക്, നമ്മുടെ കോളേജിൽ നിന്നും രണ്ടുപേരെ സെലക്ട് ചെയ്തതിൽ, രണ്ടാംവർഷ സൈക്കോളജി വിദ്യാർത്ഥിനി ഷംലി സുരേന്ദ്രനൊപ്പം എന്റെ പേരും മിസ്സ് പറഞ്ഞു. അതു കേട്ട്, ഒത്തിരി സന്തോഷത്തോടെയാണ് ഞാനന്ന് സ്റ്റാഫ് റൂമിൽ നിന്നിറങ്ങി വന്നത്. ''വീണ പൂവേ. കുമാരനാശാന്റെ വീണ പൂവേ.. “ എന്ന പാട്ടാണ് ഞാനന്ന് പാടിയത്. സംഗീതം പഠിക്കാത്ത എന്നേക്കാൾ കഴിവും സ്വരശുദ്ധിയും അവതരണ മികവുമുള്ള കുറേ ഗായകർ ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ സെലക്ഷൻ കിട്ടിയില്ല എന്നത് തികച്ചും സ്വാഭാവികവും പ്രതീക്ഷിച്ചതുമായ ഫലമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ധന്യ മിസ്സ് എന്ന വ്യക്തിയുടെ പ്രചോദനവും ആത്മവിശ്വാസവും ലഭിച്ചില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ... ഒരിക്കലും ഞാൻ ആ മത്സരത്തിൽ പങ്കെടുക്കില്ലായിരുന്നുവെന്നത് യാഥാർഥ്യം.

ധന്യ മിസ്സിനെ ഓർക്കുമ്പോഴെല്ലാം, എപ്പോഴും കാണുന്ന നിറഞ്ഞ പുഞ്ചിരിയാണ് മനസ്സിൽ വരുന്നത്. തന്റെ വിദ്യാർത്ഥികളെല്ലാം അവരവരുടെ മേഖലകളിൽ വിജയം കൈവരിക്കാനായി തനിക്കാവുന്ന അറിവും സഹായവും നൽകാൻ എന്നും സന്നദ്ധയായിരുന്നു. കോളേജിലെ പഠനേതര പരിപാടികളിൽ ഏറെ ആത്മാർത്ഥതയോടെയും ആവേശത്തോടെയും മിസ്സ് മുൻപിൽ തന്നെയുണ്ടായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യം, സംഗീതം എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ മിസ്സിന്റെ പ്രാവീണ്യത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളാണ് അവർ നേടിയ അവാർഡുകളും അംഗീകാരങ്ങളുമെല്ലാം. ഞാൻ പഠിച്ചത് പ്രജ്യോതി നികേതന്റെ രണ്ടാം ബാച്ചിലാണ് (1996-99). കംപ്യൂട്ടർ സയൻസായിരുന്നു വിഷയം. ഞങ്ങൾക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് പഠിപ്പിച്ചത് അന്നത്തെ പ്രിൻസിപ്പലായിരുന്ന ബഹുമാനപ്പെട്ട ഫാദർ ഫ്രാൻസിസ് കുരിശ്ശേരിയായിരുന്നു. അതു കൊണ്ടു തന്നെ, മൂന്നുവർഷത്തെ കലാലയജീവിതത്തിൽ ഡോ.ധന്യ എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് അധ്യാപികയെ അക്കാദമിക ആവശ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കണ്ടുമുട്ടേണ്ട അവസരം വന്നില്ല. യോഗവുമുണ്ടായില്ല. എങ്കിലും, ഇവിടെയാണ് പ്രജ്യോതി നികേതൻ എന്ന കോളേജിന്റെ സവിശേഷതയും അനന്യതയും എടുത്തു പറയേണ്ടത്. 250-ൽ താഴെ വിദ്യാർത്ഥികൾ മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്ന ആ കാലഘട്ടത്തിൽ, ഞങ്ങൾ ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയും മറ്റു ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളിലെ അധ്യാപകരോടും കോളേജ് സ്റ്റാഫിനോടുമുള്ള അടുപ്പവും പരിചയവും സ്നേഹവുമെല്ലാം നിലനിർത്തിയിരുന്നു. ഒരു "ഗുഡ് മോർണിങ്ങ്" എങ്കിലും പരസ്പരം ആശംസിക്കാത്ത ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയും ടീച്ചറും സ്റ്റാഫും അന്നത്തെ പ്രജ്യോതി കുടുംബത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്ന് എനിക്ക് ഏറെ അഭിമാനത്തോടെ പറയാൻ കഴിയും.

ഏതോരു പ്രജ്യോതിയന്റേയും മനസ്സിൽ ഒരിക്കലും മായ്ക്കാൻ കഴിയാതെ പതിഞ്ഞ പേര്! Dr Dhanya Menon. ആ നിഷ്കളങ്കമാർന്ന ചിരി, അതിൽ എല്ലാം ഉണ്ട്... മിസ്സിന്റെ സ്നേഹവും കരുതലും, വാത്സല്യവും എല്ലാം... ആ ചിരി മാഞ്ഞു എന്നന്നേക്കുമായി... മിസ്സ് നമ്മളേ വിട്ടുപോയി എന്ന് ചിന്തിക്കാൻപോലും കഴിയണില്ല. മിസ്സും മിസ്സിന്റെ ചിരിച്ച മുഖവും ഒരിക്കലും മായാത്ത ഓർമ്മയായി മനസിലുണ്ടാകും.

പ്രണാമം

Sunimon Suresh

IMPARTING LESSONS OF LIFE...

NEHA RAJAN, 1998-2001 BATCH

It's funny how our brains function, how a familiar face, a whiff of a fragrance, a single text message, can transport you back decades, to a feeling or even an exact moment in time with a gush of nostalgia, perhaps followed by a rush of grief and guilt at the gulf of time that has passed since then, since you looked back and remembered who you were then and who was with you , what mattered then and why it matters still. When you look back at your life, you remember moments based on how they made you feel – at the heights of glory or depths of despair, or sheer terror or those moments of quiet happiness. Time may blunt events and blur faces but not how someone made you feel. That's often how you remember people – by the way they made you feel in their presence. Now as I write this, I remember, and I feel it. Dhanya teacher's round smiling face keeps floating overlaying my screen, making my vision blurry and my thoughts jumbled as memories spill out.

I remember a particular day in my first year at Prajyoti, when I was browsing through the college library just before the class and someone barged in and dragged me to our classroom. When I entered, everyone was already standing, and I saw Dhanya ma'am at the head of the class waiting patiently to felicitate me. It felt surreal as she congratulated me and presented me with a colorful etymology book as a reward for my recent exam performance. It wasn't a major exam or a major occasion but the sense of pride with which my class teacher was looking at me then was new to me and my self-esteem bubbled up soothing the painful memories of scraping through high school accountancy and statistics. This reaffirmation of my self-worth that I amounted to something good, was a feeling that I then forever associated with Dhanya ma'am. I had a renewed faith in my decision to make English literature my calling and I knew that I would be fine, at academics and in life.

Dhanya ma'am wasn't one to be cowed down or afraid of taking up a challenge. If she had an opinion and it differed from yours, that didn't bother her or didn't make her dilute it to suit you. I didn't make it easy either for her to teach me though. I would often look up nearly every word in a poem, even the archaic ones, and then later go to her boasting of how I had a better and different interpretation and argue with her, challenging her views. I see now why she gifted me an etymology book! 😊 She was undaunted by my irreverence or my attempts to show off what I thought was my superpower – the power of expression. Looking back, I'm sometimes mortified at how smug I have often acted even when I had no cause to be, when, despite her extensive knowledge of a subject and experience in teaching, she was always humble and encouraging as a teacher. She encouraged us to form our own opinions and it didn't matter if they differed from her own.

Long before Michelle Obama said something to the effect that no boy was cute enough to stop you from getting an education, I remember Dhanya ma'am actively counseling a student from not stopping her studies after marriage. Unfortunately, youth is always either in rebellion or indifferent. If only the experience of age were to reflect in the mirror of youth, our lives and our loves would be so different

Dhanya ma'am wasn't one to mince words though – she was all about tough love. I remember once sitting in a seminar in the front row and openly reading a book, deliberately ignoring the speaker whose words didn't resonate with me and whose colloquialisms were lost on me. Later, when I met Dhanya ma'am, she was distant and formal – gone was the warmth and friendly manner. She didn't give me the reason, but I realized the cause and wrote a long letter defending my behavior. But it had the least impact on her – actions after all speak louder than words. She explained to me that if I had bothered to look at the intent below the words and the experience of the guest speaker, I wouldn't have been so dismissive. Not being a great orator myself, I'm always greatly impressed by articulate and erudite speakers. But something I realized over the years is that just because someone doesn't articulate their ideas well, doesn't mean you still can't learn from them. And I hadn't earned the right to be disrespectful to someone else when I hadn't done enough yet to earn that respect myself. Of course, I'm often still a slave to my impulses, and still quick to judge in my mind, but I come around to make amends though I no longer have a class teacher standing by to remind me of it.

In my ramblings so far, it appears that I've focused on the lessons more than the teacher. Memories of a person, unless a celebrity, will naturally be through the prism of your own experiences with her. You must forgive the self-indulgent writing – I was after all an English literature student. 😊 And you can tell that you've had a great teacher when the lessons you remember the most are the life lessons she taught you, the ones that didn't come naturally to you.

Long back, Dhanya ma'am attended my marriage reception in Thrissur after I made a pit stop at Prajyoti Niketan college and invited my old teachers to the marriage reception that I was hosting for my relatives in Kerala. I was extremely lucky that she graced the occasion and gave me her blessings. I wish now that I could travel back in time and tell her how much I appreciated her good advice and her lessons. She had many challenging circumstances in life, but she lived through it all with grace and good humor. The greatest lesson I've learnt now in her passing is to make some more pit stops and thank all those who helped you get to where you are today. You never know when or if you'll get that chance again.

Special People

Special people, trying to keep the attention
forward.
To the 'North' , in this fast forward world.
To create and pick out the uniqueness inside,
To inspire and to motivate, bringing out the
human inside.

Special people, fighting the long battle with
patience.
To paint the minds with the right stroke of
colour.
To guide their achievements, overcoming
faulty thoughts.
To inspire a love of knowledge, betwixt rashful
thoughts.

Special people, creating hope, loyalty and
other life gems.
To prepare humanity for the era of shadows
and light.
To glaze the mundane in delight, with flavors
right.
To plant bulbs of thoughts, for future trees of
right.

Dhanya Ma'am, you were one of those "special
people" for us!

Avril Joseph Thottan
Psychology 2004

യാത്ര ചൊല്ലാതെ

VALLATHOL BHARADWAJAN

കണ്ണീരിൽ കുതിർന്ന മുഖവുമായ് ,
കണ്ണടക്കാതെ ,ഒന്നുറങ്ങാൻ കഴിയാതെ ,
എണ്ണിയാൽ തീരാത്ത നർമ സല്ലാപങ്ങൾ ,
വിണ്ണിലും പാരിലും ബാക്കിവെച്ചിന്നലെ ,
ഒന്നും പറയാതെ ,യാത്രയും ചൊല്ലാതെ ,
എങ്ങോട്ടൊളിച്ചുപോയ്,ധന്യാ മിസ്സേ ,
മനം തിങ്ങി വിങ്ങും ദുഃഖ സാന്ദ്രമായ്
സ്നേഹിച്ചവർക്കെല്ലാം-
കൂട്ടുകാരികൾക്കും ,നാട്ടാർക്കും !!!
ഒന്ന് കാണുവാൻ മോഹിച്ച എത്രയോ
കുട്ടികൾ ,ഒപ്പം പഠിപ്പിച്ചവർ ,
കോളേജിൽ എന്നും കാണുന്നവർ
ജോലിക്കാർ ,
എപ്പോഴും നര്മം പങ്കിട്ട നിമിഷങ്ങൾ ,
ഇപ്പോഴും ആവില്ല ,മറക്കുവാൻ !!!
ഇത്രയും പേരെ ദുഃഖത്തിൽ ആഴ്ത്തിയിട്ട
ത്രവേഗം ,എവിടേക്ക് പോയ്..
ആവില്ലാർക്കും ഈ വേർപാട് സഹിക്കുവാൻ
ആവില്ലാർക്കും ,ആ ശൂന്യത
നികത്തുവാൻ !
പ്രാർത്ഥിക്കാം ഞങ്ങൾ രാപ്പകലില്ലാതെ ,
ആത്മവിന്നെന്നും ശാന്തി നൽകിടുവാൻ !!!
ഈശ്വരൻ നൽകും ,ഞങ്ങൾക്കും എന്നെന്നും
ഓർത്തു മാനസം
അഭിമാനിക്കാൻ !!!
****

മിസ്സിനെ ഓർത്തു തേങ്ങുന്ന മനസ്സുമായ്
കഴിയുന്ന സുകന്യ യുടെ അച്ഛൻ !!!
ആദരാഞ്ജലികൾ !!!ധന്യ ടീച്ചർ .

പിഗ്മാലിയൻ ക്ലാസ്സ് തൊട്ടു വരാന്ത ടോക്സ് വരെ

Ms Deepthi M Pisharody
Asst Professor
Prajyoti Niketan College

ജനറൽ ഇംഗ്ലീഷ് ക്ലാസ്സിൽ വെച്ചാണ് ഞാൻ മിസ്സിനെ ആദ്യമായി കാണുന്നേ. പിഗ്മാലിയൻ എന്ന ബെർണാഡ് ഷാഹ് യുടെ നാടകം, അതിലെ ഓരോ കഥാപാത്രങ്ങൾ, അതു മിസ് അഭിനയിച്ചാണ് ഞങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചത്. പൊതുവെ ലാംഗ്വേജ് ക്ലാസ്സ് ഇഷ്ടമില്ലാത്ത ഞാൻ ഇന്നും ആ ക്ലാസ്സ് ഓർക്കുന്നു. അതിലെ ഓരോ കഥാപാത്രവും മനസ്സിൽ നിലനില്ക്കുന്നു.

സ്റ്റേജിൽ ഒരു പ്രസംഗം പറയാൻ പേടിയുള്ള എന്നെ നിർബന്ധിച്ചു ആദ്യം ആയി നന്ദി പ്രകാശനം പറയിപ്പിച്ചത് ധന്യ മിസ്സ് ആണ്. "കുട്ടി പറഞ്ഞെ പറ്റൂ" എന്ന് പറഞ്ഞു..... എത്ര ഇഷ്ടമെന്നോ എനിക്ക് കുട്ടി എന്ന ആ വിളി കേൾക്കാൻ. ആ ഇഷ്ടം ആയിരിക്കാം പേടിച്ചു പേടിച്ചാണെങ്കിലും ഞാൻ എങ്ങനെയോ പ്രസംഗിച്ചത്.

അലുമ്നി അസോസിയേഷൻ ചാർജ് മൂന്നോ നാലോ കൊല്ലം മിസ്സിന്റെ കൂടെ മിസ്സ് ചെയ്യുന്നത് കണ്ടു പഠിക്കാൻ ഭാഗ്യം ഉണ്ടായി. രാവിലെ എട്ടു മണി ആകുമ്പോഴേക്കും മിസ്സ് എത്തും. പ്രോഗ്രാം മൊത്തം കഴിഞ്ഞു ബാക്കി വരുന്ന ആഹാരം ഹോസ്റ്റലിൽ ഏൽപ്പിച്ചിട്ടേ മിസ്സ് മടങ്ങാറുള്ളു. പാട്ടിനെ കുറിച്ചും, ഭരതിനെ കുറിച്ചും, മിസ്സിന്റെ അടുക്കളയിൽ മിസ്സും അമ്മയും പണി എടുക്കുന്നതിനെ കുറിച്ചും. ഇങ്ങനെ കുറെ സംസാരിക്കും.

മകളുടെ എൽ കെ ജി അഡ്മിഷൻ സമയത്തു എനിക്ക് ഏറ്റവും നല്ല സ്കൂൾ പറഞ്ഞു തന്നത് മിസ്സ് ആണ്. മകൾ സ്കൂളിൽ പോയി തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഭരതിനെയും അവന്റെ അമ്മയെയും അറിയാത്തവർ സ്കൂളിൽ വിരളം. ഒരു നല്ല അധ്യാപിക മാത്രം അല്ല നല്ല 'അമ്മ' കൂടി ആണ് മിസ്സ് എന്ന് തോന്നി പോയിട്ടുണ്ട്. കോളേജ് നു വേണ്ടി ഇത്രേം സമയം ചിലവാക്കാറുണ്ടെങ്കിലും വീട്ടിൽ ഒരു കാര്യവും കുറവ് വരുത്തിയിട്ടില്ല. എന്നാൽ വീട്ടിലെ തിരക്കിൽ നമ്മൾ ചില ഗ്രാമർ സംശയം ചോദിച്ചു വിളിച്ചാലും എത്ര നേരം എടുത്തു വേണമെങ്കിലും അതൊക്കെ പറഞ്ഞും തരും.

മിസ്സ് ന്റെ വീട്ടിൽപോയാലോ മിസ്സും അമ്മയും എത്ര നേരമാ വർത്തമാനം പറയാറ്. ഈ അടുത്ത് പോയപ്പോൾ ഊണു കഴിക്കാൻ കുറെ നിർബന്ധച്ചതാ. ഞാൻ വേണ്ട എന്ന് പറഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ ഓർക്കുന്നു ആ കയ്യ് കൊണ്ട് വിളമ്പി തരുന്ന ഒരു പിടി ചോറ് ഉണ്ണാമായിരുന്നു എന്ന്. ഇനി അതിലെ വരുമ്പോൾ കയറിയാൽ വിളമ്പി തരോ മിസ്സ്?

കോളേജിൽ നേരത്തെ എത്തുന്ന ദിവസം ആ വരാന്തയിൽ നിന്നുള്ള മിസ്സ്നോടുള്ള വർത്തമാനം, അത് തരുന്ന പോസിറ്റീവ് എനർജി, അതു ഇനി വെറും ഓർമ്മ മാത്രം ആകുമോ? ആ സുഖമുള്ള ഓർമ്മകൾ എന്നും കൂടെ ഉണ്ടാകും. രാവിലെ ആ ചിരി കാണാനും കുറച്ചു അതിശയോക്തി കലർന്ന മണി മണി പോലത്തെ വർത്തമാനം കേൾക്കാൻ കാത്തിരിക്കും. വരണംട്ടോ...

ഒരു കാറ്റ് നിശ്ശബ്ദമാവുന്നു.

(ഹൃദയത്തോടു ചേർന്നുനിന്ന ധന്യ മിസ്സ് ഓർമ്മയായപ്പോൾ..)

Ms Susan Joshy
Asst Professor
Dept of English
St Aloysius College, Elthuruth

ഇവിടെ
ഒരു കാറ്റുണ്ടായിരുന്നു.
ഇഷ്ടമുള്ളവയുടെ കൂട്ടത്തില്
ഉള്ളതെന്തൊക്കെ
എന്ന് ചോദിക്കുമ്പോള്
ആദ്യം ചൂണ്ടികാട്ടിയിരുന്ന ഒന്ന്.
ആഗ്രഹിച്ചപ്പോഴെല്ലാം മൃദുവായി അത്
വീശിക്കൊണ്ടിരുന്നു.
കാറ്റു വീശിയപ്പോഴൊക്കെയും
ഓരോരുത്തരും
തങ്ങൾക്കിണങ്ങും വിധം
കാറ്റിനെ
അടയാളപ്പെടുത്തിയിരുന്നു.

ഗാനങ്ങൾ ചേർത്തുവച്ച
നിലയ്ക്കാത്തൊരു പാട്ടുപെട്ടിയായിരുന്നു
ചിലർക്കത്.

സ്വപ്നങ്ങളുടെ നീലാകാശങ്ങൾ
നിമിഷാർദ്ധത്തിൽ മെനഞ്ഞ്
ഞൊടിയിടയിലവയെ വീശിയുണർത്തുന്ന
വിസ്മയമായിരുന്നു
അത് മറ്റു ചിലർക്ക് .

ഒറ്റപ്പെടലിന്റെ വ്യഥ പൂണ്ട ഏകാകികളെ,
തിരസ്കാരങ്ങളുടെ നോവിൽ
വഴിമാറി നടന്നവരെ
ചേർത്ത്പിടിച്ച സ്നേഹകാറ്റ്
എന്ന് വിളിച്ചു ചിലരതിനെ.

കടന്നു ചെല്ലാൻ കഴിയാത്ത
ഇടങ്ങളില്ലെന്ന്,
നൂണ്ടിറങ്ങാൻ പറ്റാത്ത പഴുതുകളില്ലെന്ന്
കാറ്റ്
അടക്കം പറഞ്ഞിരുന്നുവത്രേ.

വാക്കുകളുടെ കരംപിടിച്ചാൽ
അക്ഷരച്ചില്ലകളിൽ
കൂടു കൂട്ടിയാൽ
ഏതു ഋതുവിനും
നിറമേറുമെന്ന്
മൂളികൊണ്ടേയിരുന്നു കാറ്റ്.

കുലുങ്ങിചിരിച്ചും
നേരമ്പോക്കു പറഞ്ഞും
അറിവിന്റെ
ആകാശവിസ്തൃതികൾ
കാണിച്ചും
കാറ്റങ്ങനെ പാറിപ്പറന്നു .

വരണ്ടു പോയ വീഥികളിൽ
മോഹമുകുളങ്ങൾ വിതച്ച്
കാറ്റ് ഇമ്പമാർന്ന സ്വരത്തിൽ
പുതിയ തളിരുകളുടെ
കഥ പറഞ്ഞു
വീശിയ ഇടങ്ങളിലെല്ലാം
പ്രശാന്തസുന്ദരമായൊരു
സാന്നിധ്യമെന്നറിഞ്ഞ്
കനിവിന്റെ, നിറവിന്റെ,
സ്നേഹത്തിന്റെ പര്യായങ്ങൾ
കാറ്റിന്റെ വിളിപ്പേരുകളായി.

കൂടിചേർന്നു
ആഘോഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കേ
പെട്ടെന്നൊരു ദിനം
കാറ്റിനെ കാണാതായി.

ചുട്ടുപൊള്ളുന്ന ചൂടിൽ തണലായി
വഴിയോരം ചേര്ന്ന്
പൂത്തുനിന്ന ഒരു ചുവന്ന വാക
നിനച്ചിരിക്കാതെ
ഒരു ഇടിമിന്നലിൽ
നെടുകെ പിളർന്ന്
ഇരുട്ടിവെളുത്തപ്പോൾ
അപ്രത്യക്ഷമായ പോലെ...

പറഞ്ഞ കഥകൾ
പാടിയ പാട്ടുകൾ
തൂവിയിട്ട സുഗന്ധങ്ങൾ...
ഒക്കെയും മറന്ന്,
കൂട്ടരെ വെടിഞ്ഞ്,
എന്റേത് എന്റേത് എന്ന് എല്ലാവരും
മുദ്രണം ചെയ്ത കാറ്റ്
ഒരു ഒളിച്ചുകളിയിലെന്ന പോലെ
ആർക്കും കണ്ടുപിടിക്കാനാവാത്ത
ഒരിടത്തേക്ക്
ഓടിയകന്ന്
തീർത്തും നിശ്ശബ്ദമായി.

വേനലിപ്പോൾ കത്തിയെരിയുന്നു.
ഇലകളെല്ലാം നിശ്ചലം.
ഓർമ്മ നീറ്റുന്ന പകലുകളിൽ
ഒരു നേർത്ത സാന്ത്വനം പോലെ
പതുങ്ങി വന്നു തൊടുന്നു
കാറ്റണിഞ്ഞിരുന്ന
ഒരു വൈരമൂക്കുത്തിയുടെ തിളക്കം.

എന്തിനായിരുന്നു.?

BHAVYA KAMAL K MENON
ASST PROFESSOR
DEPT OF ELECTRONICS
MES COLLEGE, MARAMPILLY

പ്രജ്യോതി എന്ന പേര് എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു വികാരമാണ്. അവിടെ എത്തുമ്പോൾ എന്റെ വീട്ടിൽ എത്തിയത് പോലെ ഒരു തോന്നലാണ് എപ്പോഴും. അതിന് കാരണം അവിടുത്തെ അധ്യാപകരുടെ സമീപനവും അതിനു ചുക്കാൻ പിടിക്കുന്ന ഹർഷജനച്ചനുമാണ്.

2002-2005 കാലഘട്ടത്തിലാണ് ബി എസ് സി ഇലക്ട്രോണിക്സ് ബിരുദം ഞാൻ നേടുന്നത്. അതിനു കാരണമോ, സൈക്കോളജി ഡിപ്പാർട്മെന്റിലെ ഇന്നത്തെ ഒരു അധ്യാപികയും, പ്രീഡിഗ്രി കാലത്തെ എന്റെ സുഹൃത്തും ആയിരുന്ന സൗമ്യ സ്റ്റാർലറ്റാണ്. എന്നും രാവിലെ 8 മണിയുടെ പുതുക്കാട്- മുപ്ലിയം കെ എസ് ആർ ടി സി ബസ്സിലാണ് കോളേജിലേക്കുള്ള യാത്ര. നേരത്തെ ബസ്സ് സ്റ്റോപ്പിലെത്തുന്ന ദിവസം പാറമേക്കാവ് തൊഴാറുണ്ട്. അന്ന് കൈയിൽ നിന്ന് ചന്ദനം വാങ്ങി തൊടുന്നവരാണ് സന്ധ്യമിസ്സും ധന്യാ മിസ്സും. പിന്നീട് ഞങ്ങളൊന്നിച്ചാണ് യാത്ര. ഇറങ്ങുമ്പോള് ധന്യാ മിസ്സ് പറയും, "നിങ്ങൾക്ക് നല്ല ആരോഗ്യം വേണ്ടേ! അതുകൊണ്ട് കുന്ന് കയറിക്കോളൂ. ഞാൻ ഓട്ടോയിൽ വരാം. എന്നെക്കൊണ്ട് വയ്യ... "

പിന്നെ ജനറൽ ഇംഗ്ലീഷ് ക്ലാസ്സിൽ വെച്ചാണ് മിസ്സിനെ കാണുക. ഇലക്ട്രോണിക്സ് പഠിച്ചു തല തിരിഞ്ഞു ഫ്യൂസ് പോയി ഇരിക്കുന്നതിനിടയിൽ ഞാൻ മിസ്സിനോട് പറയും,

"ഒരു പാട്ടു പാടു മിസ്സ് ". പഠിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന "Thirty nine slips" പുസ്തകം മടക്കി വെച്ച് കസേരയിലിരുന്ന് മിസ്സ് പാടും: "അഞ്ജനക്കണ്ണെഴുതി, ആലിലത്താലി ചാർത്തി "... മിസ്സ് പാടുമ്പോള് ഒരു പ്രത്യേക ഭംഗിയാണ്. വിരലൊക്കെ നീട്ടി, താളം പിടിച്ച്, അങ്ങനെ നോക്കിയിരുന്ന് പോകും എല്ലാവരും. ഒരു വിദ്യാർത്ഥി എന്ന നിലയിൽ മിസ്സ് തന്ന മോട്ടിവേഷൻ, കോൺഫിഡൻസ് ഇതെല്ലാം ഞാൻ നന്ദിയോടെ ഓർക്കുന്നു. ഒരിക്കൽ എന്നോട് പറഞ്ഞു: " ഭവ്യാ, വിമല കോളേജിൽ ഒരു Compering competition നടക്കുന്നുണ്ട്. പോയി പങ്കെടുക്കണം. "

ഫസ്റ്റ് ഇയർ ആയതുകൊണ്ട് എനിക്ക് നല്ല പേടിയുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാലും പോയെ പറ്റു എന്ന് മിസ്സിന് വാശി. അങ്ങനെ ഞങ്ങൾ മൂന്നു പേർ വിമലയിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു. ഒരുപാട് മത്സരാർത്ഥികൾക്കിടയിൽ നിന്നപ്പോള് അതിലും അതിശയം തോന്നിയത് കാണികളെ കണ്ടാണ് . എന്നാലും ഇന്ന് ഏതൊരു സ്റ്റേജിലും കയറാനുള്ള കോൺഫിഡൻസ് തന്നത് ആ സ്റ്റേജും ധന്യാ മിസ്സുമാണ്.

പ്രജ്യോതി എന്ന പേര് എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു വികാരമാണ്. അവിടെ എത്തുമ്പോൾ എന്റെ വീട്ടിൽ എത്തിയത് പോലെ ഒരു തോന്നലാണ് എപ്പോഴും. അതിന് കാരണം അവിടുത്തെ അധ്യാപകരുടെ സമീപനവും അതിനു ചുക്കാൻ പിടിക്കുന്ന ഹർഷജനച്ചനുമാണ്. 2002-2005 കാലഘട്ടത്തിലാണ് ബി എസ് സി ഇലക്ട്രോണിക്സ് ബിരുദം ഞാൻ നേടുന്നത്. അതിനു കാരണമോ, സൈക്കോളജി ഡിപ്പാർട്മെന്റിലെ ഇന്നത്തെ ഒരു അധ്യാപികയും, പ്രീഡിഗ്രി കാലത്തെ എന്റെ സുഹൃത്തും ആയിരുന്ന സൗമ്യ സ്റ്റാർലറ്റാണ്. എന്നും രാവിലെ 8 മണിയുടെ പുതുക്കാട്-മുപ്ലിയം കെ എസ് ആർ ടി സി ബസ്സിലാണ് കോളേജിലേക്കുള്ള യാത്ര.

ഒരുപാട് പേരെ വേദനിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് എന്തിനായിരുന്നു ഈ യാത്ര? "Man proposes, god disposes അല്ലേ.. !!"

നേരത്തെ ബസ്സ് സ്റ്റോപ്പിലെത്തുന്ന ദിവസം പാറമേക്കാവ് തൊഴാറുണ്ട്. അന്ന് കൈയിൽ നിന്ന് ചന്ദനം വാങ്ങി തൊടുന്നവരാണ് സന്ധ്യമിസ്സും ധന്യാ മിസ്സും. പിന്നീട് ഞങ്ങളൊന്നിച്ചാണ് യാത്ര. ഇറങ്ങുമ്പോള് ധന്യാ മിസ്സ് പറയും, "നിങ്ങൾക്ക് നല്ല ആരോഗ്യം വേണ്ടേ! അതുകൊണ്ട് കുന്ന് കയറിക്കോളൂ. ഞാൻ ഓട്ടോയിൽ വരാം. എന്നെക്കൊണ്ട് വയ്യ... "

പിന്നെ ജനറൽ ഇംഗ്ലീഷ് ക്ലാസ്സിൽ വെച്ചാണ് മിസ്സിനെ കാണുക. ഇലക്ട്രോണിക്സ് പഠിച്ചു തല തിരിഞ്ഞു ഫ്യൂസ് പോയി ഇരിക്കുന്നതിനിടയിൽ ഞാൻ മിസ്സിനോട് പറയും,

"ഒരു പാട്ടു പാടു മിസ്സ് ". പഠിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന "Thirty nine slips" പുസ്തകം മടക്കി വെച്ച് കസേരയിലിരുന്ന് മിസ്സ് പാടും: "അഞ്ജനക്കണ്ണെഴുതി, ആലിലത്താലി ചാർത്തി "... മിസ്സ് പാടുമ്പോള് ഒരു പ്രത്യേക ഭംഗിയാണ്. വിരലൊക്കെ നീട്ടി, താളം പിടിച്ച്, അങ്ങനെ നോക്കിയിരുന്ന് പോകും എല്ലാവരും.

ഒരു വിദ്യാർത്ഥി എന്ന നിലയിൽ മിസ്സ് തന്ന മോട്ടിവേഷൻ, കോൺഫിഡൻസ് ഇതെല്ലാം ഞാൻ നന്ദിയോടെ ഓർക്കുന്നു.

ഒരിക്കൽ എന്നോട് പറഞ്ഞു: " ഭവ്യാ, വിമല കോളേജിൽ ഒരു Compering competition നടക്കുന്നുണ്ട്. പോയി പങ്കെടുക്കണം. "

ഫസ്റ്റ് ഇയർ ആയതുകൊണ്ട് എനിക്ക് നല്ല പേടിയുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാലും പോയെ പറ്റു എന്ന് മിസ്സിന് വാശി. അങ്ങനെ ഞങ്ങൾ മൂന്നു പേർ വിമലയിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു. ഒരുപാട് മത്സരാർത്ഥികൾക്കിടയിൽ നിന്നപ്പോള് അതിലും അതിശയം തോന്നിയത് കാണികളെ കണ്ടാണ് . എന്നാലും ഇന്ന് ഏതൊരു സ്റ്റേജിലും കയറാനുള്ള കോൺഫിഡൻസ് തന്നത് ആ സ്റ്റേജും ധന്യാ മിസ്സുമാണ്.

അറിയപ്പെടാത്ത ധന്യ മിസ്സ്

രാജേഷ് കൃഷ്ണ

ലോക പ്രശസ്തനായ കവി അയ്യപ്പപണിക്കരുടെ ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട ശിഷ്യ. (കവിയുമായി സംസാരിക്കാൻ ഭാഗ്യം ലഭിച്ച, എന്നോട് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്). ചെറുപ്രായത്തിൽ ഡോക്ടറേറ്റ് കരസ്ഥമാക്കിയ അപൂർവ പ്രതിഭ.
കോളേജിലെ സ്റ്റാഫ് റൂമിൽ ഇരുന്ന് പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചു സ്വയം ചിരിക്കുകയും, കരയുകയും ചെയ്തിരുന്ന, 'പച്ചയായ ഹൃദയമുള്ള' അധ്യാപിക.
സാഹിത്യ വായന ഹൃദയത്തെ കൂടുതൽ സമ്പന്നമാക്കും എന്ന് സ്വന്തം ജീവിതം മാതൃകയാക്കി വിദ്യാർത്ഥികളെ പഠിപ്പിച്ച മഹദ്വ്യക്തി. ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയിലും ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന അദ്ധ്യാപകനെ/ അദ്ധ്യാപികയെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവന്ന ദീർഘവീക്ഷണമുള്ള മനസ്സിനുടമ.

തൃശൂര് സെയിന്റ് മേരിസ് കോളേജിലെയും, വിമലയിലെയും മണൽത്തരികൾപ്പോലും ഇന്നും ആവേശത്തോടെയോർക്കുന്ന 'സകലകലാ വല്ലഭ'.

ഒഴിവു സമയങ്ങളിൽ തന്റെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പാട്ടുപാടി കൊടുത്തിരുന്ന മധുരശബ്ദത്തിനുടമ . (ടൈറ്റാനിക്കിലെ പാട്ട് എടുത്തു പറയുന്നു). വർണങ്ങൾ നിറച്ച, നീട്ടി വളർത്തിയ നഖങ്ങളുള്ള വിരലുകൾക്കൊണ്ടു താളം പിടിച്ചാണ് പാട്ട്. ഒരിക്കൽ കേട്ടാൽ ആരുമത് മറക്കില്ല. പഠിപ്പിച്ച ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയെയും വർഷാവസാനം വീട്ടിൽ വിരുന്നൊരുക്കി സ്നേഹപൂർവ്വം ക്ഷണിക്കുന്ന അമ്മ മനസ്സുള്ള അദ്ധ്യാപിക.

ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യം പഠിപ്പിച്ചു തീരുമ്പോൾ അടച്ചുവെക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങങ്ങളിൽ നിന്നും ഇറങ്ങിയ ജീവസ്സുറ്റ കഥാപാത്രങ്ങൾ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ മനസ്സിലേക്കും ഹൃദയത്തിലേക്കും നടന്നു കയറിയിരുന്നതു ധന്യ മിസ്സിന്റെ ലളിതമായ ക്ലാസ്സുകൾക്കൊണ്ടു മാത്രമായിരുന്നു....

മരണത്തിന് ചിലരെ തോൽപ്പിക്കാനാവില്ല.... ലോകമുള്ള കാലത്തോളം അവർ തന്റെ ശിഷ്യരുടെ ഹൃദയത്തിൽ ജീവനോടെ തുടിക്കും.....
മരിക്കുന്നില്ല, ധന്യ മിസ്സ് !!!

ധന്യാമ്മ... എത്ര ധന്യ !

Swetha K

പലവട്ടം മനസ്സിൽ കോറിയിട്ട്, എഴുതാനാവാതെ മാറ്റിവച്ച ഒരവസ്ഥ സങ്കല്പിക്കാനാവുമോ? എങ്കിൽ അതാണ് ഈ കുറിപ്പുകൾ. എത്ര എഴുതിയാലും എന്തൊക്കെ എഴുതിയാലും അപൂർണ്ണമായത് പോലെ. അതിനാൽ തന്നെ ആദ്യമേ പറയട്ടെ, അതിന്റെ പരിമിതികൾ ഇതിൽ കാണാനായാൽ അത് എന്നിലെ ആത്മസംഘർഷമായി തിരിച്ചറിയുക.

പ്രജ്യോതിപ്പിക്കുന്ന അദ്ധ്യാപിക, അമ്മ, അകലമില്ലാത്ത അടുപ്പക്കാരി, ചിലപ്പോഴൊക്കെ മനമലിയിക്കുന്ന പാട്ടുകാരി , തമാശയുമായി കൂട്ട്കൂടുന്ന ജ്യേഷ്ഠസഹോദരി, ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയുടെയും വളർച്ചയിൽ അത്രമേൽ ഉത്കണ്ഠയോടെ വിശേഷങ്ങൾ തിരക്കുന്ന വിശേഷണങ്ങളില്ലാത്ത ഒരാൾ... അങ്ങനെ പലതുമായിരുന്നു ഞങ്ങൾക്ക് ധന്യാമ്മ. മാറിവരുന്ന ഓരോ ബാച്ചിലെ കുട്ടികളും വ്യത്യാസമില്ലാതെ ആ പേരിനൊപ്പം അമ്മയെന്ന് കൂടെ വിളിച്ചു.

ലോകവിജ്ഞാന ആംഗലേയ പരപ്പിൽ ഒരു ഹംസരാഗമായി ഒഴുകി നടക്കുമ്പോഴും അമ്മമലയാളത്തിന്റെ മാതൃത്വം കൈവിടരുതെന്ന നിഷ്ക്കർഷയുള്ള അദ്ധ്യാപിക. ഇന്ത്യൻ സൗന്ദര്യശാസ്ത്രവും ഫൊണെറ്റിക്സും അത്രമേൽ നെഞ്ചിൽ ചേർത്തുപിടിച്ച അപൂർവ സിദ്ധി. കവിത്വവും ആംഗലേയ സാഹിത്യപാണ്ഡിത്യവും തത്വചിന്തയും ഭാഷാ സൗന്ദര്യവും സാഹിത്യലോകത്തിനു സമർപ്പിച്ച മഹാകവി ഡോ.കെ. അയ്യപ്പപണിക്കർ എന്ന കവിവര്യന്റെ ശിഷ്യക്കു അങ്ങനെയാകാനേ തരമുള്ളു. ക്ലാസ്സിൽ ഞങ്ങളോട് സംസാരിക്കുമ്പോളെല്ലാം അദ്ദേഹത്തെ കുറിച്ചുള്ള ദീപ്തമായ സ്മരണകൾ ഞങ്ങളുമായി ധന്യാമ്മ പങ്കുവക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.

എല്ലാ കുട്ടികളെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആ സരസമായ അധ്യാപന ശൈലിയിൽ മുഴുകി മണിക്കൂറുകൾ കടന്നുപോവുന്നത് അറിയാറെ ഇല്ല. മിക്കപ്പോഴും സിലബസിന്റെ കടമ്പകൾ ചാടിക്കടന്ന് വിജ്ഞാന മേച്ചിൽ പുറങ്ങളിൽ ഞങ്ങളെ കൂട്ടികൊണ്ട് പോകും. ഞങ്ങളും അത് കാത്തിരിക്കും.

ബന്ധങ്ങൾ ധന്യാമ്മക്കു വില കല്പിക്കാനാവാത്തതാണെന്നു പലപ്പോഴും തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. ഇനിയും ഉയരങ്ങളവശേഷിക്കയാണ് ആ നന്മമരം ഓർമ്മയായത്.

ജനറൽ ക്ലാസുകൾ മാത്രം കിട്ടിയിരുന്ന മറ്റു ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ്ലെ കുട്ടികൾക്ക് ഞങ്ങളോട് തോന്നിയ ഏറ്റോം വലിയ അസൂയ, ധന്യാമ്മയുടെ ക്ലാസുകൾ ആയിരുന്നു. ധന്യാമ്മയുടേത് ക്ലാസ്സ് ആയിരുന്നില്ല, മറിച്ചു മറ്റെന്തൊക്കെയോ ആയിരുന്നു. ഒരു ക്ലാസ്സിൽ ഇരിക്കുന്ന ഗൗരവത്തോട് കൂടെയൊന്നും ഇതുവരെ ഇരിക്കേണ്ടി വന്നിരുന്നില്ല.

"ഇന്ന് നിങ്ങൾ പെട്ടു ട്ടാ , നിങ്ങളുടെ കഷ്ടകാലാ ഇന്ന്. അടുപ്പിച്ചു മൂന്ന് മണിക്കൂറും ഞാനാ." ക്ലാസ്സിലേക് കടന്നുവന്ന് ധന്യാമ്മ പറയും. പക്ഷെ, സത്യത്തിൽ ഞങ്ങൾ ഉള്ളാൽ സന്തോഷിക്കും. പിന്നെ കഥകളായി, കളിയാക്കലുകളായി... പിണക്കോം ഇണക്കോം എല്ലാം ചേർന്ന് ക്ലാസ് മുന്നോട്ട് നീങ്ങും. ചിലപ്പോൾ ഒരു കഥ മുൻപ് പലപ്പോളായി കേട്ടതാവാം, എന്നാലും എപ്പോളും കേൾക്കാൻ ഒരു രസമായിരുന്നു.

തായ്‌ലന്റിൽ ഇന്ത്യയെ പ്രതിനിധീകരിച്ചു ധന്യാമ്മ പോയത് കേട്ടപ്പോൾ ഏറെ അഭിമാനവും അത്ഭുതവും കൂറുന്ന കണ്ണുകളുമായാണ് ഞങ്ങളിരുന്നിട്ടുള്ളത് . മകനു അപകടം സംഭവിച്ചതും അതിനെ അതിജീവിച്ചതും ധന്യാമ്മയുടെ മനക്കരുത്തിന്റെ അടയാളമാണ്. അത്യാഹിത വിഭാഗത്തിൽ കിടക്കുന്ന മകനുമായി നടത്തിയ കത്തിടപാടുകൾ- മാതൃത്വത്തിന്റെ മൂർത്തഭാവം ജ്വലിപ്പിക്കുന്ന ആ കത്തുകളെ പറ്റി കേൾക്കുമ്പോൾ കണ്ണുകൾ ഈറനണിയാറുണ്ടായിരുന്നു.

ക്ലാസ്സിൽ അച്ഛനെ പറ്റിയും പറയുമായിരുന്നു,ധന്യാമ്മ. അപ്പോൾ അവരുടെ കണ്ണുകളിൽ ഒരു തിളക്കമുണ്ട്. ആ മൂക്കുത്തി കല്ലിന്റെ തിളക്കം പോലെ. ഒരിക്കൽ ക്ലാസ്സിൽ വർത്തമാനത്തിനിടയിൽ അച്ഛന്റെ ഓർമ്മ കയറിവന്നു. പിന്നെ അത് അവസാനിച്ചത് ക്ലാസ്സിനെ ഒന്നാകെ കരയിപ്പിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു. അത്രയും സെന്റിമെന്റൽ ആയിരുന്നു ധന്യാമ്മ. സ്നേഹിക്കാൻ മാത്രമറിയുന്ന, വേർതിരിവ് കാണിക്കാൻ അറിയാത്ത, ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയെയും അത്രമേൽ ശ്രദ്ധിക്കുന്ന... അങ്ങനെ അങ്ങനെ പലതും.

കോളേജ് ഫൈൻ ആർട്സിലും സ്പോർട്സിലും ധന്യാമ്മ കുട്ടികൾക്ക് ഒരു ഊർജ്ജമായിരുന്നു. സ്ക്രീനിംഗിന് ധന്യാമ്മ ക്കു മുന്നിൽ ആദ്യവർഷം പല കഴിവുകൾ പ്രദർശിപ്പിച്ചത് മുട്ടുവിറച്ചായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ്ലെ ഗ്രൂപ്സോങ്ങിന്റെ നേതൃത്വം ധന്യാമ്മക്കാണ്. പാടിക്കഴിഞ്ഞു ഇറങ്ങുമ്പോൾ മിസ്സിന്റെ മുഖത്തൊരു പുഞ്ചിരിയുണ്ട്. അത് കാണാൻ കൊതിച്ചവരായിരുന്നു ഞങ്ങളോരോരുത്തരും. അവസാനം ഓവറോളും എടുത്തു ആഘോഷിച് പാടി നടക്കുമ്പോൾ വീണ്ടും കാണാം ആ വിടർന്ന മുഖം.

ഫൈൻ ആർട്സ് സെക്രട്ടറി ആയിരുന്നപ്പോൾ ധന്യാമ്മയുടെ ക്ലാസുകൾ കളയാതിരിക്കാൻ ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ ക്ലാസ് മിസ്സാക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് ധന്യാമ്മേം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. "ദേ യൂണിയനൊക്കെ ഇത്ര മതി, ഒക്കെ കഴിയുമ്പോ മാർക്കാ എല്ലാരും നോക്കാ"... എപ്പോളും ഒരു കരുതൽ ഉണ്ടായിരുന്നു, ധന്യാമ്മയുടെ വാക്കുകളിൽ.

ഇടയ്ക്ക് ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിൽ നിന്ന് ഓടി വന്നട്ടൊരു പറച്ചിലുണ്ട്. " എന്റെ ശ്വേതേ, ഒന്ന് പതുക്കെ പറ, എന്തൊരു ശബ്ദാത്. തന്റെ വോക്കൽ കോഡ് വല്ലാത്തൊരു സംഭവാട്ടോ"!! ഫൊണെറ്റിക്സ് ക്ലാസ് എടുക്കുമ്പോ വോക്കൽകോഡ് ലെ സ്ത്രീ പുരുഷ വ്യത്യാസം പഠിപ്പിക്കുമ്പോളും പറയും, "എക്സെപെഷൻസ് ഉണ്ടെട്ടോ , നമ്മടെ ശ്വേതയെ പോലെ". ഇതൊക്കെ ധന്യാമ്മ എനിക്കു തന്ന, എനിക്കുമാത്രം താലോലിക്കാൻ ഉള്ള ഓർമകളാണ്. അപ്പോളും, മുറിവേൽപ്പിക്കുന്ന ഒരു കളിയാക്കലും ധന്യാമ്മ നടത്തിയിട്ടില്ല. ഇന്ത്യൻ എസ്തെറ്റിക്സ് ക്ലാസ് വല്ലാത്ത ഒരു അനുഭവം തന്നെയായിരുന്നു. പഠനത്തിൽ പുറകിൽ ഉള്ളവരെ കൂടെ ഉൾകൊള്ളിച്ചു ക്ലാസ്സ് എടുക്കുന്നത് ഒരു പ്രത്യേകശൈലിയിലൂടെ ആണ്. ധന്യാമ്മ എപ്പോളും പറയും, ഞാൻ അവർക്ക് വേണ്ടിയാ ക്ലാസ് എടുക്കുന്നെ എന്ന്. പിന്നെ മിസ്സ് തരുന്ന നോട്ട്സും. ആ നോട്ട്സ്

ഉണ്ടേൽ തന്നെ ഒരു വിശ്വാസമാണ്. നല്ലോണം പഠിച്ചു മാർക്ക് മേടിക്കാം എന്ന വിശ്വാസം. പിന്നീട് പി ജി ക്കു പഠിക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ സീനിയർസ് പറഞ്ഞീട്ടുണ്ട്, അന്നത്തെ ധന്യാമ്മയുടെ നോട്ട്സ് തന്നെയാണ് ഇന്നും ഞങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത് എന്ന്.
ഇന്ത്യൻ എസ്തെറ്റിക്സ് ധന്യാമ്മയുടെ Phd ടോപിക് ആയതുകൊണ്ട് തന്നെ ഗഹനമായ ഒരു ചിത്രം ആദ്യമേ ധന്യാമ്മ പറഞ്ഞു തന്നിരുന്നു. കലയും എഴുത്തും ഒക്കെ കൂട്ടി കലർത്തിയ ഒരു സാഹിത്യലഹരി. ഒരുപാട് വലിയ പുസ്തകങ്ങളെ പരിചയപ്പെടുത്തും വലിയ എഴുത്തുകാരെ പറ്റി സംസാരിക്കും എഴുത്തുകളെ വിശകലനം ചെയ്യും കഥകളിയും മുദ്രയും നാട്യവും സംഗീതവുമൊക്കെ ചേർന്ന് ഒരു കൂത്തമ്പലമാവും ക്ലാസ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെയാവും ഞങ്ങളോരോരുത്തരും വിരസതയില്ലാതെ ശ്ലോകവും അർത്ഥവും ഒക്കെ പഠിച്ചതും നന്നായി പരീക്ഷ എഴുതിയതും. ധന്യാമ്മയുടെ ഈ അർപ്പണമാണ് ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയിലും സ്നേഹവും ഒരുപാട് ബഹുമാനവുമർഹിക്കുന്ന ഒരധ്യാപികയായി മാറാൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞത്.
എന്റെ പ്രോജക്ട് ഗൈഡ് ധന്യാമ്മ ആയിരുന്നു. ഞങ്ങൾ നാലാളേം വിളിച്, നിങ്ങള്ക്ക് പറ്റിത് ചിൽഡ്രൻസ് literature ആണ് എന്ന് പറയേം, ബുക്ക് സെലക്ട് ചെയ്തുതന്ന് എങ്ങനെ ചെയ്യണം എന്ന് പറയേം ചെയ്തു. ഗ്രൂപ്പ് ആയും individual ആയും ചെയ്യാമെന്നിരിക്കെ individual ആയാണ് ഞങ്ങളെ കൊണ്ട് ചെയ്യിപ്പിച്ചത്. ആദ്യമൊക്കെ individual ആയി ചെയ്യുമ്പോൾ നീരസമായിരുന്നു. മറ്റുള്ള കുട്ടികൾ ലാഘവത്തോടുകൂടെ ചെയ്യുമ്പോൾ വെട്ടലും തിരുത്തലും വീണ്ടുമെഴുത്തായി ഞങ്ങൾ മാത്രം. പക്ഷെ, അവസാനം "എന്റെ പ്രോജക്ട്" എന്ന് പറഞ്ഞു കയ്യിൽ പിടിക്കുമ്പോ കിട്ടിയ ഊർജം ചെറുതായിരുന്നില്ല. ഓരോ വരിയിലും എന്റേത് മാത്രമായ വിയർപ്പ്. ആ ഒരു ദീർഘവീക്ഷണമായിരുന്നു ധന്യാമ്മയുടെ പ്രത്യേകത. പക്ഷെ, അവസാനം ആ പ്രോജക്ട് ഒന്ന് ഏറ്റുവാങ്ങാൻ ധന്യാമ്മ കാത്തു നിന്നില്ല. അപ്പോളേക്കും വയ്യാണ്ടായതിനാൽ കോളേജിലേക്ക് വരാണ്ടായി.

ധന്യാമ്മ... ഗുരുദക്ഷിണയായി അവസാനമായി ഒരു വാക്ക് മാത്രം. ഞങ്ങളുടെ മാതൃകാ അദ്ധ്യാപിക സങ്കൽപ്പത്തിൽ ഒരു നക്ഷത്ര തിളക്കമായിരുന്നു ധന്യാമ്മ. അത് എന്നും അങ്ങനെ തന്നെ ആയിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

"നിലാവസ്തമിച്ചു മിഴിച്ചെപ്പടച്ചു സനിശ്വാസമാ ഹംസഗാനം നിലച്ചു നിശാഗന്ധി നീയെത്ര ധന്യ"

ഓ.എൻ.വി കുറുപ്പിന്റെ ഈ വരികൾ ധന്യാമ്മക്കുള്ള കൂപ്പുകൈ ആണ്. എന്റെ കൂപ്പുകൈ അല്ല, ഞങ്ങളുടെ കൂപ്പുകൈ.......

THAT SPECIAL SOMEONE

Praveenkumar K
BA English

Death unmistakably has the worst sense of timing. More often than not it's an interloper, an uninvited 'guest'. So when it ganged up with the cruellest month of the year to forge a notoriously dangerous alliance, you could sense something coming. It easily hurts to witness them conspire to pick out an awesome teacher and an incredible human being. All losses are painful, but some losses are more painful. As Jocelyn Murray put it, "There is nothing more painful than the untimely death of someone dear and close to the heart." So it would be sensible if I could intentionally try to abstain from a verbal volley to find a rationale to comfort the loss of this enormity. I definitely don't want to come as a cropper. To be fair, I am out of words to put this loss into perspective. I am very particular about the fact that this should not be deemed as a posthumous flattery. Instead this is retrospection, an attempt to reflect upon my thoughts about her as a human being and the kind of influence she had on me. In all honesty, this is the first time that I am attempting a musing like this.

Her unique academic excellence, which is like gold dust, has been time tested. For someone who served William Shakespeare like a piece of cake hardly needs a testimonial from my part on that front. It doesn't make sense to state the obvious. Moreover, I can foresee a big queue itching to do such honours.

Instead, let me share an incident with you which happened during my second year of graduation at Prajyoti Niketan. She was the one handling the phonetics paper for us. With such a dulcet voice and a sublime accent, one could not have wished for better personnel to do the job. It would be a gross injustice if I didn't mention her singing prowess at this juncture. Her rendition of the song 'Innenikku Pottu Kuthaan' from the movie 'Guruvayoor Kesavan' was a runaway hit in the campus.

> "Death lies on her like an untimely frost
> Upon the sweetest flower of all the field."
>
> William Shakespeare, Romeo and Juliet

So one fine afternoon, she entered the class with her usual elegance and the infectious cheerfulness.

"Skimming and scanning",

she introduced the topic for the day to set the ball rolling
."Hope you have heard the word scanning, if not skimming", she added.
"Something related to ultrasound scanning", I murmured to my friend sitting next to me.

It was meant as an aside. It was so impulsive that I really couldn't resist it. But to my bad luck, the odd silence in the classroom coincided with my aside. The entire class made it a point to convince me that they have heard the most ill timed comment of mine. The whole class seemed to press the mute button to add an unpleasant eeriness to the situation. I wondered if the Principal sitting in the adjacent room might have overheard this. I would like to make it clear that an innuendo was the least of my intentions.
The few seconds of wait for her reaction was like hell. She could belittle, bully or do whatever she thought was appropriate for the untimely comment. To be frank, I was ready to accept the penalty. No two ways about it, I was at her mercy.

"**We will leave that topic for another day", she said with her characteristic smile, much against the anticipated script. No one saw that coming.**

'I was relieved' would be a euphemism. I virtually got out of jail.

Looking back at that incident, I must confess that I got it wrong altogether and my teacher got it spot on. As a teacher myself, I can vouch that such comments, how innocuous it may be, can easily upset the flow of the teacher and the ambience of the class. She had every right to lambast me. In spite of it, I would have felt let down had she chosen to swear at me like a trooper that day. But the control she showed that day was exemplary. Strangely, I felt more remorseful that even a verbal assault couldn't have drawn out of me. Discipline is not all about glares and canes. Never shy away from giving someone another chance. If you respect the self esteem of the students, they will repay the faith. Such seemingly silly incidents can make or break a student. Your ability to deal with those situations is the real litmus test of the teacher in you. Looking back, she came out in flying colours. She won my heart that day, plenty others followed suit.

A little while back, I ran into her at a mall in Thrissur. I was in the company of my wife and son. I was heartily pleased to see her so excited on meeting a student out of the blue. The surprise didn't end there. I was amazed and a bit puzzled when she spoke highly of my handwriting to my wife. She also disclosed that she still possessed my phonetics notebook. I didn't worry if I really deserved such words of praise, but I utterly enjoyed every bit of it. To spread such happiness, you need to be a special person.

Last December, I met her in the college department. Unfortunately it turned out to be our last meeting. The exuberance with which she welcomed me was unparallel. I never felt out of place. I can hardly brag to be in the elite list of her brilliant students, but she enthusiastically held my hand to introduce me to a new member in the department with an element of pride. The surprise on the face of the newcomer was justifiable. And I am sure that he might have done his mental maths to confirm her claim. But that could barely deny me the euphoria I felt at that moment. Nothing had changed even after a couple of decades.

With all of your academic qualifications you can end up being a teacher by profession. But that doesn't guarantee you success or acceptance. I have always maintained that I became a teacher by accident. It's on this front that people like her stood out. I firmly believe that she was a teacher by destiny. I do look up to individuals like her for inspiration. She brought much more to the table that she won the hearts of her students hands down. With her mojo working, she was undoubtedly the pied piper of Prajyoti Niketan for all the right reasons.

And when so many people speak so highly of someone in unison, it's quite natural that people take note and appreciate it. If I could speak my mind, she was in a different league. She has left a legacy that will remain immortal. If you are looking for a classic teacher template, she is a book worth reading. If this sounds like a eulogy, I have no qualms about it.

LET YOUR LEGACY LIVE ON...

Sreedevi Sunil
2004-2007 batch

Today, I sit in my room, looking at your picture, feeling helpless. Had i known losing someone would hurt so much, I would have learnt to care less. It is too late now.
I remember the first day we met; in the classroom filled with curious eyes, you walked in with a smile and thus started an unconditional relationship that lasted for nearly two decades.
You are the reason I fell in love with literature. Every time I thought I was not going to make it, you told me that there are no excuses to give up in life and I believed you.
Through trials and triumph, you stood by me and promised you

will be there all the way.
The endless conversations in the bus, dictations during breaks, all the laughter, all the hugs, all the motivation...all painful memories now.. but I am going to adhere to it because that is all I have of you to take me through my journey of life.
Now you are gone even without a goodbye, breaking all the promises you made...
You fought till the very end -that is indisputable- but you have no excuse for leaving us this early.
Will 'the last leaf' bring you back, I wonder? Or can you walk through 'the doors' again with a smile?
Will the world of literature ever be the same? Shakespeare and Wordsworth have lost their charm.
You had so much to achieve and we have so much to learn..
If i say i don't know my phonetics even now, would that make you come back?
If not I promise you – my daughter will grow up knowing how blessed I am to have known you.
You will be cherished, loved, and missed every day for the rest of my life.
But today, I sit in my room, convincing myself you are in a better and safer world.
Rest in peace Ma'am, your legacy will live on.

My first glimpse of her was way back in the year 2013. I was waiting with my mother for my turn at the admission interview. To my outsider eyes back then, Dr Dhanya Menon seemed to have had a very intimidating presence. It was only when I became her student did I realize that beneath the tough educator exterior, beneath the dignified fighter, beneath the graceful persona, beneath the strict perfectionist, lies a very simple, soft hearted, nurturing mother named Dhanyamma.
One of the best things about Dhanyamma, which set her apart is that she never plotted for respect - she earned it. She never demanded entitlement, she never begged - Dr Dhanya Menon only accepted that form of attention which was willingly showered upon her by her fandom. The respect she garnered from her peers and students alike was based on her pure wit, epic lectures, her never ending dedication for her profession, her presence of mind and
her immersed involvement with any project she was a part of. She saw right through every student for who they were- including me. Right from that first KSRTC bus ride we both had together from my stand till the day she first embraced me with her magic hug, she knew something was up - for she knew what it was like to battle on secretly while keeping a brave face for the people around, even from people who are extremely close to you.
Dhanyamma, you took off without a single goodbye and left behind a legacy many others could only dream of having.

I will never be able to pardon myself for not leaving Mumbai before the pandemic decided to take its own sweet time to stay - instead you left us forever and shattered a zillion hearts you spent 25 years of your lifetime nurturing.
It took me your own son to finally face, what I had was no choice but to face and type it out of my system. I would expect nothing less from a woman who is eternal fire herself- a son wise beyond his years, a born fighter just like the lady who raised him. I will never forget the call he made which changed both his and my life forever, nor will I forget how he instructed me to man up, instead of deliberately stalling, instead of going in a dangerously insane zone of borderline mental, instead of running away. I was always at peace with how much you scolded me but the one thing which both Bharat and I can't take in is your silent expression of disappointment whenever we let you down. You must have spent half your life writing notes on notes for us students and here I am choking on tears, struggling to finish a single sheet dedicated to you.

Even as I am composing this I can't quite digest the fact that the next time I peek from behind the English department staff room door you won't be there - I won't be able to see your 'navarasangal' which you are quite popular for.

I won't be able to irritate you by calling you "DM" as I know by heart your absolute intolerance for any sort of colloquial acronym. I won't be able to randomly ask you to just scold me, for I know it's elixir to countless students. I won't be able to see the shine in your eyes when you smile and how the nose pin you had just lit up your face.

Riya Paul

GURU

I won't be able to see how senior boys thrice your size and height would tremble under the presence of your stern gaze.
I won't be able to hear your trademark voice echoing through classrooms or see your cute waddle walk every single time an appropriate bus comes for the pick up. I won't see you labelling the next batch of students with nicknames.
won't be able to feel your fingers twisting my left ear till it looks literally like a tomato. I won't see you frowning adorably over my many mispronunciation.
I won't see you...and that is extremely unfair because I know you are always watching over us.

Physical absence has no power over your memories imprinted on our hearts and that's where you will live on...always .
Rest In Peace my love .You have made it.
I can imagine that smug, all - knowing expression on your face when I tell you for the hundredth time that your void will be felt for a long time to come, that it was a privilege that
you allowed me to know you so deeply, that I am fortunate having met you seven years ago and still had not gotten enough of you.
The first period of your class with you trying to jam Phonetics into my head will always be going on in my head, for I would do anything to hear you speak again.
Second mother to me, Guru, Be in Peace

AS SHE TRANSCENDS

Lycidin Davis

For every darkness, there shall be a light, a guiding light. For the lost, the ever-fixed light showed the path to safer heavens.The pole star that stood fixed amidst all tempests; the ray of hope, blessing and luck- 'Dhanya'. Blessed were her students to have had a teacher like her, a mentor whom we sought in distress; envious were the others who couldn't. My first memory of her goes eight years back. She was always a sight worth watching: a small, simple lady, graciously dressed, walking uphill, holding an umbrella. In the beginning, I had a hundred reasons not to choose Prajyoti. But later I had reasons of my own to stay, and she was definitely one of the most convincing reasons that made me to.

I cannot recollect much while I write this as it is excruciatingly painful a task for me to rewind. So I write as it comes like words to poets. It's a vibrant image that I still treasure afresh of her coming to class, elegantly dressed, and the brilliant smile that always adorns her face along with the tiny nose ring. Poetry it was, to see her teach, making it interesting what could otherwise be a boring class. I was always the odd-one-out in the class: mischievous, extra-ordinarily lazy and the one who gets frequently picked out by her.I remember coming to college with my mom for the Open forum and I remember Dhanya Miss hurriedly sending her student back and asking others to wait for a while as if she had a more significant business to deal with. Little did I know that the urgency was to reach my mom and me, as she was sure that my then class teacher, Simi miss, would only have good things to say about her students.Typical Simi Miss! Jeetha Miss joined the party and little away was Binoj Sir, seated and enjoying the proceedings. The next twenty minutes was a conversation between my moms, who had a lot to say about me that I,not even in my wildest dreams, thought they knew. That's when I knew that Dhanya miss had noticed me skipping breakfast and from then she made sure that I had my breakfast every day. She had so much love and respect for my mom, and every time we met after I left PNC, she would never forget to ask about my mom.

Dhanya Miss always had time to hear what students had to say, be it academic or personal. She never failed to see something in every student that even they failed to see in themselves.Before I left Prajyoti, on the last working day, I remember her asking me to be the better version of myself, to work hard, which I didn't do in my UG days.Her eyes were wet when she told me this.Those tears bore both the hope of a teacher and the concern of a mother.That was the moment when I realised how bad a student I were to a wonderful teacher that one can ever have in his life. But as I am doing my PhD now, I am eased of the burden for being a bad student then. But I would always keep her advice in mind to be the better version of oneself. The last time I met her was in February. Eight years of knowing her, nothing had changed; her smile and grace still intact as if time ceased to function. If Prajyoti is the crown of Pudukad, Dhanya miss was the Crown jewel. She was, she is, and she will ever be. PNC might succeed in finding another teacher in her absence but can never find a replacement for Dhanyamma.The void that she created will remain forever. For having had a chance to be her student,all that I can say right now is... ധന്യമെൻ ജീവിതം.

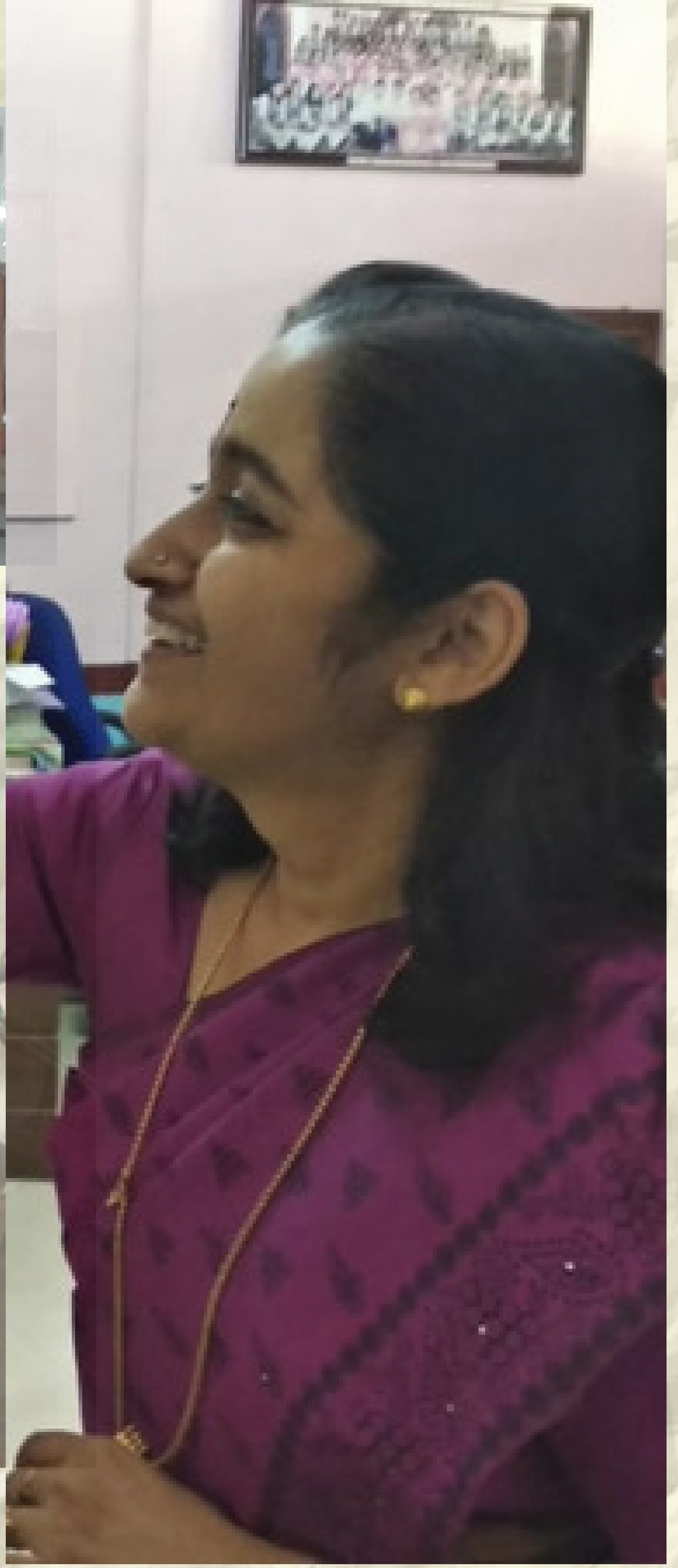

Always with us

ഓർമ്മകൾക്കെന്തു സുഗന്ധം..

മരണമേ നീ ലജ്ജിച്ച് തല താഴ്ത്തുക
അഗ്നിയിലെരിച്ചു കളഞ്ഞത് കേവലം ദേഹമല്ലേ!
നെഞ്ചിലേക്ക് പകർന്നു വച്ചൊരാ അമ്മച്ചൂട്
ഇപ്പോഴും ബാക്കിയല്ലോ!
അന്ത്യചുംബനംകൊണ്ട് മടക്കിയയക്കാൻ കഴിയില്ല
എൻ ജീവനൊപ്പമേ അടക്കാൻ കഴിയൂ...

Hema V P

ആരെങ്കിലും നിങ്ങളെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഒരടി പോലും മുന്നോട്ടു വെക്കാൻ കഴിയാതെ വീണുപോകുമെന്ന നിമിഷത്തിൽ? നെഞ്ചോട് അത്രയും അത്രയും ചേർത്ത് നിർത്തിയിട്ടുണ്ടോ? എന്നെ നെഞ്ചോട് ചേർത്തു നിർത്തിയിട്ടുണ്ട്... അതുകൊണ്ടാണ് എന്റെ മനസിൽ ധന്യാമിസ്സിന് മരണമില്ലാതാകുന്നത്.
വർഷങ്ങൾക്കിപ്പുറവും ഇടയ്ക്കിടെ ഹൃദയത്തിൽ ആ ചൂട് അനുഭവപ്പെടാറുണ്ട്. ദൂരവും കാലവും സമയവും തടസമാകാത്ത അത്രയും ആർദ്രതയോടെ... ഇനിയും അതങ്ങനെത്തന്നെ തുടരും. കാരണം ഓർമ്മകൾക്ക് മരണമൊരു മതിൽക്കെട്ടല്ലല്ലോ!
പത്തിരുപത് വർഷം മുമ്പ് കാസർകോട്ടു നിന്ന് വണ്ടി കയറുമ്പോള് അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല, ഈ കുന്നിൻമുകളിലെ കോളേജും കൂട്ടുകാരും അധ്യാപകരും അനധ്യാപകരും അത്രത്തോളം പ്രിയപ്പെട്ടവരായിത്തീരുമെന്ന്! എവിടെയോ കിടക്കുന്ന, ഒരിക്കലും കണ്ടുമുട്ടാൻ സാധ്യതയില്ലാത്തവർ, പിന്നീട് ജീവിതത്തിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഭാഗമായിത്തീരുന്ന കാഴ്ച... നിയോഗം എന്ന് വിളിക്കാനാണിഷ്ടം. തന്നെ ഏൽപ്പിച്ച നിയോഗം പൂർത്തിയാക്കി ധന്യാ മിസ്സ് മടങ്ങി എന്ന് കരുതാനാണിഷ്ടം.
`2000 ന്റെ തുടക്കം. ആഗോളവത്കരണം, ഗ്ലോബൽ വില്ലേജ് തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ മലയാളിയെ കീഴടക്കുന്നതിന് മുൻപുള്ള നാളുകൾ. അഭ്യസ്തവിദ്യർക്ക് പോലും കേരളമെന്നാൽ കണ്ണൂരിലതിരിടും. കാസർകോടോ? അത് കോഴിക്കോട് എവിടെയോ ആണെന്നാണ് പലരുടെയും ചോദ്യം. ആ നാളുകളിലാണ് ഏറ്റവും പിന്നാക്ക ജില്ലയിലെ ഏറ്റവും പിന്നാക്ക ഗ്രാമത്തിൽ നിന്ന് ഒരാളുടെ മുഖത്ത് നോക്കി നേരാംവണ്ണം സംസാരിക്കാൻ പോലുമറിയാത്ത ഒരു പെൺകുട്ടി സൈക്കോളജി പഠിക്കണമെന്ന മോഹവുമായി വഴി തെറ്റി ഇവിടെ എത്തിപ്പെടുന്നത്. തട്ടിയും മുട്ടിയും പാസ്സായ മാർക്ക് വച്ച് ഏറ്റവും ലാസ്റ്റ് ഓപ്ഷനായ ഇംഗ്ലീഷിന് ഏറ്റവും അവസാന ചാൻസിൽ അഡ്മിഷൻ തരപ്പെടുന്നു. സംസ്കാരവും ജീവിത രീതികളും മലയാളം സ്ലാങ്ങും ഒക്കെ ഒന്നിനൊന്ന് വ്യത്യസ്തമായ നാട്. നിൽക്കണോ അതോ വീടിന്റെ സുരക്ഷിതത്വത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു പോണോ എന്ന് പകച്ചു നിന്ന നിമിഷം. കോളേജിനോട് ലവ് അറ്റ് ഫസ്റ്റ് സൈറ്റ് ആയതു കൊണ്ട് ഇവിടെ പഠനം തുടരാമെന്ന ആഗ്രഹം മേൽക്കൈ നേടി.

എന്നാലും അറിയാത്ത നാട്ടിൽ തനിച്ചാക്കി അച്ഛൻ തിരിച്ചു പോകുന്ന നിമിഷം അനുഭവിച്ച ഒറ്റപ്പെടൽ... അത് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടായിരിക്കണം കുരിശ്ശേരി അച്ചൻ അന്ന് എന്നെ ഏൽപ്പിച്ചത് രണ്ട് അമ്മമാരുടെ കൈകളിൽ. ധന്യാമിസ്സും സന്ധ്യാ മിസ്സും... ഒരു പക്ഷേ എന്റെ ചുറ്റുപാടുകൾ മറ്റാരേക്കാളും ഉൾക്കൊള്ളാൻ കഴിയുക അവർക്കായിരിക്കുമെന്ന് അച്ചന് തോന്നിയിരിക്കണം. അന്ന് തോളിലൊരു തട്ട് തട്ടിയിട്ട് ചേർത്തു പിടിച്ചു മിസ്സ്. കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങൾ അമ്മക്കോഴിയുടെ ചിറകിനടിയിൽ പതുങ്ങുന്ന സുഖം അന്നാണ് മനസിലായത്. "താനെന്തിനാടോ കരയുന്നത്? മൂന്ന് വർഷം കഴിയുമ്പോ ഇവിടന്ന് പോകണ്ടാന്ന് പറഞ്ഞ് കരയും താൻ..." കണ്ണുകൾ ചെറുതായി അടച്ച് പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്ന മിസ്സ്. ഇടയ്ക്ക് തല വെട്ടിത്തിരിക്കുമ്പോഴുള്ള മൂക്കുത്തിയുടെ തിളക്കം. അതിന് ശേഷം എത്ര തവണ ചേർത്തു പിടിച്ചിരിക്കുന്നു മിസ്സ്! എന്റെ ചെറു ലോകത്തു നിന്ന് ബാഹ്യലോകത്തേക്കുള്ള പാലമായിരുന്നു മിസ്സ്... എന്നെ എന്തിന് കൊള്ളാമെന്ന് തോന്നിയപ്പോഴൊക്കെ ചേർത്തുനിർത്തി. ഇന്നീ എഴുതുന്ന വരികൾക്കുപോലും കടപ്പാട് മിസ്സിനോടാണ്. . "ആദ്യത്തെ അവസ്ഥയിൽ നിന്ന് ഒരുപാട് മെച്ചപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഉത്തരക്കടലാസിൽ അത് കാണാം. പക്ഷേ തന്റെ കയ്യക്ഷരം ഭയങ്കര പ്രശ്നമാണ്. ഇങ്ങനെ പോയാൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി പരീക്ഷയിൽ കഷ്ടപ്പെടൂട്ടോ ". അങ്ങനെ ഡിഗ്രി ഒന്നാം വർഷത്തിന്റെ മധ്യത്തിൽ നാലുവര കോപ്പിയിൽ വീണ്ടും അക്ഷരങ്ങളെ നന്നാക്കൽ യജ്ഞം... സ്റ്റാഫ് റൂമിൽ ഉച്ചഭക്ഷണത്തിന്റെ ഇടവേളകളിൽ ഞാനും മിസ്സും നാലാം ക്ലാസിലെ കുഞ്ഞും ടീച്ചറുമായി.
ക്ലാസിലെ ശരാശരി വിദ്യാർത്ഥി മാത്രമായിരുന്നു ഞാൻ. ഒരു ഡിഗ്രി വിദ്യാർത്ഥിക്ക് വേണ്ട അടിത്തറ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം. അതു കൊണ്ടു തന്നെ ബാക്കിയുള്ളവർ സാഹിത്യം ആസ്വദിച്ച് പഠിക്കുമ്പോൾ സ്കൂൾ ക്ലാസുകളിലെ ബാലപാഠങ്ങൾ റിവൈസ് ചെയ്യുന്ന തിരക്കിലായിരുന്നു ഞാൻ.ആ ഗ്യാപ്പ് കൊണ്ടായിരിക്കണം ഓരോ പിരീഡും ബർഡൻ ആയിത്തീർന്നത്. എന്നാൽ ബാക്കിയുള്ളവർക്ക് അത്രയൊന്നും താൽപ്പര്യം തോന്നാത്തതും ഞാൻ കാത്തു കാത്തിരുന്നതുമായ ഒരു ക്ലാസുണ്ട്.

ട്രാൻസ്ലേഷൻ ക്ലാസ്. ആ വർഷം ആദ്യമായാണ് മലയാളം ട്രാൻസ്‌ലേഷൻ കോഴ്സിന്റെ ഭാഗമാകുന്നത്. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു പസിൽ കളിക്കുന്ന അതേ ആവേശമായിരുന്നു ഓരോ ട്രാൻസ്ലേഷൻ ക്ലാസും. അതിന് പ്രധാന കാരണം മിസ്സ് തന്ന സ്വാതന്ത്ര്യം തന്നെയായിരുന്നു. ബാക്കിയുള്ള ക്ലാസുകൾ കൃത്യമായ ചിട്ടവട്ടങ്ങളിൽക്കൂടി കടന്നു പോകുമ്പോൾ, ട്രാൻസ്ലേഷൻ ക്ലാസിന് മാത്രം ബ്രേക്ക് ദി റൂൾസ് തിയറി ആയിരുന്നു.

''താൻ ധൈര്യായിട്ട് എഴുതിക്കോ. ഒന്നും നോക്കാനില്ല. തന്നെക്കൊണ്ട് പറ്റും "- എന്നെ ഒന്നിനും കൊള്ളില്ലല്ലോ എന്ന് പിന്നീട് ഇന്നുവരെ സ്വയം വിശ്വാസക്കുറവിന്റെ ആഴങ്ങളിൽ മുങ്ങിത്താഴുമ്പോഴൊക്കെ പിടിച്ചു വലിച്ച് കരക്കു കയറ്റുന്ന കച്ചിത്തുരുമ്പ്. ഒരു നല്ല വാക്ക്, തലോടൽ... എത്ര പേരെ ജീവിതത്തിലേക്ക് തിരികെ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടാകും. മൂന്നു വർഷം മാത്രമേ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നുള്ളു. എന്നാൽ ജീവിതത്തിൽ തോൽക്കുമെന്ന് തോന്നുമ്പോഴൊക്കെ ഇടയ്ക്കിടെ മനസുകൊണ്ട് ആ ക്ലാസിൽ വന്നിരിക്കാറുണ്ട്. ഞാൻ ആ പഴയ 18 കാരിയും മിസ്സ് 35കാരിയുമാകാറുണ്ട്. ഒരു മരണത്തിനും അതിനെ കൊല്ലാൻ കഴിയില്ലല്ലോ?

" എന്തിനാ ഇങ്ങനെ കൊഞ്ചിക്കൊഞ്ചി സംസാരിക്കുന്നത്?" ഒരു അവധിക്കാലത്ത് നാട്ടിലെത്തിയപ്പോൾ അമ്മയുടെ സംശയം. "ഏയ് അങ്ങനെയൊന്നുമില്ല''... സീൻ വിട്ടു. പിന്നീട് വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞ് ഒരു ദിവസം സഹമുറിയത്തി ചോദ്യം ആവർത്തിച്ചു. (അന്നും ഇന്നും പൊതുവേ ഞാൻ ഗൗരവത്തി ആണെന്നാണ് തോന്നൽ). "അങ്ങനെയുണ്ടോ? ". സംശയമായി. "ഒരു കാര്യം ചെയ്യാം. ഇനി അങ്ങനെ സംസാരിക്കുമ്പോൾ ഫോണിൽ റെക്കോഡ് ചെയ്യണം.'' കൂട്ടുകാരിയെ ദൗത്യം ഏൽപ്പിച്ചു.' ശ്ശെടാ, സംഭവം സത്യമാണ്.' നല്ല സന്തോഷത്തിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ ധന്യാമിസിന്റെ കൊഞ്ചൽ ഇൻഫ്ലുവൻസ് ഇപ്പഴും ഉണ്ട്. അപ്പൊഴൊക്കെ ഞാൻ അറിയാതെ മിസ്സിന്റെ ആ കിളിക്കുഞ്ഞ് ആവാറുണ്ട്.

കുഞ്ഞുകുഞ്ഞോർമ്മകളേ ഉള്ളൂ. ഒരു കല്ലുമാലയിലെ വലിയ മുത്തുകൾക്കിടയിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചിരിക്കുന്ന കുഞ്ഞുകുഞ്ഞു മുത്തുകൾ. പക്ഷേ അതെത്ര മാത്രം precious ആണ് ! ആ കല്ലുമാലയ്ക്ക് ഇഴയടുപ്പവും ബലവും ഭംഗിയും നൽകുന്ന കുന്നിമണികൾ. അതാണെനിക്ക് മിസ്സിന്റെ ഓർമ്മകൾ...

'തിരികെ 2019 ' അലുമ്നി മീറ്റ്നാണ് മിസ്സിനെ അവസാനമായി കണ്ടത്. പണ്ടത്തേതിനേക്കാൾ സ്ലിം ബ്യൂട്ടിയായി ഞങ്ങളേക്കാൾ ചെറുപ്പമായിത്തോന്നി. പഴയതുപോലെ ഓട്ടവും ചാട്ടവും കുറവായിരുന്നുവെങ്കിലും
ആ വാചാലതയ്ക്കൊന്നും യാതൊരു മാറ്റവുമില്ല.

നേരത്തെ പറഞ്ഞതുപോലെ, ഓരോരുത്തർക്കും ഓരോ നിയോഗമുണ്ട്. അന്ന് തളർന്നിരിക്കുമ്പോൾ ചേർത്തു പിടിക്കാനായതാകണം മിസ്സിന് എന്റെ ജീവിതത്തിലുണ്ടായിരുന്ന നിയോഗം. അന്നത് ചെയ്തില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്റെ ജീവിതം മറ്റൊന്നാകുമായിരുന്നു . അന്നത്തെ എന്റെ സ്ഥാനത്ത് ഇന്ന് വേറൊരു കുട്ടി! ചേർത്തു പിടിക്കണം എനിക്കവളെ; മിസ്സ് ചെയ്തതുപോലെ... മിസ്സിന് വേണ്ടി എനിക്ക് നൽകാവുന്ന ഏറ്റവും നല്ല ഗുരുദക്ഷിണ അതു തന്നെയല്ലേ !!

അമ്മയായ് സ്നേഹം പകർന്നവൾക്ക്, സഖിയായി കുസൃതികൾക്ക് കൂട്ടായിരുന്നവൾക്ക്, ഗുരുവായി വഴികാട്ടിത്തന്നവൾക്ക്, സ്നേഹാഞ്ജലി...

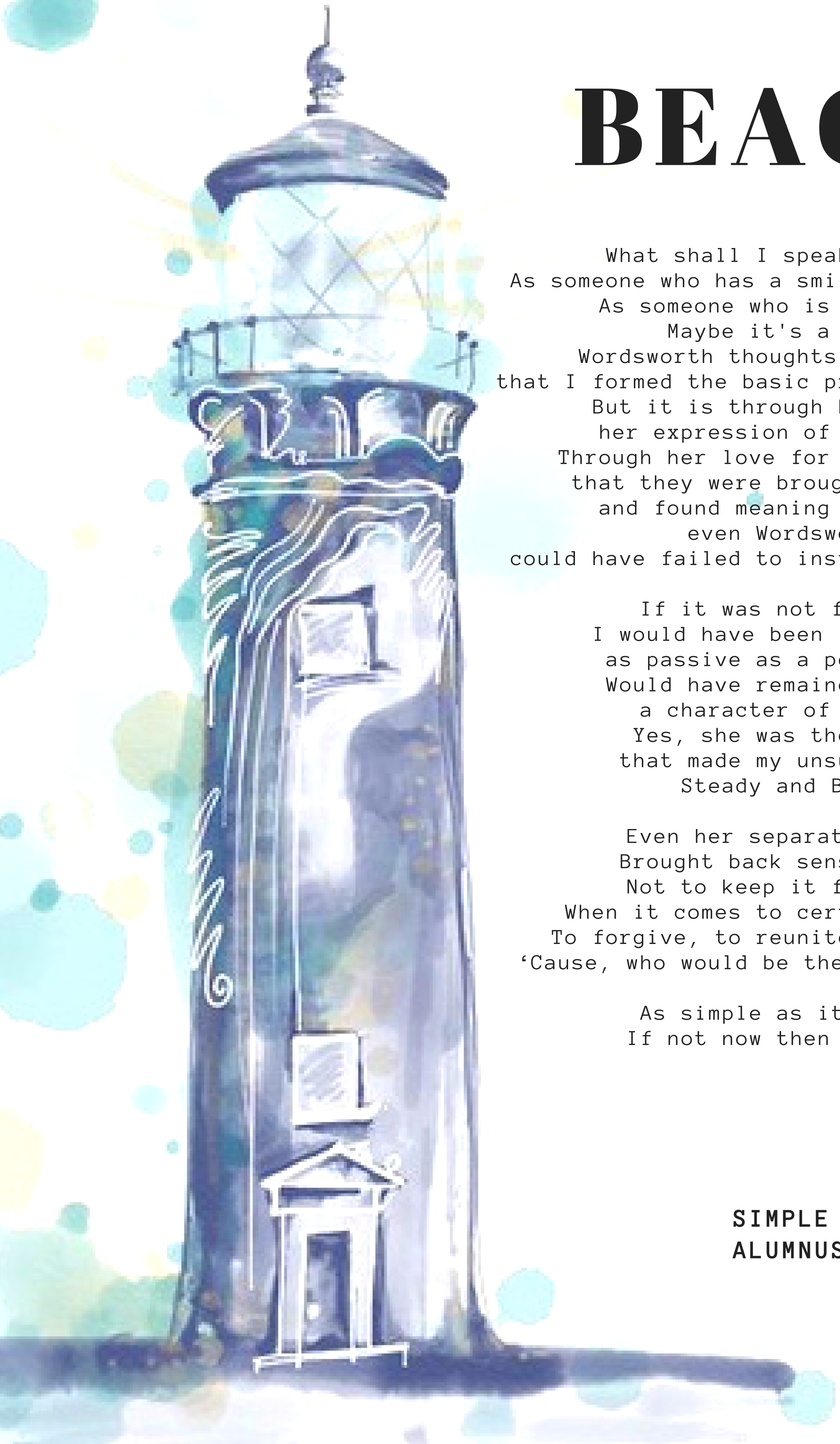

BEACON

What shall I speak of you?
As someone who has a smile for everyone?
As someone who is friendly?
Maybe it's a few -
Wordsworth thoughts of wisdom,
that I formed the basic principles of life
But it is through her words,
her expression of thoughts,
Through her love for the language
that they were brought to life,
and found meaning and worth
even Wordsworth
could have failed to instill in my life.

If it was not for her,
I would have been like a hen,
as passive as a pet can be;
Would have remained without
a character of my own.
Yes, she was the Beacon
that made my unsure steps
Steady and Bold.

Even her separation had
Brought back sense to me-
Not to keep it for later
When it comes to certain matters.
To forgive, to reunite, to rejoice
‘Cause, who would be there, would not be

As simple as it can be
If not now then when...

SIMPLE SIMON
ALUMNUS OF ENG DEPT

A FOREVER INSPIRATION

Meghana Ranjith
B.Sc. Psychology
Class of 2013

Inspiration is a rare phenomenon. To inspire and to enthral is the base at which a teacher is born. And that is exactly what Dr Dhanya did. And to do it with 60 plus students at the same time keeping them at the edge of their seats was no small feat. But that is exactly what Dr Dhanya did. She taught from within and outside the curriculum. Teaching life was also something she put her heart into. An Academician from the get go, she taught to spell and pronounce even the simplest words in her phonetics class at Prajyoti. Along with words such as 'water', which had to be said by the rolling of the mouth, almost as if to say 'wooooater' accompanied with the symphony produced from the tip of her fingers and we, like a choir that followed each pronunciation to perfection, could be heard wafting slowly outside the classroom and through the department into the ears of anyone who passed by. Phonetics was no fun but she was. And that was the only redeeming quality of those classes. We sat those classes because of her, because she made it fun and exciting and not boring. We all want teachers like John Keating of "Dead Poets Society'. Dr Dhanya was one such teacher. To lose her so early is unbearable to those of us who have known her. And much too dire to those who haven't, because they will never know.

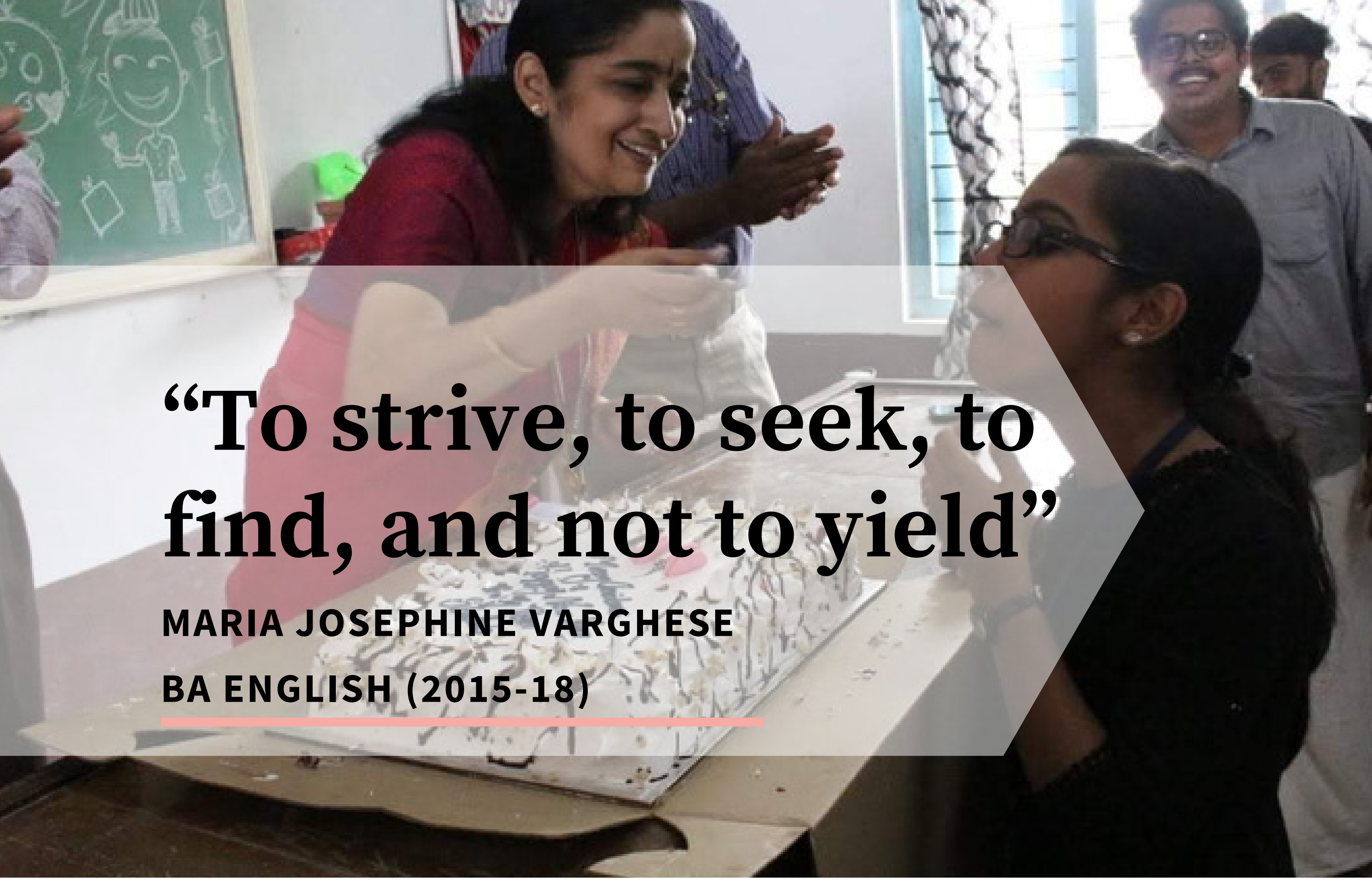

“To strive, to seek, to find, and not to yield”

MARIA JOSEPHINE VARGHESE

BA ENGLISH (2015-18)

Teaching reaches its epitome when inspiration from a teacher becomes a beacon in the life of the student. Moreover, selfless service of a teacher is indeed a symbol of endurance for the student’s upward journey of life. It is well-known through the lives of many, the promising grace rendered through a teacher’s prayer and blessings. Dhanyamma- a graceful soul, deeply passionate in teaching life and resonating her ardent love for literature to her dear students. Dhanyamma’s agony in 2017 upon her son’s accident turned out to be a painful memory in the lives of the students, staff and teachers. Moreover, what struck me the most was the selfless service which Ma’am rendered for us during her hardest days. It is well-known to every Prajyotian about the excellence of Dhanyamma’s Phonetics classes. Our 2015-18 BA English batch was at the most crucial period of the fifth semester when Dhanyamma had to take leave upon her son’s accident. Meanwhile the pangs of motherhood and devotion to teaching lingered the thoughts of Dhanyamma. We were awe-struck when she decided to take special classes for Phonetics, despite her agony and struggle.

The teacher who stood before us in the class did not reflect the sorrow she was undergoing. “Every woman is an incarnation of Durga Devi”- was evident when Dhanyamma effectively took classes for us. Successfully, ma’am completed her portions as she had decided, reflecting the devotion she had for teaching. We were touched by the eyes that were stained by prolonged hours of struggle and weeping upon her son’s mishap. Sincerity in teaching makes the profession a vocation, a calling from the Divine to kindle the fire of knowledge. We were enticed by the endurance and sincerity that ma’am had taken to finish our portions. Apart from the academic purview, I adored her for her selflessness, devotion and the utmost sincerity in her role as a teacher. It isn’t easy to focus the mind upon teaching when her dear own son is hospitalized. This virtuous act of Dhanyamma out of abounding love for us, kindled the fire of passionate teaching in me. Dhanyamma always rendered her students her enriching love, care and constant support even in our struggles. She proved and fulfilled in her life what she had said in her poetry class on Ulysses by Lord Tennyson – “Made weak by time and fate, but strong in will / To strive, to seek, to find, and not to yield.”

LUMANARE

PRAVEENA.P
II B A ENGLISH

Lumanare or candle is one among those beautiful words which can describe our Dhanya ma'am for what she was - a soul who has touched millions of hearts. She was not just a teacher who had the potential to direct young minds towards the right path, but also a mother who was very protective of her young ones; a friend who encouraged to rise up during difficult times and above all, a brave woman who taught her students to distinguish between the right and the wrong.

Dhanya ma'am is one among those few teachers who can transform the four walls of the classroom into a magical land. Even her voice had magic and we students listened to the most dry and boring chapters as though we were listening to some fairy tale.

" A GOOD TEACHER IS LIKE A CANDLE, IT CONSUMES ITSELF TO LIGHT THE WAY FOR OTHERS"

Portions like Indian methodology, which is indeed a hard nut to crack, was made so simple that it no longer seemed to be a headache. Simplified version of our chapters along with the narration of her real life experiences made the class all the more lively and enjoyable.

Our Dhanya ma'am always used to say that a literature student's perspective of the world should be unique and different and this indeed was a seed of thought which sprouted in our brains, helping us in exploring the hidden aspects of both literary works as well as our own lives. Most importantly, she was a teacher who valued our behaviour more than our marks; thus making us realise that good behaviour is a necessity in achieving great heights. She was in fact a source of light during the darkness; a source of water during the drought and a source of life in a barren mind.

Death is an inseparable part of our lives- a fear of the mortals. But, at times it makes a person immortal. Those we love, don't go away. They walk beside us everyday: unseen, unheard, but always near, still loved, still missed and still very dear... Dhanya ma'am is just beside us, as a remarkable imprint in thousands of minds....

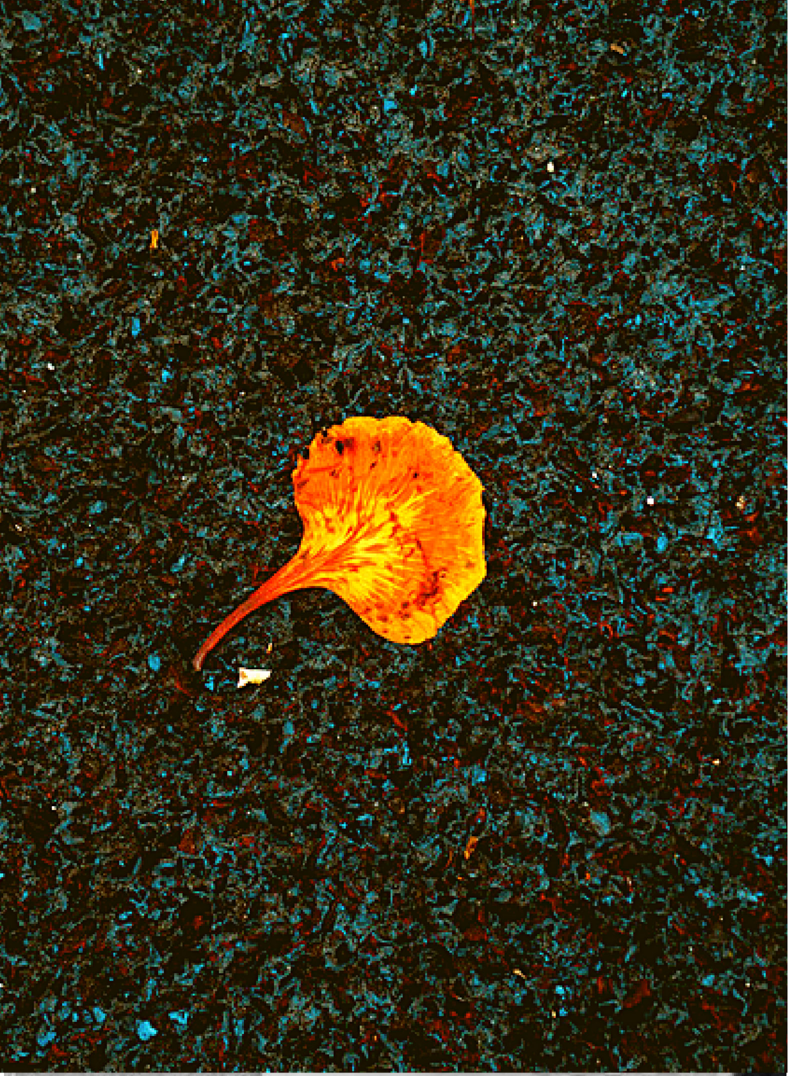

ഇന്നും മായാതെ

SUDHEESHA

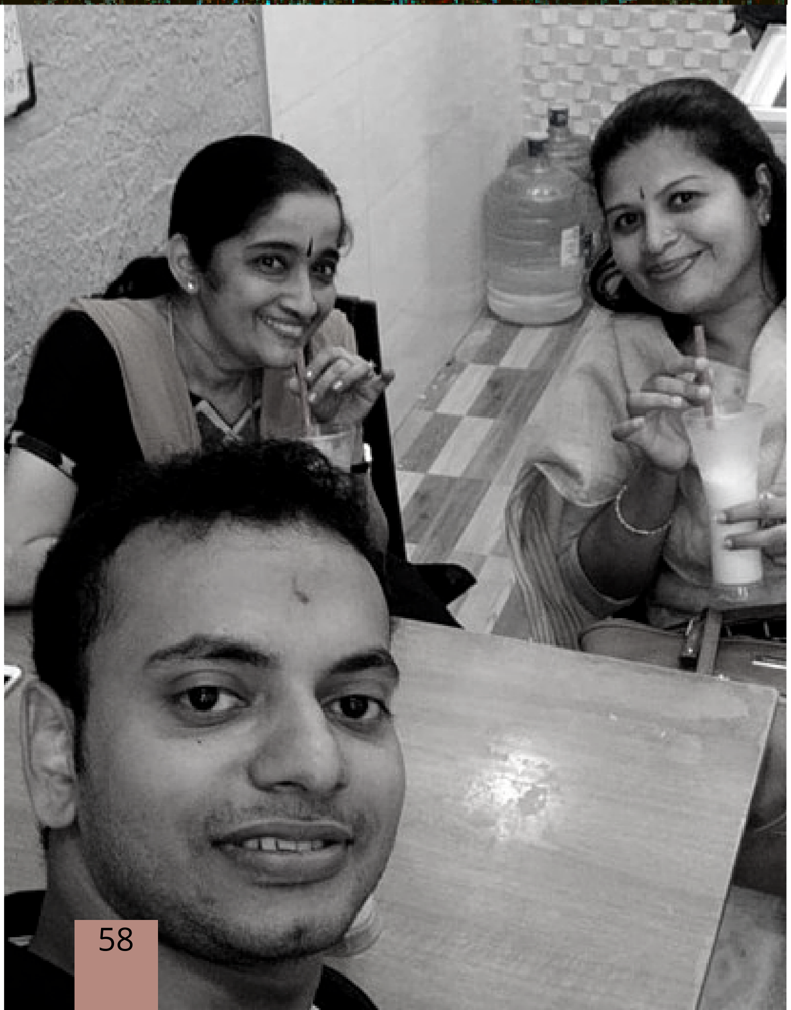

മിസ്സിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് ക്ലാസുകൾ അധികം ലഭിച്ചിട്ടില്ലേലും പഠിച്ച മൂന്നു വർഷവും ഏറ്റവും കൂടുതൽ കണ്ടിരിക്കുന്നത് ധന്യ മിസ്സിനെ ആകണം. അൽപ്പം നേരത്തെ കോളേജിൽ എത്തുക എന്നതു പതിവായതിനാൽ മിസ്സ് വരുന്ന ബസിലായിരിക്കും ഒട്ടുമിക്ക ദിവസവും ഞങ്ങളും ഉണ്ടാവുക. പുതുക്കാട് കെ. എസ്.ആർ.ടി. സി ബസിൽ പുറകിലെ രണ്ടാമത്തെ സീറ്റിൽ മിസ്സ് ഉണ്ടാകും, ഒട്ടു മിക്ക ദിവസവും. ബസ്സിൽ കയറുമ്പോഴേ മിസ്സിനെ കണ്ടാണ് കയറുക. ഒരു "ഗുഡ് മോർണിംഗ് മിസ് " എന്നിൽ നിന്ന് അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഫ്രഷ് ചിരി മിസ്സിന്റെ ഭാഗത്തു നിന്ന്, അതിൽ കൂടുതൽ ഒന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. പക്ഷെ ഇന്നും മിസ്സിന്റെ ആ ചിരി ഒട്ടും മങ്ങാതെ ഓർമ്മയിൽ നിൽക്കുന്നു. പ്രജ്യോതിയിൽ നിന്നും ഇറങ്ങി കഴിഞ്ഞിട്ടും ഏതു കെ. എസ്. ആർ. ടി.സി യിൽ കയറുമ്പോഴും ആ സീറ്റിലോട്ടു അറിയാതെ നോക്കി പോകും..മിസ്സിനെ ഓർത്തു പോകും.. ബസ് പുതുക്കാട് സ്റ്റോപ്പിൽ നിർത്തുന്നതും മിസ് ഇറങ്ങുന്നതും നേരെ ഓട്ടോയിൽ കയറി പ്രജ്യോതി കുന്നു കയറുന്നതും എല്ലാം എന്ത് വ്യക്തമായാണ് ഒരു പതിറ്റാണ്ടിനു ശേഷവും ഓർമയിൽ നിൽക്കുന്നത്..

കോളേജ് കഴിഞ്ഞിറങ്ങിയിട്ടും ഞാൻ എത്രയോ തവണ മിസ്സിനെ ഓർത്തിരിക്കുന്നു. "ഹി/ഷി വോക്സ്........." എന്ന വരി എന്നും എന്റെ മനസ് മിസ്സിനെ ഓർമിപ്പിക്കുമായിരുന്നു. മിസ്സെ , അന്ന് തിരുത്തി തന്നതിൽ പിന്നെ ഞാൻ അത് തെറ്റിച്ചിട്ടില്ല മിസ്സെ. കഴിഞ്ഞ തവണ നാട്ടിൽ വന്നപ്പോൾ കോളേജിൽ വന്നെങ്കിലും മിസ്സിനെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല മിസ്സെ... ഇനി ഒരു കാഴ്ചക്ക് മുൻപേ എത്ര വേഗമാണ് മിസ് പോയത്...

ചിലർ അങ്ങനെയാണ്. അധികം സംസാരിച്ചിട്ടോ കൂട്ട് കൂടിയിട്ടോ ഉണ്ടാകില്ല. പക്ഷെ ഭൂതകാലത്തിന്റെ ഓർമ്മകളിൽ നമുക്കേറ്റവും പ്രിയം അല്ലെങ്കിൽ ഓർമ്മയിൽ നിൽക്കുന്നത്, അവരിൽ ചില മുഖങ്ങൾ ആയിരിക്കും.

“FOR EVERY BIRD THERE IS THIS LAST MIGRATION”

ANNLIYA SHAIJAN
BA ENGLISH- 2015-2018 BATCH

Dr Dhanya Menon’s demise was a literal shock to her near and dear ones, comprising her entire student community. I just wish to convey my unspoken words of gratitude to her for everything she is and was. Her sudden departure from her mortal form makes me remember the lines of A. D. Hopes, from the poem

‘THE DEATH OF THE BIRD’ :

“THE INVISIBLE THREAD IS BROKEN AS SHE FLIES;
SUDDENLY, WITHOUT WARNING, WITHOUT REASON;
THE GUIDING SPARK OF INSTINCT WINKS AND DIES.”

I can only remember Dhanya ma’am as one heck of a lady. She was someone who had different layers to her personality. Her exuberance and enthusiasm towards every phase in her career inspired me and my friends infinitely, like all her other students. I thank her for she is one among the few who instilled in me the fire to explore the realms of Literature. The achievements she received for her relentless service to her profession, including the recent A.P.J. Abdul Kalam Lifetime International Award for Teaching, Publishing and Research, have been unprecedented and stimulative. Whether co-ordinating the activities of Fine Arts or Convocation or any such activities of the college, her sincerity and competitive spirit was visible to us and was encouraging. Her assertive tone in every utterance intertwined with the melodious sweetness of her words, melted our ears in every class of hers. She expressed her love with a pinch of criticism of everything we said and did, which we knew was intended for our betterment. What she was to her students is well expressed in the words of Shannon L. Alder; “ The most intriguing people you will encounter in this life are the people who had insights about you, that you didn’t know about yourself.” She taught her students not to judge anybody based on the glances they give and the nuances they share. She taught us not to bow our head for just being what we are, and if it is misunderstood, it’s only a matter of time. From setting up topics, to writing research papers to presenting them to publishing them, she always stood as my first editor. Since the time I met her on my undergraduation days, she has never failed to wish me first on my birthday. I will badly miss that (and the surprise visit and treat you gave me). I just want to say,

REST IN PEACE, MA’AM.

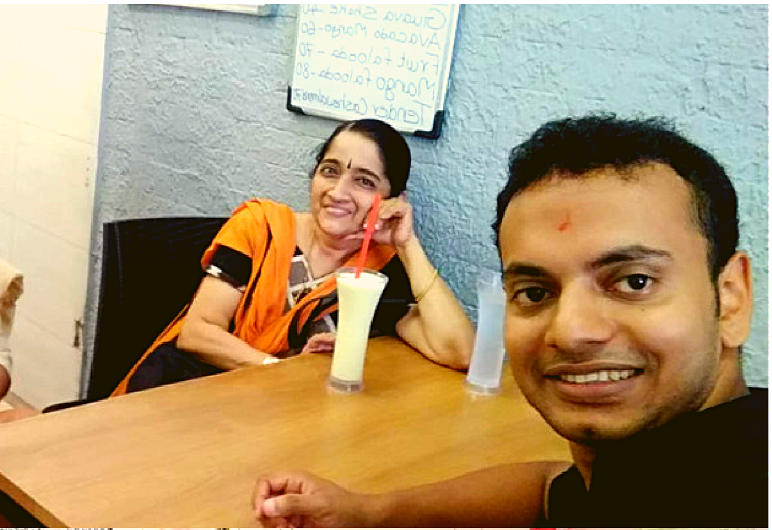

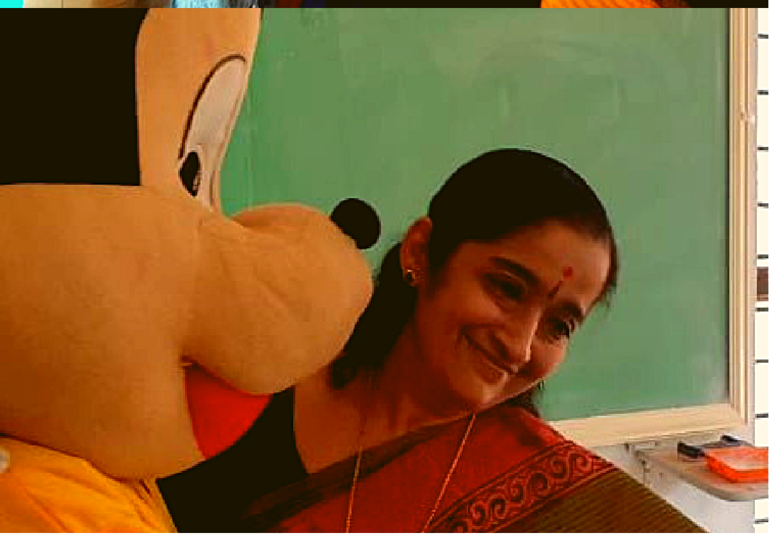

A Legacy to Cherish and Celebrate

There are probably not enough words or verses in the English language that fully describe what "Dhanya Miss" (or for many, "Dhanyamma") was to her students; such was her profound influence on the many lives she touched. An embodiment of ever-flowing love, courage, and wit; and always so full of kindness - these are just some of the numerous things that will live forever in our memories of her.

There's so much to cherish about her that words can't do justice enough. Taken too soon, she's had a wonderful innings; and leaves us with an amazing legacy to celebrate.

Sharing some of my fondest memories:

A MOTHER FIGURE:

To me personally, she has been a mother figure for the last 2 decades. Although I've only had the fortune of being in her class for just the first year of BSc, we have been in regular contact over the last 18 years. A visit to Dhanyamma's place has always been a must-do whenever I came home to Thrissur. Over the years, my wife and son also joined along the way and would look forward to these visits. We've all developed a strong bonding not just with her, but also with Bharat (whom I've known since he was 5 or 6), Sanjay sir, and Amma (her mom) – which makes her sudden loss so much more harder to come to terms with.

During every visit, we chat about everything under the sun with scant count for time. She always had so many life lessons to share and I learnt something new every time I met her. My wife has had a tour of Dhanyamma's extensive collection in her "Saree Cupboard" as well – with Dhanyamma's cheeky suggestions to her to follow suit.

FIRST MEMORIES:

I still vividly remember the first year at Prajyoti back in 1999. Dhanya Miss was our General English teacher for a combined class of 100+ first-year students. The Hound of Baskervilles, the Sherlock Holmes story is still fresh in memory not just for its gripping script, but more so for the way it was taught and read out to us. To this day, her English lessons drive me (and I'm sure many of her students) to get the best out of me when using the English language.

WHATSAPP TEXTING:

Despite the convenience of WhatsApp to stay in touch from many miles away, I rarely texted her. For a long time she stayed away from smartphones (loving her Nokia 3310). The more overpowering reason was always my phobia of getting something wrong while typing in English. Dhanyamma represented "perfect English", she always had high expectations and confidence in her students, and to let her down was almost unthinkable (not to mention the subtle and cheeky chiding I get when I do get it wrong occasionally).

COURAGE AND WIT:

The last few years had been quite testing for Dhanyamma. Through the range of health issues that were bothering her as well as the extreme stress she went through during Bharat's accident and recovery in 2017; she was resilient and strong. Her courage helped lift the spirits of everyone around, and it is no surprise that Bharat is the calm young man he is today. Even in the most testing of times, Dhanyamma stayed positive and witty – and never missed a chance to crack a joke or two. Needless to say, she took a lot of pride and strength from the many loving messages she received from us- her students.

WAS ENGLISH HER FIRST LOVE? :

I wouldn't know for sure, but she definitely loved English and literature more than anything else in life. The enthusiastic level of energy she put into making us the best readers and writers we could possibly be was surely a reflection of her incandescent passion and love for the English language. She was active in the English literary scene outside of her College or University commitments as well, spending many hours on books and thesis and writings. Her towering announcement voice was not just regular at all of Prajyoti's events and seminars, but also in a wide range of avenues including the International Film Festival when it came to Thrissur.

KINDNESS AND LOVE PERSONIFIED:

The most powerful influence she has on everyone is the blessing of kindness. Never have I come across one person who has so much care and genuine concern for the well-being of her students. Be it helping out someone financially or being the listening-ear in an hour of crisis, Dhanyamma was always a selfless out-and-out humanitarian. She was one of the driving forces for the Alumni sponsorships to deserving and needy students – which is just one legacy she leaves behind.

THERE'S SO MUCH MORE

To Dhanyamma's life, more than I will ever know or can comprehend. No matter how great a teacher she was or no matter how loving and kind she was, the ways she touched some of our hearts in very special ways that can never, ever accurately or fully be explained with the mere tools of Earthly written words . . . only a heavenly based language is capable of conveying that message.

To this day, it's been hard to come to terms with the fact that I won't get to meet her in person anymore...Dhanyamma lives through the legacy she leaves behind - let's all celebrate her life for I'm sure she's silently watching over us from the stars.... We'll always love you Miss...

അമ്മതൻ കരുതലും ഒരായിരം പാഠങ്ങളും

Farvin Fussel
III BA English -2020

പ്രജ്യോതിയിലെ ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിക്കും സുപരിചിതയായ അദ്ധ്യാപിക. ഇംഗ്ലീഷ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന്റെ എല്ലാമെല്ലാമായ ഞങ്ങളുടെ സ്വന്തം മിസ്സ്. ഒരു ചിരികൊണ്ട് മാത്രം ആരോടും സംസാരിക്കുന്ന വ്യക്തി. കോളേജിന്റെ ഏതൊരു പരിപാടിക്കും മുന്നിലുണ്ടാകുന്ന വ്യക്തിത്വം. ഇംഗ്ലീഷ്- മലയാള സാഹിത്യത്തെ അനായാസം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ഗുരു. പഠിപ്പിക്കുന്ന വിഷയത്തെക്കാളേറെ നാളേക്കുള്ള ജീവിതത്തിലേക്ക് പാഠങ്ങൾ പറഞ്ഞു തന്ന അദ്ധ്യാപിക. പ്രജ്യോതിയുടെ ക്ലാസ്സുറൂമിനുള്ളിലിരുന്നുകൊണ്ട് വിമലയിലേക്കും കേരളയൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലേക്കും അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ എന്ന മഹാവ്യക്തിയുടെ അരികിലേക്കും ഒരൊ വിദ്യാർഥിയെയും കൊണ്ടെത്തിച്ച അദ്ധ്യാപിക. ഹ്യുമാനിറ്റീസ്, ഫൊണെറ്റിക്സ് ക്ലാസ്സുകളെ മനോഹരമാക്കിത്തീർത്ത ഞങ്ങടെ സ്വന്തം ധന്യാമ്മ. പ്രജ്യോതിയിലേക്കുള്ള അദ്യവരവിൽ തന്നെ കണ്ട മുഖം. ഓഫിസിന്റെ മുന്നിലേക്ക് സന്ധ്യ മിസ്സിന്റെ കൂടെ വർത്തമാനം പറഞ്ഞ് വരുന്ന മിസ്സിന്റെ മുഖം ഇന്നും മായാതെ കിടക്കുന്നുണ്ട്. ക്ലാസ്സാരംഭിച്ചു ഒരു സെമെസ്റ്റർ ഞങ്ങളുടെ കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും മിസ്സിനെക്കുറിച്ച് ഓരൊന്ന്

പറഞ്ഞ് തരാനെ സീനിയർസിന് നേരമുണ്ടയിരുന്നുള്ളൂ. അപ്പൊഴൊക്കെ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ട്, എന്തുകൊണ്ടാണ് ഈ മിസ്സിനെ എല്ലാവർക്കും ഇത്ര കാര്യമെന്ന്! അങ്ങനെ ഇരിക്കുമ്പോഴാണ് രണ്ടാം സെമെസ്റ്ററിൽ റീടിങ് പ്രോസ് പഠിപ്പിക്കനായിട്ട് മിസ്സ് വരുന്നത്. ആദ്യ ക്ലാസുകൾ തന്നെ അസ്സൈൻമെന്റും സെമിനാറുംകൊണ്ടാണ് തുടങ്ങിയത്. ആദ്യത്തെ ക്ലാസുകൾ എല്ലാം പേടിച്ചു വിറച്ചാണ് എല്ലാവരും ഇരുന്നത്. പ്രെസെന്റേഷൻ നന്നായില്ലെന്ന് ഒക്കെ പറഞ്ഞ് ചറപറാന്ന് ചീത്ത. ആദ്യത്തെ സെമെസ്റ്ററുകൾ ഒക്കെ വല്ല്യപേടിയും വല്യ ബഹുമാനവുമായിരുന്നു.

അങ്ങനെ മൂന്നും നാലും സെമെസ്റ്ററുകൾ കഴിഞ്ഞു. ക്ലാസ്സ് തുടങ്ങിയത് മുതൽ മിസ്സ് ഇടക്കിടെ പറയുന്ന ഫൊനെറ്റിക്സ് ക്ലാസുവച്ചാണ് തേർഡ് ഇയർ തുടങ്ങുന്നത്. ഒരുപാട് ആസ്വദിച്ച ക്ലാസുകൾ. ഫൊനെറ്റിക്സ് ക്ലാസ്സുകൾ ഇതിലും മനോഹരമായി പഠിപ്പിക്കാൻ ആർക്കു കഴിയുമെന്ന് തന്നെ തോന്നിപ്പോകും. അവസാനവർഷത്തെ ലീഡർ എന്ന നിലക്ക് ഡിപ്പാർട്മെന്റിൽ ഒരുപാടു തവണ കയറേണ്ടി വന്നതിനാൽ തന്നെ മിസ്സിനോട് കുറച്ച് കൂടി സംസാരിക്കാൻ അവസരം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദ്യത്തെ ഇന്റേർണലിന് മാർക്ക് ചെറുതായിട്ട് കുറഞ്ഞപ്പൊൾ ഒറ്റക്കു വിളിച്ചു വരുത്തി എല്ലാം മനസ്സിലാക്കി തരുകയും ഇനി ഇതൊക്കെ ആവർത്തിച്ചാൽ മിസ്സിന്റെ സ്പെഷൽ ആ ചെവിയിലുള്ള നുള്ള് കിട്ടുമെന്നും ഓർമിപ്പിച്ചു. പിന്നീട് മിസ്സിന്റെ വിഷയങ്ങൾ പഠിക്കുമ്പോൾ ഉള്ളിൽ ഒരു വല്ലാത്ത പേടിയായിരുന്നു. ഓരോ ക്ലാസിലും മിസ്സിന് പറയാനായിട്ട് ഒരുപാട് കാര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. ജീവിതത്തിൽ മുറുകെ പിടിക്കേണ്ട ഒരുപാട് കാര്യങ്ങൾ. ചിലതൊക്കെ പറയുമ്പോൾ വീട്ടിൽ എന്റെ ഉമ്മച്ചി പറയുന്നത് പോലെ തന്നെ തോന്നും. പലരും പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്, അറ്റൻഡൻസ് ഒന്നും നിർബന്ധമല്ലായിരുന്ന കാലത്ത് പല ഡിപ്പാർട്മെന്റുകളിൽ നിന്നും മിസ്സിന്റെ ക്ലാസ്സ് കേൾക്കാനായിട്ട്

ഒരാളുടെ മനസ്സിനെ സ്വാധീനിക്കാൻ ചുരുക്കം ചിലർക്കേ സാധിക്കൂ. അങ്ങനെയുള്ള ആരെയെങ്കിലേയും കുറിച് എഴുതാൻ നമുക്ക് ഒരുപാടുണ്ടാകും. മിസ്സിന്റെ ക്ലാസുകൾ അവസാനമായിട്ട് കേൾക്കാൻ ഭാഗ്യം ലഭിച്ച വിദ്യാർത്ഥികളാണ് ഞങ്ങൾ. ഇനിയുള്ള ബാച്ചുകൾക്ക് ഇതൊരു തീരാ നഷ്ടം തന്നെയാണ്. ഇപ്പോഴും ഈ സത്യത്തോട് പൊരുത്തപ്പെടാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ജീവിതത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ സ്നേഹിച്ച വിദ്യാർത്ഥികളെ വിട്ടു ഈ അധ്യാപികക്ക് ഇത്രയും പെട്ടന്ന് പോകുവാൻ എങ്ങനെയാണു സാധിക്കുക? അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഇന്നും മിസ്സ് നമ്മുടെ ഓരോരുത്തരുടെയും കൂടെ തന്നെയുണ്ട്. ഈ വ്യക്തിക്ക് വേണ്ടി ഇനി ഞാൻ എന്തുചെയ്യണം എന്ന് ഏതെങ്കിലും ഒരു വിദ്യാർത്ഥിക്ക് തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതിലേക്കുള്ള മാർഗ്ഗം വളരെ എളുപ്പമാണ്. ഏതൊരു അധ്യാപികയെന്നപോലെ മിസ്സിനും ഏറ്റവും കൂടുതൽ സന്തോഷം കൊടുത്തിരുന്നത് തന്റെ ഓരോ കുട്ടിയുടെയും ഭാവിയാണ്. ഒരിക്കൽ മിസ്സ് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, " ഇതൊക്കെ കഴിഞ്ഞിട്ട് ഞങ്ങക്ക് ആകെ കേൾക്കേണ്ടത് ഞങ്ങളുടെ കുട്ടികൾ നല്ലൊരു സ്ഥാനത്ത് എത്തിയെന്നുള്ളതാണ്. അതുപോലെ തന്നെ ഈ ബാച്ചിലെ ഇന്ന കുട്ടി ഇന്ന സ്ഥലത്തുനിന്ന് ഇന്ന വിഷയത്തിൽ പി എച്ച് ഡി എടുത്തു എന്നൊക്കെയുള്ള വാർത്തകളാണ് നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്ക് തരേണ്ടത്". മിസ്സിന്റെ ആഗ്രഹം പോലെ ഭാവിയിൽ സംഭവിക്കുമോയെന്നു അറിയില്ല. പക്ഷെ തന്റെ വിദ്യാർത്ഥികളെ ഇത്രയുമധികം സ്നേഹിച്ച അധ്യാപികക്ക് വേണ്ടി ഇത്രയെങ്കിലും ചെയ്യണമെന്ന് ഒരുപാട് ആഗ്രഹം മനസ്സിലുണ്ട്. മിസ്സിനോടുള്ള സ്നേഹവും കടപ്പാടും ഒരിക്കലും തീരുകയില്ല. ഈ അവസരത്തിൽ എന്റെ സുഹൃത്ത് ചൈത്ര എഴുതിയ വരികളാണ് ഓർമ്മവരുന്നത്:

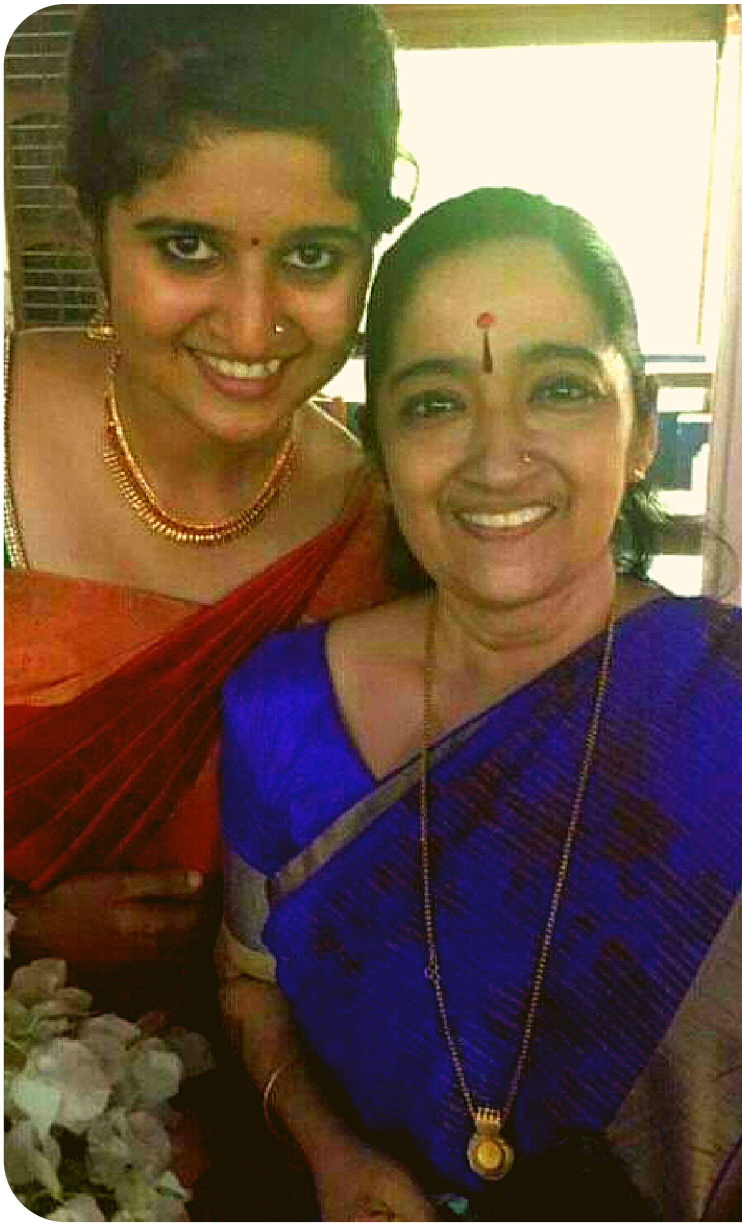

" ഇന്നിപ്പോൾ വേർപാടിൻ വേദനയും ഇല്ല... മരിക്കുന്നില്ല നിന്നോർമയും അമ്മതൻ സ്നേഹവും... ജീവിക്കും ഇനിയും അനേക ഹൃദയത്തിൽ... "

അമ്മയുടെ കരുതലും വിദ്യയെന്ന മധുരവും മൂന്നു വർഷം നുകർന്നു തന്നതിനും ജീവിതത്തിലേക്കുള്ള ഒരായിരം പാഠങ്ങൾ സമ്മാനിച്ചതിനും

ഒരുപാട് നന്ദി...

പ്രണാമം, പ്രിയ അധ്യാപികക്ക്!

വിദ്യാർത്ഥികൾ വന്നിരുന്നതിനെപ്പറ്റി. ഇങ്ങനെയൊരു അധ്യാപികയുടെ ക്ലാസ് ഒരു ദിവസം മൊത്തം ഇരുന്ന് കേട്ടാലും ഒരു ഉഷാറുകുറവും തോന്നില്ല.

വിദ്യാർത്ഥികളുടെ മനസ്സിന്റെ താളത്തിനൊത്ത് പഠിപ്പിക്കുന്ന, വിഷയവും കൊച്ചുവർത്തമാനങ്ങളും മാറിമാറി ഉപയോഗിക്കാൻ നന്നായി അറിയാവുന്ന ഒരു അധ്യാപിക. എത്ര കേട്ടാലും മതിവരാത്ത ക്ലാസ്സുകൾ സമ്മാനിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു ടീച്ചർ.

മിസ്സിനെ കുറിച്ച് ഓർക്കുമ്പോൾ പെട്ടന്ന് ഓർമ്മ വരുന്ന ഒരു സംഭവമുണ്ട്. മൂന്ന് കൊല്ലം ഫോൺ ഒക്കെ നല്ലരീതിയിൽ സബ്മിറ്റ് ചെയ്ത് വന്നിരിക്കുമ്പോഴാണ് ആ ദിവസം കടന്നു വന്നത്. ആറാം സെമെസ്റ്ററിന്റെ അവസാനത്തെ ഇൻറെർനെൽ എക്സാം. മിസ്സിന്റെ സെമിനാർ തീർക്കാനുള്ളതിനാൽ അന്ന് ഉച്ചക്ക് മിസ്സിന്റെ ക്ലാസ്സായിരുന്നു. പലകാരണങ്ങളാൽ തന്നെ അന്ന് ആരും തന്നെ ഫോൺ വച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞാനിരിക്കുന്ന ബെഞ്ചിന്റെ തൊട്ടു പിറകിലുള്ള ബെഞ്ചിൽ വന്നു മിസ്സ് ഇരുന്നു. അന്ന് പൊതുവെ പ്രസന്റേഷന്റെ പോരായ്മകൾ പറഞ്ഞു ചൂടായിവരുമ്പോഴാണ് ആരുടെയോ ഫോണിൽ നിന്ന് മെസ്സേജ് വരുന്ന ശബ്ദം. ആരുടേതാണെന്ന് ചോദിച്ചപ്പോ ആർക്കും ഉത്തരമില്ല. പിന്നെ മിസ്സിന് ദേഷ്യം വന്നപ്പോൾ ക്ലാസിലുണ്ടായിരുന്ന എല്ലാവരുടെയും ഫോണുകൾ ഡിപ്പാർട്മെന്റിലേക്ക് കൊണ്ടുപോയി. മേരി മിസ്സിന്റെ ടേബിളിലിലാണെങ്കിൽ നിറയെ ഫോണുകൾ. ചർച്ചകൾക്ക് ശേഷം എല്ലാവരുടെയും വീടുകളിലേക്ക് വിളിക്കാനും അടുത്ത ദിവസം വരുമ്പോൾ ഒരു ലെറ്റർ കൊണ്ടുവരാനും ഉത്തരവായി. അങ്ങനെ മിസ്സിനെ വിളിക്കേണ്ടി വന്നു. വീട്ടിൽ വന്നിരുന്നു വായിതോരാതെ പറയുന്ന ടീച്ചറിനെ വിളിക്കാനായിട്ട് ഉമ്മയ്ക്ക് കിട്ടിയ ഒരവസരം. അന്ന് ഒരു അരമണിക്കൂറിൽ കൂടുതലെങ്കിലും അവർ സംസാരിച്ചിട്ടുണ്ടാകും. അന്നത്തെ സംഭാഷണത്തിൽ മിസ്സിനോട് എന്നെക്കുറിച്ചു അത്യാവശ്യം കാര്യങ്ങൾ പറയുകയും ചെയ്തു. അതിനു ശേഷം മിസ്സിനെ കാണുമ്പോളെല്ലാം അറിയാതെ ഒരു കള്ള ചിരി തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. പിന്നീട് അവസാന സെമെസ്റ്ററിന്റെ ഒരു എക്സാമിന് ഡിപ്പാർട്മെന്റിൽ എന്തോ ആവശ്യത്തിന് കയറിയപ്പോൾ മിസ്സ് വിളിച്ചു കുറച്ചു നേരം സംസാരിച്ചു. "നന്നായിട്ട് പഠിച്ചോ? എല്ലാം തീർക്കാൻ പറ്റിയോ? നന്നായിട്ട് പോയി എക്സാം എഴുതൂ" എന്ന് പറഞ്ഞായിരുന്നു നിർത്തിയത്. അവസാനമായിട്ട് മിസ്സ് എന്നോട് പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ.

പിന്നീട് മിസ്സിന് വയ്യായ്ക വന്നപ്പോഴും ആരും കേൾക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കാത്ത ആ വാർത്ത കേട്ടപ്പോഴുമൊക്കെ എന്നെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ വിഷമിപ്പിച്ചത് ഈ അവസാന വാക്കുകളാണ്: ഒരു അധ്യാപികക്ക് തന്റെ ഏതൊരു വിദ്യാർഥിയോടും പറയാനുള്ളതിൽ വച്ച് ഏറ്റവും മനോഹരമായ വാക്കുകൾ! അന്നത്തെ ആ ചിരി ഇന്നും മനസ്സിൽ ഉണ്ട്. ഇന്ന് മിസ്സുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ കുറേ കാര്യങ്ങൾ നേരിട്ട് പറയാൻ ഉണ്ടായേനെ. നേരിട്ട് പോയി ഒരു അനുഗ്രഹം പോലും വാങ്ങാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. സെൻറ്ഓഫ്നു മിസ്സുണ്ടാവില്ലല്ലോ എന്നുള്ള ഒരു വിഷമം ഞങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്നു . ആ വിഷമം ദൈവം മുൻകൂട്ടി കണ്ടത് കൊണ്ടാണോ സെൻറ്ഓഫ് തന്നെ മാറിപ്പോയത്. രണ്ടുകൊല്ലം കോൺവൊക്കേഷനു വേണ്ടി മിസ്സിനെ സഹായിക്കാൻ അവസരം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപ്പോഴൊക്കെ മിസ്സ് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് " ഓ, അടുത്ത കൊല്ലം ഈ ഉടുപ്പും തൊപ്പിയുമിട്ട് നിൽക്കാനുള്ളതാ "... ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഒരുപാട് വിഷമം തോന്നുന്നു. ആ തൊപ്പിയും ഉടുപ്പുമിട്ട് ഞങ്ങൾ നിൽക്കുന്നതുകാണാൻ മിസ്സ് ഉണ്ടാവില്ലല്ലോ. ഓരോ തവണ ക്ലാസ്സെടുക്കുമ്പോഴും മനസ്സിൽ തോന്നിയിട്ടുണ്ട് ഒരുപക്ഷെ ഭാവിയിൽ ഒരു അധ്യാപികയാകാൻ ഭാഗ്യം ലഭിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഒരുദിവസമെങ്കിലും മിസ്സിനെ പോലെ ക്ലാസ്സെടുക്കുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലെന്ന്.

“Age cannot wither her, nor custom stale Her infinite variety”

Nina Ann Mathew
BA ENGLISH
2017-2020 batch

Dr Dhanya Menon, a strong woman with sunny dispositions and overwhelming charm, will never wither from our hearts. Words to describe a person like her are in plethora. As a mother, Dhanyamma has engraved her name in every single student’s heart. She was quite gregarious and amiable.

My eyes are loaded with tears and my heart is burdened with pain of her loss. But I still believe that somewhere on another planet she is watching me writing this for her. Twenty-one years of my life has not seen a teacher like her: so magnanimous, resourceful and committed. Her lesson on ‘Of Studies’ by Francis Bacon still reverberates in my ears. Her teachings were beyond the textbooks and it meant a lot to us. Her life experiences that she shared were actually our lessons. After every class I kept saying in my mind, years later, if god allows, I wanted to become a teacher like her. I can proudly say that Dr Dhanya Menon was my Guru. We miss you a lot dhanyaammma!!!!

What do I say about Dr Dhanya?

Chandni Vijay

Dr Dhanya was a *person* before a teacher to all of us. The cheer she used to spread everyday along with her lessons was priceless. Calling a student by the nickname his classmates had given him, regaling us with incidents from her travel, she had a unique way of bringing in the outside world to her classroom. It was never solely about finishing the syllabus with Dhanya miss. She *saw* students; noticed their talents in extra curricular activities and talked about it to them and her colleagues. I still remember the time she took me aside and insisted that I never ever lose touch with English literature or writing. It's hard to imagine Prajyoti without Dr Dhanya. Honestly, it's unbearable to think about a world that doesn't have her and all the stories she held. It was a blessing to be her student, to be close to her. She is dearly missed, every single time I read a good piece of literature and whenever I think of my alma mater.

പ്രിയ ഗുരുനാഥക്ക് പ്രണാമം

എണ്ണിത്തിട്ടപ്പെടുത്താനാകാത്തത്രയും വാക്കുകൾ നിറഞ്ഞ ഈ പ്രപഞ്ചത്തിൽ, വ്യത്യസ്തമായും ഉചിതമായും വാക്കുകൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തെടുക്കുക പ്രയാസമേറിയതുതന്നെ. എന്നാൽ ചില നിമിഷങ്ങൾ നമ്മുടെ പ്രിയപ്പെട്ടവർക്ക് വേണ്ടി സമർപ്പിക്കുമ്പോൾ, ഈ പ്രപഞ്ചത്തിലെ വാക്കുകൾ തികയാതെ വരുകയും, നിലനിൽക്കുന്ന വാക്കുകൾ അർത്ഥശൂന്യമാവുകയും ചെയ്യുന്നു. തന്റെ അസാന്നിധ്യത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾ ചെയ്യുന്ന കുസൃതികളെ ചിരിയോടെ സ്വീകരിക്കുകയും അവരുടെ സത്യസന്ധതയെ അഭിനന്ദിക്കുകയും ചെയ്ത അദ്ധ്യാപിക. ഏതൊരു വ്യക്തിയും തന്റെ പാഠപുസ്തകത്തേക്കാളുപരി സമൂഹത്തിൽ നിന്നും സാഹചര്യങ്ങളിൽ നിന്നും അറിയേണ്ടതുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുതന്ന ഗുരുനാഥ. എന്നാൽ പാതിയിൽ പാഠപുസ്തകം അടയ്ക്കപ്പെടുമ്പോൾ പകർന്നുതന്ന അറിവിനു നന്ദി പറയുവാൻ വാക്കുകൾ തികയാതെ വരികയാണ്. വാക്കുകളിൽ ഒതുങ്ങാത്ത സ്നേഹം നൽകിയ പ്രിയഗുരുനാഥക്ക് പ്രണാമം....

ഗുരുർ ബ്രഹ്മ: ഗുരുർ വിഷ്ണു:
ഗുരുർ ദേവോ മഹേശ്വരഹ:
ഗുരുർ സാക്ഷാത് പരബ്രഹ്മ:
തസ്മൈ ശ്രീ ഗുരവേ നമ:

A tribute

At the threshold of my
memories,
I pay homage to
the heavenly bliss granted
to the Prajyotians.

Sent as a venerable teacher
Blest with scholastic acumen…
Dispelled the darkness in our
minds
And opened the doors of
fictional narratives.

A mentor and a great humanist,
You sharpened our aesthetic
skills.
Your melodious voice and simple
ways,
Holding our young hearts
captive.

You helped us sail
through the basics of phonetics
and suprasegmental features;
Mended our mistakes patiently
and lovingly.
Supported us in all our flights
of fancy.

The personal pride of the
Prajyoti family;
Winner of grand accolades.
Humble in your achievements,
A living text book for your
students...

You shine as a star
In our hearts …forever
But we do mourn…mourn a loss...
Homage…homage…homage

Dr Leena A. K.
English Literature
Second Batch
(!996 - 1999)

ഞാൻ അറിയുന്ന ധന്യ മിസ്സ്

കലാലയജീവിതത്തിലേക്ക് കടക്കുന്നതിന്റെ യാതൊരു മുന്നൊരുക്കങ്ങളും ഇല്ലാതെയാണ് ഞാൻ പ്രജ്യോതിയിലെത്തുന്നത്. റാങ്കുകളുടെ തിളക്കമാർന്ന വിജയം കൈയടക്കിയ പ്രജ്യോതിയിലെ അക്കാദമിക് നിലവാരം തരുന്ന എല്ലാ ആശങ്കകളും എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെ നിന്നും മൂന്ന് വർഷത്തെ സുന്ദരമായ കലാലയജീവിതം എനിക്ക് സമ്മാനിച്ചതിൽ ധന്യ മിസ്സിന് ഉണ്ടായിരുന്ന പങ്ക് പറഞ്ഞറിയിക്കാൻ ആവില്ല.

ഫസ്റ്റ് ഇയറിൽ പഠിക്കുമ്പോഴുണ്ടായ ടാലെന്റ്സ് ഡേ ഇന്നും മറക്കാനാവാത്ത അനുഭവം ആണ്. അന്ന് ആലപിച്ച പെണ്ണാളേ പെണ്ണാളേ എന്ന ഗ്രൂപ്പ് സോങ് ജഡ്ജ് ചെയ്ത ഒരാൾ ധന്യ മിസ്സായിരുന്നു. ഈയടുത്ത കാലത്തുപോലും ആ അനുഭവം ഓർത്തുകൊണ്ട് മിസ്സെന്നോട് പറയുകയുണ്ടായി, അന്ന് ഞങ്ങൾ നേടിയ ഓവറോൾ മിസ്സിന് ഒത്തിരി സന്തോഷം നൽകിയെന്ന്. കാലമിത്ര കഴിഞ്ഞിട്ടും മിസ്സ് അതൊന്നും മറന്നിരുന്നില്ല. അതായിരുന്നു, ധന്യ മിസ്സ്.

ഫാദർ ബാബുപോളിന് ശേഷം ഞങ്ങളുടെ ക്ലാസ്സ് ടീച്ചർ ആയെത്തിയത് മിസ്സായിരുന്നു. ഓരോ കുട്ടിയേയും അവരറിയാതെ മിസ് വ്യക്തിപരമായി ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. മിക്കവാറും ദിവസങ്ങളിൽ മിസ്സിന് ലഭിക്കുന്ന ആദ്യത്തെ ഗുഡ് മോർണിംഗ് എന്നിൽ നിന്നാകും. പത്തു മിനിറ്റ് നീളുന്ന ഒരു ചെറു സംസാരവും ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉണ്ടാവാറുണ്ട്. ആ സമയം ആണ് എന്റെ ഓരോ ദിവസത്തേയും വിലപ്പെട്ട സമയം. ഈ കൂടിക്കാഴ്ച കോളേജിൽ അധികമാർക്കും അറിയാമായിരുന്നില്ല. കോഴ്സ് കഴിഞ്ഞിട്ടും മിസ്സുമായ് ആത്മബന്ധം പുലർത്തിയ ഒരുപാട് കുട്ടികളെ പറ്റി മിസ്സ് പറയുമായിരുന്നു; അതോടൊപ്പം ഓരോരുത്തരും പഠിച്ച ബാച്ചുകളൊക്കെ മിസ്സിന് മനഃപാഠം ആയിരുന്നു. ഇതെല്ലാം മിസിന്റെ സ്വകാര്യ അഹങ്കാരങ്ങളായിരുന്നു.

തേർഡ് ഇയറിലേക് കടന്ന വർഷം. അരിസ്റ്റോട്ടിലും, ഭരതമുനിയുമെല്ലാം നിറഞ്ഞ മിസ്സിന്റെ ക്രിട്ടിസിസം ക്ലാസ്സ്. മിസ്സിന്റെ ഗുരുവായ ഡോക്ടർ അയ്യപ്പപണിക്കർ സാറിനോടൊപ്പമുള്ള അനുഭവങ്ങൾ മിസ്സിന് എന്നും ഒരു പാഠപുസ്തകം ആയിരുന്നു. തന്റെ ഗുരു തന്നോട് കാണിച്ച കൃത്യത മിസ്സും അതുപോലെ പിന്തുടർന്നു. ഒരു വാക്കിന്റെ സ്പെല്ലിങ് തെറ്റിയാൽപോലും മിസ്സിന് അത് അസഹ്യമായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ “Dr Danya Menon” എന്നു എഴുതിയ എന്നെക്കൊണ്ട് തന്നെ അത് തിരുത്തി എഴുതിച്ചതും ഞാനോർക്കുന്നു.

SREELAKSHMI

എന്നും
പ്രജ്യോതിയുടെ
സ്വന്തം

The Management, Staff, Students and Friends of Prajyoti Family bid a tearful adieu to our dearest Dhanya Miss

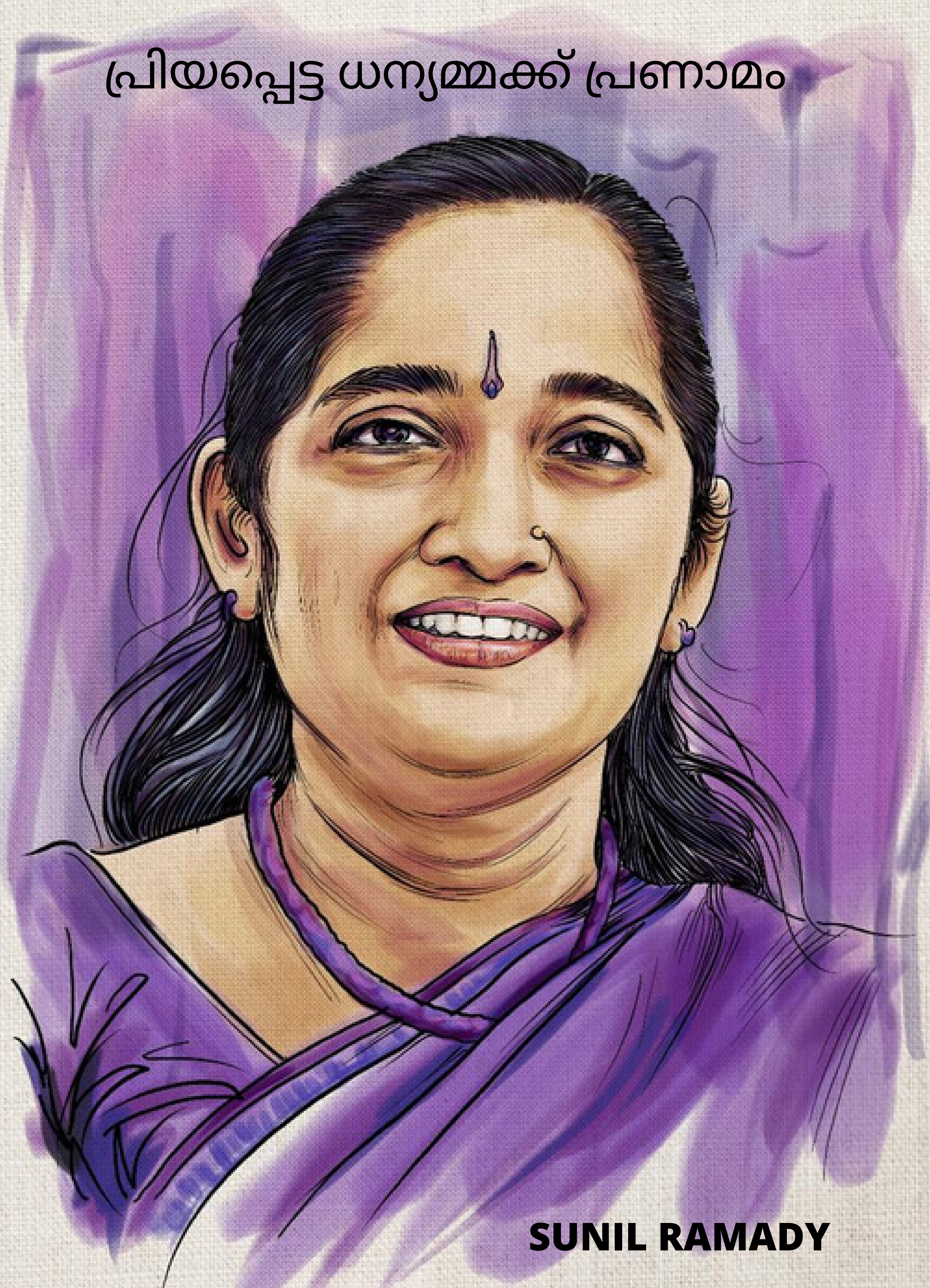
പ്രിയപ്പെട്ട ധന്യമ്മക്ക് പ്രണാമം
SUNIL RAMADY

PRAJYOTI NIKETAN COLLEGE

Govt. Aided and Affiliated to the University of Calicut
Re-Accredited with 'A' Grade by NAAC
Pudukad, Thrissur, Kerala - 680301

Phone No: 0480 2752885
Principal: 9495406996
prajyotiniketancollege@gmail.com
www.prajyotiniketan.edu.in